

Quoniam secundus Paralyp. incipit. **Ab. I.**
Infortat est ergo salomō. Postq̄ in libro
primo actū est de regno isrl. puenēte. s. ipi
dauid ex mera volūtate diuina. hic psequi
ter agit de eodem regno. pueniēte ex succes

sione paterna. Sicut
em̄ inter filios dauid
salomō a deo electus
fuit. vt b̄ li. i. c. vii. sic
i regno p̄i suo success
sit. Primo igit de isto
regno agit p̄t fuit in
tege r̄ vniū. scdo d̄ ip
so p̄t fuit defalcatus
r̄ partitū m. c. r̄ circa
primus agit primo de
denotione salomonis
circa diuina. scdo d̄ ei
magnificētia circa hu
mana. c. vii. ista r̄ di
uisio non est p̄t. qz
inter illa q̄ osidunt de
uotionē salomonis i
diuinis interponunt
aliā q̄ osidunt ei⁹ ma
gnificētā i hūanis. r̄
eōdē. s. dicta diui
sio accipit̄ fm̄ p̄tē ma
iorē. Circa primus vō
osidit̄ primo denotio
salomonis in oblatōe
sacrifici. scdo in edifi
catōe templi. c. vii. Pri
ma adhuc i duas. qz
primo osidit̄ salomo
nis deuotio in sacrifi
cis. scdo iterponitur
ei⁹ magnitudo i diui
tis. ibi. Congregauit
qz. Prima ad huc i du
as. qz primo describit̄
salomonis oblatio. se
cundo diuina accepta
tio. ibi. Ecce aurē in ip
sa nocte. Sentētia vō
istaz duaz partū p̄z
er dicit̄. vii. Reg. i. c. a
principio capituli vs
qz ad mediū. exceptis
q̄ sequuntur.
b. Precepit salomō
vniuerso israhel. qz vō
hinc honozare deū nō
solū p̄ seipm̄. s. r̄ p̄ no
pulum sibi subiectū.

d Tribunis r̄ centu
rionibz r̄. b. addit̄ ad
erponēdum illud qd̄
premittit̄.
c Vniuerso israhel.
qz tota mltitudo p̄t
si fuit ibi. s. istā q̄ erāt
p̄ncipales in p̄lo. et
ideo tot⁹ p̄ls in istis
diuinaliter p̄tinebat.

Incipit dabezeiamin si
ue Paralypomenon liber
secundus. **I.**

Quoniam salomon
fili⁹ dauid in
regno suo et
dñs erat cuz
eo: r̄ magnificauit eū in ex
cellū. Precepitqz salomō
vniuerso israhel⁹ tri bunis
r̄ ceterionibz r̄ ducibz r̄ iu
dicibz ois isrl⁹ r̄ p̄cipibz fa
miliarz: r̄ abijt cū vniuersa
mltitudine in excelsum ga
baon vbi erat tabernaculū
federis dñi qd̄ fecit moyses
famulus dei in solitudine.
Archā autē dei adduxerat
dauid d̄ cariatbiarim i lo
cum quē p̄parauerat ei et
vbi fixerat illi tabnaculus
h̄ est in hierusalem. Altare
qz eneu qd̄ fabricat⁹ fuerat
beseleel fili⁹ vi filij yr: ibi
erat corā tabernaculo dñi
qd̄ r̄ requisituit salomon et
omnis ecclesia. Ascendit
qz salomon ad altare eneu
coraz tabernaculo federis
dñi: r̄ obrulit i eo mille ho
stias. Ecce autē in ipsa no
cte apparuit ei deus dicēs
Postula qd̄ vis vt dem ti
bi. Dixitqz salomon deo.
Tu fecisti cum dauid pa
tre meo misericordiam ma
gnam: et constituisti me re
gem pro eo: nunc ergo dñe
deus: impleat sermo tuus
quem pollicitus es dauid
patri meo. Tu enim me fe
cisti regem sup populū tu
um multū: q̄ tam innume
rabilis est q̄ puluis terre
Pa mihi sapiāz r̄ itelligē

e Archā autē dei adduxerat dauid de cariatbiarim. qz
Reg. vi. dicit q̄ adduxit eā de domo aminadab q̄ erat in
gabaon. dicendū q̄ fm̄ veritatē fuit adducta de gabaon. s. qz
qz cariatbiarim est quedā ciuitas p̄pina ipsi gabaon. r̄
p̄ls fuit ibi p̄gregat⁹ p̄pter deductionē arche. adeo dicit
hic d̄ cariatbiarum ip
sam adductā misse vt
dictū fuit ibidem.
f. Altare quoqz enes
um. istud altare erat
holocaustoz. r̄ p̄pter h̄
salomon voluit ibi of
ferre.
g. Ascēditqz salomō
ad altare. nō p̄ seipm̄
sed p̄ sacerdotes. ad q̄
rum officiū spectabat
offerre sup altare. i. se
cunda parte dicit.
h. Qui tā innume
rabilis est q̄ puluis
terre. hypbole est. ad
designandū magnam
p̄li multitudinem.
i. Egrediat r̄ gre
diat coram p̄lo tuo.
Iste egressus intelli
gitur ad bella. p̄ defen
sione p̄li. i. gressus vō
ad iudicia. ad p̄cindē
dū p̄li litigia.
k. Venit qz salomon
ab excelso gabaon in
hierlm. vt ibi coram ta
bernaculo vbi erat ar
cha dñi offerret hosti
as. sicut r̄ in gabaon
obruerat.
l. Congregauitqz ostē
dit magnificētia salo
monis i diuitijs. r̄ pa
tet sententia ex dictis
iij. Reg. r. c. in fine.

Domon edificare do
mini: r̄ palatiū sibi. Et nu
merauit septuaginta milia
viroz portantiū humeris:
r̄ octoginta milia q̄ cederēt

Capitulū. II.
Creuit autez
hic sequen
ter describit̄ de
notio salomonis i edi
ficatōe tēpli. r̄ primo
describit̄ hui⁹ edifica
tionis p̄paratio. secū
do operis p̄secutio. atqz.
c. tertio tēpli edificati
dedicatio. c. v. Prepa
ratio autē edificatois
p̄sistit i materia r̄ ope
rarijs de quibz h̄ agit
r̄ pater sn̄a ex dictis
iij. Reg. v. c. xvi. cades
ponunt licet ordo in
aliq̄b variet. hic etiā
addunt aliqua que di
scutuntur.
(SS iij

Capitulū. II.
Creuit autez
hic sequen
ter describit̄ de
notio salomonis i edi
ficatōe tēpli. r̄ primo
describit̄ hui⁹ edifica
tionis p̄paratio. secū
do operis p̄secutio. atqz.
c. tertio tēpli edificati
dedicatio. c. v. Prepa
ratio autē edificatois
p̄sistit i materia r̄ ope
rarijs de quibz h̄ agit
r̄ pater sn̄a ex dictis
iij. Reg. v. c. xvi. cades
ponunt licet ordo in
aliq̄b variet. hic etiā
addunt aliqua que di
scutuntur.
(SS iij

Dense scdo in secunda. sic est in hebreo translatio vero nostra omittit in secunda.

e In mensura prima. fm forma et mensura sibi tradita a dauid. q tradidit salomoni exēplar oim scdoz in tēplo. vt dictum est supra lib. i. xxviii.

f Et deaurauit eā in trinsec. h est intelligē dū qm ad inferiores mansionē templi que p̄nebat sanctū et sanctū sanctorum.

g S; et clauos fecit aureos. ad iungēdū fortiter laminas aureas cū tabulis que erāt in parietib; dom.

h Ipsi autē stabant erectis pedib; i. obliquis ut dicit mg i hystoris. ita q habe bāt vnā pedē magis leuati altero. qsi dūpōnerent ad ambulādū s; h nō videt vey. q i hebreo habet. Et ita bant sup pedes suos. ita q vterq; pes vni cherubin tangebāt parietem et sicut pedes alteri. et iō cū dicitur. Stabant erecti pedib; intelligendū ē. i. recti q; recte sup pedes suos stabant.

i Fecit q; velū. istud erat pendens ad parietem et diuidentē sanctum et sanctū sanctorum. et tempore passionis xpi scissum fuit. vt habet Matthei. xxv.

k An fores. hie cōsequenter agit de his q erant in porticu. i. d. duab; colūnis nota bilib; de quib; dictus fuit diffuse. iij. Re. viij. et patet sentētia ex dictis ibidē. ex cepto qd sequitur.

l Et quasi cathenulas. i. oraculo et suppo. eas capitib; colūnarum. certū est aut q ille colūne erāt in porticu tēpli. et ideo dicitur hic expositores nostri vter q licet oraculi p̄cipue dicat ipsuz p̄cipue oraculi. eo q inde dabant r̄sa diuina qsi de sede dei. vt dictum fuit diffuse Ero. xxv. tñ vterq; tradit ad signā dū totā domū sanctū sanctorum in q erat p̄cipue oraculi. et vterq; ad signandū partē anteriore tēpli q dicebat sanctū vel sancta. et vterq; ad signandū etiā porticu. eo q iungē bāt tēplo. et in h sensu loquitur hic scriptura. cū dicit.

Et quasi cathenulas. i. opus reticulatū ad modū cas

thenaz supple fecit. m In oraculo. i. in porticu vbi n Et supposuit eas capitib; colūnar. q; (erāt colūne. sup capita illaz colūnar erat op' reticulatū. vt habet. iij. Reg. viij. et ibi fuit diffuse expositū. s; q; si scolo me vidis se in ve. testa. et maxime vbi agit d

statuario: et terit eos auro Ala cherubin. xx. cubitis extendebantur ita vt vna ala h̄ret cubitos quiq; et tangeret parietē dom' et al' tangeret alterius cherub. Similiter cherub alteri' ala qnq; habebat cubitos et tangebāt parietem: et ala ei' altera qnq; cubitoz alā cherub alterius p̄tingebat Igit' alevtriusq; cherub expanse erant. et extendebant p cubitos. xx. Ipsi autē stabant erecti pedib; et facies eoz erant vte ad exteriores domū fecit q; velū ex hyacintho purpura cocco et hyssopo: et interuixit ei cherubin.

Ante fores etiam templi duas colūnas que triginta et quinque cubitos habebant altitudinis. Porro capita eaz qnq; cubitoz: nec nō et quasi cathenulas in oraculo et supposuit eas capitib; colūnar. Malogra nara etiā centū: que cathenulis interposuit. Ipsas q; colūnas posuit in vestibulo templi: vnā a dextris alterā a sinistris. Eam q a dextris erat vocauit iachin et q a leuā: vocauit booz.

Fecit q; III. altare eneū viginti cubitoz longitudinis et viginti cubitoz latitudinis et decē cubitoz

et lapidib; impositis. fm qd p̄cipit Ero. xx. et exteri' erat b Triginti cubitoz longitudinis et sic pater (eneū) q erat mltomatus q; altare qd fecerat moyses. qd erat tñ quinque cubitoz in quadru fm longitudine et latitudi nez. et sic area supior erat. xxx. cubitoz. habebat aut tres cubitos tñ in altitudine. istud vō habuit. xx. cubitos in longitudine. et. xx. in latitudine. et. x. in altitudine. et sic area

templi edificatōe q; ora culū dicat nisi ipm p̄cipue oraculi in q erat p̄cipue oraculi. ideo p̄ istud aliter exponi. Ad cui' intellectū sciendū. q; i parietibus sanctū sanctorum erāt celare varie figure et erant ibi aliq; ad modū opis plectilis seu scathenati vel reticulati. et simile op' factū fuit in capitib; istaz colūnar. tamē d alia materia. q; iste colūne fuerāt de ere. omnes aut figure q ap̄parebāt in domo sanctū sanctorum erāt auree. fm h igit' pot' exponi hec littera sic. Et quasi cathenulas i oraculo. i. opus scathenatū seu reticulatū simile illi qd erat in oraculo. sup. fecit. et supposuit capitib; colūnar. o Ipsas quoq; colūnas posuit in vestibulo tēpli. i. in porticu.

Capitulum III.

Fecit quoq; altare eneū. hie agit de vasis ministris. inter q computant etiā altaria et primo ponit istoz descriptio. scdo ponit quedā epilogo. ibi. Et cōpleuit. Circa p̄mū agit primo de alt' quib; q erant in atrio sacerdotū. secūdo d il lis q erant intra templum. ibi. Fecit autē candelabra. et primo agit d altari holocaustoz. cū dicitur.

a Fecit quoq; altare eneū. istud nō fuit cōcauū sicut altare qd fecit moyses. q; si erat p̄: tandū de loco ad locū. sed erat interius

Paralipo.

supior habebat. cccc. cubitos. patet etiā q̄ oportebat habere ascensum ad altare. aliter sacerdotes nō possent de sup ministrare. i. l. tñ ascensus erat sine gradibz p̄ modus eleuatis paulatim ascendentis a longinq̄. sicut pleni⁹ dictū fuit in Ero. c. xx. c. Dare etiā. h̄ic p̄fir agit d̄ mari eneo. in q̄ lauabānt sacerdotes. sc̄bo d̄ luteribz i q̄ lauabānt hostie offerēde ibi. fecit q̄z conchas. Sententia istaz partiū patet ex dictis. in Regū vij. c. vbi diffuse tuit dictū de dispositione hui⁹ maris i luterum tñ d̄ aliq̄ pauca sūt hic exponenda.

d Quasi duobz ver s̄bo zc. i. ordibz.
e Labiū maris circūstant. nō est intelligendū q̄ illi duo ordines celaturarū essent iuxta labiū qd̄ erat in supiori parte maris. s̄z erat vsus inferiorē parte sicut fuit offusuz iij. Regū. s̄z dicunt hic circūire labiū. qz p̄cedebāt in circūum maris vsus parte inferiorē. sicut z labiū circūibat in parte supiori.

f Porro vastitas ei⁹ est sp̄situdō maris

g Habebat mēsurā palmi zc. iij. Reg. dicitur. Tñ vntiaz. d̄ v̄cendū q̄ eadē est mēsurā. sicut ibi plenius fuit dictū.

h Fecit q̄z conchas. i. d̄ est luteri. z vocatur hic conche a p̄cauitate. qz luteri erāt interius concanti.

i Et posuit quinqz a dextris z quinqz a sinistris. i. respectu maris enei quod erat i mēsurā.

l Fecit autē cā (d̄) delabra. h̄ic p̄fir agit de aliq̄bz q̄ erāt intra tēplū. s̄m illa p̄te q̄ dicebat̄ sc̄m v̄l sancta. sc̄bo reuertit̄ ad aliq̄ q̄ erāt extra tēplū. ubi. Fecit etiā. Circa p̄mū d̄z.

m Fecit autē cande. aurea. x. s̄m sp̄m quā iusserat fieri i tēplo q̄nqz a dextris z quinqz a sinistris. i. respectu cādelabri qd̄ fecerat moyses. qd̄ erat i medio. ista tñ duo cādelabra omnia erāt i p̄te australi tēpli. sic z cādelabz qd̄ fecerat moyses s̄m qd̄ h̄c Num. vij. c.

n Hec nō z mēlas. x. f. aureas.

o Et posuit zc. quinqz a sinistris. i. respectu mēse quā fecerat moyses. tñ oēs iste mēse erāt in p̄te aq̄lonari ipsi⁹ tēpli. sicut z mēsa quā fecit moyses. et h̄c Num. vij. c. Karō

altitudis. Dare etiā enei fusile decem cubit⁹ a labio vsqz ad labiū. rotundū per circūitū. Quinqz cubitos hēbat altitudis. z funicul⁹ xxx. cubitoz ambiebat gyr ei⁹. Silitudo q̄z bouz erat s̄ter illud. Et. x. cubit⁹ qd̄ extrinsec⁹ celature. q̄i duo bus vsibz labiū maris circūibant. Boues autē erāt fusiles. z ipm mare sup. vij. boues impositū erat. qz tres respiciebāt ad aquilonē. et alij tres ad occidētē. Porro tres alij meridiē. z tres q̄ reliq̄ erāt orientē. h̄ntes mare suppositū. Posteriōra autē bouz erant intrinsec⁹ sub mari. Porro vastitas ei⁹ habebat mensurā palmi z labiū illi⁹ erat q̄si labiū calicis vel repādi milij capiebatqz tria milia mētreras. Fecit q̄z cōchas. x. z posuit quinqz a dextris et quinqz a sinistris vt lauarēt̄ i eis oīa q̄ in holocaustū oblaturi erāt. Porro in mari sacerdotes lauabant. Fecit autē z candelabra aurea. x. s̄m sp̄m quā iusserat fieri z posuit ea i tēplo. q̄nqz a dextris. z quinqz a sinistris. Hec nō z mēlas. x. z posu

ait hui⁹ s̄c cādelabri z mēse fuit dicta Ero. xvi. z Num. o Fecit etiā atriu. hic breuiter facit mentioz de (vij. atrio sacerdotū qd̄ erat i circūitū tēpli.

p Et basilicā grandē. basilica p̄prie d̄z dom⁹ regia. a basilicos qd̄ est rex i greco. est tñ nomē basilice tractū ad qd̄ libet edificiu notabilē. istud autē atriu erat clausuz sumptuose et curiose. s̄tribz ordinibus lapidū z vno ordine cedri. vt h̄c. iij. Regū. vt. in. fi. z ideo vocat̄ hic basilica.

q Et ostia in basilica. q̄ cap. q̄ ingrediebant sacerdotes atriu.

r Porro mare posuit in latere dextro zc. s̄ ponit hic qz supra s̄i determinauerat de sita hui⁹ maris. z ex hoc qd̄ d̄z hic patet qz d̄z dinabat ad dexteram partē atrij accipiendo dextera put sacerdotē egrediebant de tēplo. qz egrediendo p̄cedebat vsus orientē. eo qz ingressus tēpli erat in parte orientali ipsius templi.

s Fecit autē h̄yrā lebetes. i. caldaria.

t Et creagrās. i. anstrumēta ad extrahēdū carnes d̄ caldaria z dicunt̄ a creos qd̄ ē caro z agros qd̄ ē frax.

v Et phialas (ctus. in hebreo h̄c. Et bartinos. ista instā erāt p̄ altari holocaustoz.

f Et cōpleuit h̄ic p̄fir respectu p̄dictozū pontif qd̄ epilogatio vt aliq̄ addant q̄ fuerūt omīssa. z patet sententia vsqz ibi.

y Bales etiā fecit. s̄m per qz ponebant conche seu luteri. z d̄z forma z factura istaz bales s̄m dictū fuit diffuse

ij. Reg. vij. s̄t tñ hic mētio d̄ istis bales. qz de ipis non fecerat mentionē supra loq̄ndo d̄ conchis seu luteribz.

z Oīa vasa fecit salomoni byram. sic scribit̄ i hebreo h̄. nec m̄z. qz noīa hebreā freq̄nter sic variant̄. sic z latina.

a P̄ ei⁹. d̄z autē p̄ salomonis rōe (vt freq̄nter dictū ē. etaz vt excellētie artz. sicut. s̄. dictū est d̄ rege tyri. ij. c.

b Inter sochot z saredatha. iste loc⁹ vocat̄ s̄arban. iij. Reg. vij. vsus sine. qz sic dictū ē. noīa hebreā freq̄nter variant̄ i p̄te anteriori q̄ dicebat̄ sc̄m in q̄ cremabat̄ thymia ma. z ponit hic. qz supra d̄z nō fuerat facta mentio.

d Et mēlas z sup eas panes p̄positōis s̄m ponit hic. qz supra non fecerat mentionē de panibz positis sup. r. m. ē

ij. Reg. vij. s̄t tñ hic mētio d̄ istis bales. qz de ipis non fecerat mentionē supra loq̄ndo d̄ conchis seu luteribz.

z Oīa vasa fecit salomoni byram. sic scribit̄ i hebreo h̄. nec m̄z. qz noīa hebreā freq̄nter sic variant̄. sic z latina.

a P̄ ei⁹. d̄z autē p̄ salomonis rōe (vt freq̄nter dictū ē. etaz vt excellētie artz. sicut. s̄. dictū est d̄ rege tyri. ij. c.

b Inter sochot z saredatha. iste loc⁹ vocat̄ s̄arban. iij. Reg. vij. vsus sine. qz sic dictū ē. noīa hebreā freq̄nter variant̄ i p̄te anteriori q̄ dicebat̄ sc̄m in q̄ cremabat̄ thymia ma. z ponit hic. qz supra d̄z nō fuerat facta mentio.

d Et mēlas z sup eas panes p̄positōis s̄m ponit hic. qz supra non fecerat mentionē de panibz positis sup. r. m. ē

fas aureas a salomone factas. et licet non dicat hic quod panes erant in quibus mensa. probabile tamen est quod ibi erant. sic in mensa moysi quae erat in medio. et sic in istis mensis erant xxxij. panes in vniuerso. sed quod cedebat in usum sacerdotum.

e Candelabra quoque cum lucernis suis. sicut sicut addit ad denotandum quod tot erant lucerne in quibus candelabro facto a salomone. quod erant in candelabro moysi. sicut septem. ut habet Exo. xxv. et sic in omnibus istis candelabris erant lxxvij. lucerne.

f Et forcipibus aureis ad rescindendum partes lignorum combustas.

g Thymiamateria. vasa erant in quibus ponebantur carbones ad cremandum thymiama in altari aureo.

h Et ostia celauit templum. ista fuerunt ostiola per quae erat ingressus a parte templi quod dicitur sancta. ad illa quae dicitur sancta et ministeriorum. de quibus supra non fecerat mentionem.

Capitulum v.

Titulus ergo salomon. sicut cōsequenter describit templi edificari de dicario. Circa quam primo describitur arche et vasorum introductio. secundum salomonis orationem. tertio diuina acceptationis manifestatio. c. viij. Circa primam primo describitur arche et vasorum sacrorum deportatio. secundo sacerdotum et leuitarum iubilatio. ibi Egressus autem sacerdotibus. tertio diuina acceptatio. ibi. Igitur cunctis. Sententia prime partis patet ex dictis. iij. Reg. viij. c. in primis. exceptis quae sequuntur.

b In die solenni mensis septimi. totus ille mensis apud hebreos ferebat solennis tunc dies solennis quae hic ponitur. sicut dies decima mensis in qua agebatur festum expiationis. tamen festum hoc dedicationis cepit ante per duos dies. quod durauit septem diebus. ut habet in Regum viij. in fine. et in libro iij. c. viij. et hoc septem diebus

eas panes. propositio. Candelabra quoque cum lucernis suis. iuxta lucerent ante oraculum iuxta ritum ex auro purissimo et forteretia quod dicitur lucernas et forcipibus aureis. Vasa de auro mundissimo facta sunt. Thymiamateria quoque et thuribula et phialas et mortariola ex auro purissimo. Et ostia celauit templi interioris. id est sancta sanctorum et ostia templi forteretia aurea. Sic quoque complectitur est omne opus quod fecit salomon in domo domini.

v.

Acclit igitur salomon omnia quae uouerant deus per se uergetur et argenti et aurum et uniuersa uasa posuit in thesaurum domus domini. Postquam congregauit maiores natum israel et cunctos principes tribuum et capita familiarum et filios israel in hierusalem. ut adduceret archam federis domini de ciuitate dauid quae est in syon. Uenerunt itaque ad regem omnes uiri israel in die solenni mensis septimi. Cumque uenissent cuncti. seniorum israel: portauerunt leuitae archam: et inuenerunt eam: et omnes paturam tabernaculi. Porro uasa sanctuarij quae erant in tabernaculo portauerunt sacerdotes cum leuitis. Rex autem salomon et uniuersus exercitus israel et omnes qui fuerunt congregati ante archam inuolabant arietes et boues absque ullo numero: tanta enim erat multitudo uictimarum. Et intulerunt sacerdotes archam federis domini in locum suum. id est oraculum templi in sancta sanctorum subter alas cherubin ita ut suas super locum in quo posita

erat archa: et ipsam archam tegeret cum uectibus suis. Electum autem quibus portabatur archa. quia paululum longiores erant capitata parebant ante oraculum. Si uero quis paululum fuisset extrinsecus: eos uideri non poterat. Fuit itaque archa ibi usque in praesentem diem. Nichilque erat aliud in archa nisi duae tabulae quas posuerat moyses in ore: quando legem dedit dominus filiis israel egredientibus ex egypto. Egressus autem sacerdotibus de sanctuario. Omnes enim sacerdotes qui ibi potuerant inueniri sanctificati sunt: non adhuc in illo tempore uices et ministeriorum ordo inter eos diuisus erat: tamen leuite quibus cantores. id est qui sub asaph erant et qui sub heman: et qui sub ydithun filij et fratres eorum ueluti biffinis cymbalis et psalterijs et cytharis concinere pabant stantes ad orientalem plagam altaris: et cum eis cantores. xxx. canentes tubis. Igitur cunctis pariter et tubis et uoce et cymbalis et organis et diuersi generis musicorum concinnantibus et uocem in sublimem tollentibus: longe sonitus audiebatur: ita ut cum dominus laudare cepissent et dicere. Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in eternum misericordia eius: impleret dominus dei nube: ne possent sacerdotes stare et ministrare propter caliginem. Compleuerat enim gloria domini domum dei.

templum nisi per sacerdotem. Egressus autem teo. Hic sicut describitur sacerdotum et leuitarum uelatio. c. vi. Egressus autem sacerdotibus de sanctuario. sicut refertur ad illud quod dicitur. Et cum eis sacerdotes. xxx. canentes in tubis. quod est perit de arche introductio in sanctum sanctorum et eius dispositione. extiterunt et ceperunt iubilare tubis cum leuitis cantantibus organis multis.

e Hec adhuc et de uisus erat. sicut exponitur coram. quod licet diuisus fuisset ante per ipsum uisum quod ad uisitationem neofita. e. d. d. et leuita. ut habet. s. lib. i. c. xviij. et. x. in ista diuisio executio fuit facta post collocatos archae in templo. Aliter exponitur bebei vi. quod licet diuisiones sacerdotum et cantorum et uices sibi succedendo essent factae. tamen ista successio non habuit locum in festo dedicationis templi. in quo omnes sacerdotes et omnes leuite tunc simul fuerunt occupati in officijs suis. et hec expositio sonat littere praecedenti cum dicitur. Omnes ei sacerdotum. et sanctificati sunt ad templi dedicationem. similiter et sequenti cum dicitur. Tam leuite quibus cantores et.

f Igitur effectus. Hic consequenter describitur diuina acceptatio per hoc quod sacerdotibus et leuitis deus laudantibus nubes descendit et impleuit templum. et hoc erat diuina praesentia signum. et patet sententia ex dictis. iij. Regum viij. c.

Paralipo.

Capitulu. VI.

Tunc salomō ait. hōc p̄ster ponit salomō: nis oratio. p̄mutū t̄si quedā cōtinuatio ad dicta imediate. cū d̄r. Tunc salomō ait. cū vidit nubē templum impletē. ⁊ pater sentētia ex dicit. ij. Reg. viij.

b Et uertit. hic p̄fir describit ip̄ salomō nis oratio. cū oratio nis primo ponit nar ratio. secundo conclu sio. ibi. Tu es enī de⁹ meus. in fi. c. Prima diuidit in septē pres̄m septē petitiōes per ordinē positas i orōe salomōnis. Prima respicit regnū sui stabilitatē. secūda hominū adinūcē fidelitatem ibi. Si peccauerit q̄s piam. terra belli ad uersitatē. ibi. Si supra tus. quarta temporis siccitatē. ibi. Si clauso celo. quinta defectū victualū. ibi. Fames si abota fuerit. sexta deuotionē gentiliū ibi. Et tēnū quoz. se⁹ prima euentū belli uariū. ibi. Si egressus ⁊ discessit ista petitiō a tertia. qz illa respicit t̄m belli aduersitatem ista autē p̄peritatem ⁊ aduersitatē. Circa primam quatuor ponū tur p̄ ordinē. primum est salomōnis gratia rumactio respectu p̄ teriti b̄sificij. secundo interponit ip̄ deuotus modus orādī. ibi. Stetit ḡ. tertio forma tur eius petitiō respectu b̄sificij futuri. ibi. Nunc igitur. Quartap̄ em̄ actio d̄ p̄teritis beneficij ⁊ deuot⁹ mod⁹ d̄ns orādī faciūt orationē exaudibilē d̄ futuris. quarto remouetur occasio errādī. ibi. Ergo ne credibile est. Sentētia autem ista rum partium patet ex dicitis. ij. Reg. viij. c. b. c. except̄ que sequū tur.

Tunc salo. VI. mō ait. D̄ns pollic⁹ est vt habitaret i caligine: ego at̄ edificauit domū nomini ei⁹: vt habitaret ibi i p̄petuū. Et uertit rex faciē suā ⁊ benedixit vniūse multitudini isrl. Nā ois turba stabat intēra: et ait. B̄ndict⁹ d̄ns de⁹ isrl: q̄ qd̄ locut⁹ ē d̄s p̄ri meo ope cōpleuit dicēs. A die q̄ edu xi pplm̄ meū d̄ terra egypti n̄ elegi ciuitatē d̄ cūct̄ tribu isrl vt edificaret i ea dom⁹ nomini meo: neq; ele gi quēq; alium vix vt esset dur i pplō meo isrl. s; elegi hierlm̄ vt sit nomē meū i ea ⁊ elegi d̄s vt p̄stituerē euz sup pplm̄ meū isrl. Cūq; fuisset voluntatis d̄s patris mei: vt edificaret domum noī d̄ni dei isrl: dixit d̄ns ad eū. Quēcūq; volūtas tua vt edificares domum noī meo: b̄n̄ q̄dē fecisti hu iulcemodi h̄re volūtatē: s; nō tu edificab̄ mibi domū. Uertit fili⁹ tu⁹ q̄ egrediet̄ d̄ lūbis tuis: ipe edificabit domū noī meo. Cōpleuit ḡ d̄ns p̄monē suū quē locut⁹ fuerat: et ego surrexi p̄ d̄s p̄re meo: ⁊ sedi sup thronū isrl sicut locutus est d̄ns: ⁊ edificauit domū nomī d̄ni dei isrl: ⁊ posui i ea archā i q̄ est pactū d̄ni qd̄ pepigit cū filijs isrl. Stetit ḡ corā altare d̄ni ex adūso vniūse multitudis isrl: ⁊ extendit man⁹ suas. Si qdē fecerat salomō basim̄ enea⁹ ⁊ posu erat eā i medio basilice habentē q̄nq; cubitos lōgitu dinis. ⁊. v. latitudis. ⁊ tres cubitos altitudis: stetitq; sup eā ⁊ deinceps flexis genib; d̄ vniuersaz multitudi nē isrl ⁊ palmis i celū leua tis: ait. D̄ne de⁹ isrl: nō est silis tui de⁹ i celo ⁊ i terra:

q̄ custodis pactū ⁊ misericor diā cū suis tuis: q̄ abulant corā te i toto corde suo: q̄ p̄ stitisti suo tuo d̄s p̄ri meo quecūq; locut⁹ fueras ei: ⁊ q̄ ore p̄miseras: ope cōpleuit sicut ⁊ p̄sens rps p̄bat. Nunc ḡ d̄ne de⁹ isrl imple suo tuo p̄ri meo d̄s quecū q; locut⁹ es dicēs. Nō deficiet ex te vir coraz me q̄ se deat sup thronū isrl: ita t̄n si custodierint filij tui vias meas ⁊ ambulauerint i lege mea: sic et tu ambulasti corā me. Et nūc d̄ne deus isrl firmet p̄mo tu⁹ quē locut⁹ es suo tuo dauid. Ergo ne credibile est vt habitet de⁹ cū hoib; sup terrā? Si celū ⁊ celi celoz non te capiūt: q̄to maḡ dom⁹ ista quā edificauit. S; ad b̄ t̄m facta ē: vt respicias orōes sui tui ⁊ obsecratōes eius d̄ne de⁹ me⁹: ⁊ audias p̄ces q̄s fundit famul⁹ tu⁹ coraz te: vt aperias oculos tuos sup domū istā dieb; ac nocrib; sup locū in q̄ pollicit⁹ es vt inuocet nomē tuū: et exaudires orōes quā seru⁹ tu⁹ orat in eo: exaudi p̄ces famulū tui ⁊ ppli tui israel. Quicūq; orauerit in loco isto: exaudi de habitaculo tuo. i. de cel⁹ ⁊ p̄cipiare. Si peccauerit quispiā in proximum suum: ⁊ iurare contra eū paratus venerit. se q; maledicto p̄strinxerit coram altari in domo ista: tu audies d̄ celo: ⁊ facies iudiciū seruoꝝ tuoz: ita vt reddas iniūo viam suā in caput p̄p̄riū: ⁊ vlciscar iustū retribuēs ei p̄m iusticiā suā. Si supat⁹ fuit ppl's tu⁹ isrl ab inimic; peccabūt em̄ tibi. et uertit egerint p̄niaz. ⁊ obsecrauerit nomē tuū. ⁊ fuerint deprecati te i loco isto: tu exaudies d̄ celo ⁊ p̄

e Et benedixit ac. nō benedictione sacerdos rati. sed imprecando eis bona vt induceret populum ad regrantium deo secū. In se cunda parte dicit. d Et posuerat eā in medio basilice. Latrē sacerdotū. qd̄ vocatur basilica supra. iij. ca. In quarta parte d̄. e Exaudi preces famulū tui ac. qz in p̄cipio inducerat populum ad agendū gratias deo secum. vt dictum est. f Si peccauerit quispiā. hōc p̄fir ponit alie sex petitiōes per ordinē. ⁊ patet sententia ex dicitis. ij. Reg. viij. ca. c. d. e. f. vbi iste petitiōes ponuntur eodem ordine. ⁊ quas si eisdem verbis. excep̄tis q̄ sequunt̄ in prima parte. g Sed maledicto cōstrinxerit. qd̄ fit in iuramento execrationis q̄ aliq; obligat se puniendū esse a deo manifeste si peccauerit i tertia parte. h Et aurugo. ij. Reg. viij. dicitur. Et tubigo ⁊ idem important. qz aurugo est aura corū pens segetes rubigine.

a Tu es enim. hinc ponit predicta orationis conclusio. videlicet qd exaudiat a deo. ideo subdit. b Sperant qso oculi tui etc. loquitur de deo mo humano. qd ho erigit oculos r aures ad deprecatione qua vult exaudire. c Consurge dñe deo in requie tua. qd in templo erat specialis dei habitatio r prebebat salomon qd esset ad semp.

d Et archa fortitudinis tue. et si mouerit a loco ad locum amplius. sic preterit scripturas qd p destra fuit porta a ans. i. r postea de sylo r alijs locis pluribus. et dictum fuit. i. Re. vii. r d: h archa fortitudinis tue. qd fortitudo dei apparuit p ipas i iordanis siccatoe Jo suca. r i hiericho de structoe. Josue. vi. r i philistinorum p passioe. e Sacer. i. Re. v. r. d. deo idu. salute. i. circudent oibz bonis puenientibus eis et oblatioibus r sacrificijs. v. l. aliter induant salute. i. indumentis sacris in suis officijs exercendis. f Et sancti tui letentur. i. cantores psallentes coram deo. In h parte salomō qd cultu diuini pueniret maneat in templo ab ipso edificato g Ne auertas facie xpi tui. i. a deprecatione mea. qd sum xps tuus. i. de voluntate tua i rege b Memero iunctio. i. mīe. d. d. q. d. quis si sum dignus exaudiri ex meritis meis. exaudiat nō ppter merita dauid p̄s mei. Tota rōps ista alit exponit ab ali quibus hebreis dicentibus qd hinc nō ponit predicta orationis conclusio. s. magis cuiusdā dicti declaratio dictū eius fuit supra. c. qd sacer dotes intulerūt archā sedens dñi in locum suum. s. ibi nō fuit ex p̄s ilius introducēdi mo dñs qd hic exprimit dicunt em qd cū sacer dotes vellent introduce re archā in templum. porte repli clauerunt se contra eos qd videt salomō orant p apertione dicēs. Hinc igitur p̄surge dñe in req̄

picicare p̄cto ppli tui israel: et reduc eos in terrā quā dedisti eis r patribz eoz. Si clauso celo pluuia non fluxerit. ppter p̄cta ppli tui et deprecari te fuerit i loco isto: r p̄fessi nomini tuo: r puer si a p̄ctis suis cū eos afflixeris: exaudi d̄ celo dñe: et dimitte p̄cta seruīs tuis r ppli tui israel: r doce eos viā bonā p quā ingrediant: et da pluuiā terre quā dedisti p̄plo tuo ad possidendū. Fames si orta fuerit i fra r pestilentia erugo r aurugo r locusta r bruchus r hostes vastatis regionibz portas obsederint ciuitatē: omnisqz plaga r infirmitas p̄serit: si q̄s de p̄plo tuo israel fuerit deprecatus: cognosces plagas r infirmitatē suā: et expandit manus suas i domo hac: tu exaudies d̄ celo. de sublimi. i. habitaculo tuo: r p̄piciares: r redde vnicuiqz p̄m vias suas q̄s nosti euz h̄re in corde suo. Tu enim solus nosti corda filioz hoim vt timeāt te r ambulent i vijs tuis cunctis diebz qbz viuūt sup facie terre quā dedisti patribz n̄is. Externū q̄s qd non est d̄ p̄plo tuo israel: si venerit de terra longinqua. ppter nomē tuum magnū r ppter manū tuaz robustā r brachiū tuū extētuz: r adorauerit i loco isto tu exaudies d̄ celo firmillimo habitaculo tuo: r facies cuncta p quibz inuocauerit te ille pegrinus: vt sciānt oēs ppli terre nomen tuū: r timeāt te sicut pplis tui israel: r cognoscant qd no

em tuam tu r archa. vt ipa ponat in loco quietis a me p̄parato. ideo etiā dicebat quies domini. qd ibi representabatur sedes dei vt frequenter dictum est. similiter sacer dotes ad idem impetrādum cantauerūt psalmū. cxxvi. r cum venirent aduersum illum: p̄pter dauid seruū tuum. id est ppter eius merita. Ne auertas facies xpi. id est salomonis denegando ingres sus arche ad locū quē p̄parauit. tunc porte aperuerūt se. sicut dicuntur fuit. i. Re. vii. i fine. Alij vō hebrei exponunt aliter. p̄pter dauid seruū tuū id est ppter peccata ei in facto vite r ppli numeratione. r p hoc porte aperuerūt se in tellerit salomō qd peccata patris erant dimissa r eius oratio exaudita. s. prima expositio melior videt.

mē tuū inuocatū ē sup domū hanc quā edificauit nobis tuo. Si egressus fuit p̄lo tuus ad bellū i aduersarios suos p viā i q̄ miser eos: adorabūt te i viā i q̄ ciuitas h̄ ē quā elegisti: r domus quā edificauit nobis tuo vt exaudias d̄ celo p̄ces eoz r obsecratoēs r vlciscar. Si autē peccauerint tibi: neqz enim ē hō q̄ si peccet: r iratus fuerit eis: r tradiderit hostibz: r captiuos duxerit eos i terrā longinq̄m: vlt̄ certe q̄ iuxta ē r p̄s i corde suo i terra ad quā captiuī ducti fuerant egerit p̄nias r deprecari te fuerit i fra captiuitatē sue dicēs: peccauim⁹: iniq̄ fecim⁹: iuste egim⁹: r reuēsi fuerint ad te i toto corde suo: r i tora aia sua i terra captiuitatē sue ad quā ducti sūt adorabūt te i viā terre sue quā d̄disti p̄ribz eoz: r vlt̄ quā elegisti r domus quā edificauit nobis tuo: vt exaudies d̄ celo. s. ē. d̄ firmo habitaculo tuo p̄ces eoz: r facias iudiciū: r dimittas p̄plo tuo q̄s uis p̄ctori. Tu es ei deus meus. Apianē q̄ oculi tui: r aures tue intente sint ad orōes q̄ fit i loco isto. Hinc igitur p̄surge dñe deo i req̄ez tuā: tu r archa fortitudinis tue. Sacerdotes tui dñe deo induant salute: r sancti tui letent i bonis. Dñe deo meo ne auerteris facie xpi tui. Memero misericordiarū dauid sui tui. VII.

Anḡ coplesset salomō fundēs p̄ces ignis d̄scēdit d̄ ceo: r deuorauit holocausta

Capitū. VII. Anḡ coplesset salomō fundēs p̄ces ignis d̄scēdit d̄ ceo: r deuorauit holocausta. hinc circa coplesione de dicatois ponit signū diuie acceptationis. r primo ponit dicta acceptatio. s. dō salomonis monitio. ibi. Apianē astitit prima in duas. qd primo signū acceptatois datur. s. cundo dedicatio p̄s matur. ibi. Rex aures d̄ignū astitit diuine acceptationis ponit cū dicitur. b Ignis d̄scēdit de celo. r deuorauit holocausta r sicut in cōsecratione Aaron r filioz eius. Hinc. i. r in oblatione hebe. tertio Regū. vii. r in

Paralipo.

sacrificio dauid i area
o: nā iebuzci. i. Paral.
xii. c. iii. q̄b̄ defecus
ignis fuit signū diuine
acceptatōis.

c Et maiestas dñi i
pleuit domū. i. nubes
q̄ erat signū diuine p̄
sentie. sicut expositus
fuit. iij. Reg. viij. c. b.

d Et corruētes p̄ni i
terrā adorauerūt ⁊ lau
dauerūt dñm. adora
tione latrice.

e Rex autē. h̄ic offer
dedicatio cōstituit p
oblationē victimarū a
rege. mediantibz tñ sa
cerdotibz. ad q̄p̄ offici
cū spectat talia offer

f Et dedicauit (re.
domū dei rex. nō p̄ se
s̄ p̄ summū sacerdotē
⁊ alios sacerdotes s̄
bi assistentes ⁊ muni
strantes.

g Sāctificauit q̄z sa
lomō mediū atrij. s̄lt
p̄ p̄tificē. Causa autē
q̄re potuit sic sanctifi
cari dicta fuit. iij. Re.
viij. c. g.

h Obtulerat em̄. nō
est p̄ hoc intelligēdū
q̄ oblatio p̄cesserit sā
ctificatōis. s̄ eōuerfo

i Fecit q̄ salomō so
lennitatē ⁊ c. ista fuit
solennitas tabernacu
lorū. q̄ incepit i media
te post festū dedicatio
nis. vnde sequit̄.

h Fecitq; die octavo
collectā. q̄ fiebat i cra
stino vitime diei festi
uitatis tabernaculoꝝ
vnde sequit̄.

l Eo q̄ dedicasset al
tare septē diebz. q̄ de
dicatio incepit octaua
die mēsis septimi. ⁊ fi
nita fuit. xiiij. die eius
dē mēsis inclusiue.

m Et solennitatē cele
brasset. s̄. tabernaculo
rū diebz. vij. incipien
do a. xv. die mēsis se
ptimi inclusiue. ⁊ ter
minādo. xii. die eius
des mēsis inclusiue. ⁊
xiiij. die facta fuit col
lecta p̄ necessārijs tē
pli. ideo subditur.

⁊ victimas: ⁊ maiestas dñi
i pleuit domū. nec poterāt
sacerdotes ingredi rēpluz
dñi: eo q̄ ipleret maiestas
dñi templū. S; ⁊ oēs filij
isrl̄ videbant descendente
ignē ⁊ gl̄iaz dñi sup domū
⁊ corruētes p̄ni i terrā sup
pauimentū strarū lapide:
adorauerūt ⁊ laudauerūt
dñm qm̄ bon⁹ qm̄ i seculū
miserētia ei⁹. Rex autē ⁊ oīs
p̄pls inolabāt victimas co
rā dño. Factauit igit rex
salomō hostias: bouū vigin
tiduo milia: arietū centus
viginti milia. Et dedica
uit domū dei rex ⁊ vniuer
sus p̄pls. Sacerdotes autē
stabāt i officijs suis: ⁊ leui
te i organis carminū dñi q̄
fecit dauid rex ad laudan
dū dñm: qm̄ bon⁹: qm̄ in
ternū miserētia ei⁹: hymnos
dauid canētes p̄ man⁹ suas
Porro sacerdotes canebāt
tubis an̄ eos cūctusq; isrl̄
stabāt. Sctificauit q̄z salo
mon mediū atrij an̄ rēpluz
dñi. Obtulerat em̄ ibi ho
locusta ⁊ adipēs pacifico
rū: qz altare eneu qd̄ fece
rat n̄ poterat sustinere ho
locusta ⁊ sacrificia et adī
pes pacificoꝝ. Fecit q̄ salo
mon solennitatē i tpe illo se
ptē diebz: ⁊ oīs isrl̄ cuz eo:
ecclia magna valde: ab in
troitu emath vsq; ad torrē
tē egypti. Fecitq; die octa
uo collectā: eo q̄ dedicasset
altare septē diebz. ⁊ solēni
tatē celebrasset diebz septē
Igit̄ i die. xiiij. mensis se
ptimi dimisit p̄plos ad ta
bernacula sua letantes atq;
gaudētes sup bono qd̄ fece
rat dñs dauid et salomoni
⁊ isrl̄ p̄plo suo. Cōpleuitq;
salomō domū dñi ⁊ domū
regi: ⁊ oia q̄ disposuerat in
corde suo: vt faceret i domo
dñi ⁊ i domo sua: ⁊ p̄spera

tus ē. Apparuit autē ei dñs
nocte: ⁊ ait. Audiui ordē
tuū: ⁊ elegi locū istū mihi i
domū sacrificij. Si clausē
ro celū ⁊ pluuia nō fluxerit
⁊ māda uero ⁊ p̄cepto locū
ste vt deuoret terrā: ⁊ mise
ro pestilentia i pplm̄ meū:
querelus autē p̄pls me⁹ sup
q̄s inuocātū est nomē meū
deparatus me fuerit ⁊ exq̄si
erit faciē meā: ⁊ egerit pe
nitentiā a vjs suis pessimis
⁊ ego exaudia d̄ celo: ⁊ p̄pi
ci⁹ ero peccat⁹ eoz: ⁊ sana
bo terrā eoz. Oculi q̄z mei
erūt ap̄ti: ⁊ anres mee ere
cte ad ordē ei⁹ q̄ i loco isto
orauerit. Elegi em̄ ⁊ sctifi
caui locū istū vt sit nomen
meū ibi in sempiternus: et
permaneāt oculi mei ⁊ cor
meū ibi cunctis diebz. Tu
q̄z si ambulaueris corā me si
cut ambulauit dauid p̄ tu⁹
⁊ feceris iuxta oia q̄ p̄cepi
tibi: ⁊ iusticias meas iudi
ciaq; seruaueris: suscitabo
thronū regni tui sicut pol
licit⁹ sum dauid p̄ri tuo di
cens. Non auferes d̄ stirpe
tua vir q̄ nō sit princeps i
isrl̄. Si autē auerſi fueritis
⁊ dereliquit̄ iusticias meas
⁊ p̄cepta mea q̄ p̄posui vo
bis: ⁊ abeuntes seruiertis
dijs alienis ⁊ adoraueritis
eos: euellā vos d̄ tra mea
quā dedi vob ⁊ domū hāc
quā edificaui nomī meo p̄
ijciā a faciē mea ⁊ tradā eā
i parabolā ⁊ i exēplū cūctis
p̄pls ⁊ dom⁹ ista erit in p̄
uerbiū vniūsis trāsēntibz
⁊ dicēt stupētes. Quare fe
cit dñs sic terre huic ⁊ do
mū huic: Rūdebūtq;. Qz
dereliquit̄ dñs deū p̄m su
oz: q̄ eduxit eos d̄ tra egypti
⁊ apphēderūt deos ali
enos ⁊ adorauerūt eos ⁊ co
luerūt: idcirco venerūt sup
eos vniuersa hec mala.

n Igit̄ in die. xiiij.
mēsis septimi dimisit
p̄plos ad tabernacula
sua. quia om̄ia erant
completa.

o Apparuit autē. h̄ic
cōsequēter ponitur sa
lomōis monitō d̄ per
manendo in obediē
tia dei. ⁊ patet senten
tia ex dictis. iij. Reg. ar.
a ⁊ b. exceptis que se
quunt̄.

p Oculi quoq; mei
erunt ap̄ti ⁊ c. i. pa
rar⁹ ero exaudire ora
tionem.

q Ut sit nomen me
um ibi in sempiternū
id est in tps futuz abs
q; determinatiōe sup
posita cōditiōe q̄ sa
lomō ⁊ populus des
beant i obediētia dei
permanere.

Capitulum VIII.

e Xpletus autē Superius de scripta est res uerētia salomonis circa diuisa. Hic describitur de scribitur et magnificētia circa humana. interponitur tñ aliq ad diuinā reuerentiā pñentia. qz ista diuisio nō est p̄fata sic dicitur fuit a principio huius fecit dñi lib. 3. qz p̄o describit magnificētia salomonis ad dno. scdo ex h sequis fame diffusio. c. u. Magnificētia autē ista primo describit in edificijs. secūdo in p̄lis subiectis. tñc obtulit. quarto in exq̄sitis diuitijs. ubi. Tūc abijt salomō. sententia autē p̄ime p̄is patet ex dictis. 17. Reg. 17. in. d. 7. similiter. h. v. s. qz ubi.

b Des autē p̄ncipes exercit⁹ regis salomonis fuerūt ducēti quinq̄ginta. 17. Reg. 17. dicit quinquenti quinquaginta. s. responso patet ex tertio. qz b loquit de p̄ncipib⁹ exercit⁹. ubi autē nō solum de p̄ncipib⁹ exercit⁹. s. etiā de his qui p̄erant omnib⁹ salomonis opib⁹. vt patet p̄ lram intuenti.

c Filiā vero p̄pharao nis rē hoc expōsitur est. 17. Reg. 17. g. d. Tūc obtulit. hic cōsequenter describit magnificētia salomonis in sacrificijs cum dicitur. Tūc obtulit salomō holocau. dno mīno sup altare. s. holocauit dñi qd erat in atrio sacerdotum.

e In sabbatis quilibet hebdomada.

f Et in balendis. in p̄ncipijs mensium.

g Et in festis dieb⁹ ter p̄ annū. s. in festis pasce. penthecostes. et tabernaculorū. cetera patent in littera.

e Xpletus autē VIII. r. annis postq̄ edificauit salomō domū dñi et domū suā: ciuitates q̄s dederat hyrā salomoni edificauit et habitare ibi fecit filios israel. Abijt q̄s in emath suba: et obtinuit eā: et edificauit palmyras in deserto et alias ciuitates munitissimas edificauit in emath. Erruxeruntq̄ berthon supior et berthon inferior: ciuitates muratas hātes portas et veces et lateras. Balaath etiā et oēs vrbes firmissimas q̄ fuerūt salomonis cūctasq̄ vrbes q̄ drigay et vrbes eq̄tū. Via q̄ cūq̄ voluit fecit rex salomō atq̄ disposuit: edificauit in bethm: et in libano: et in vniūsa tra p̄tatis sue. Vem p̄lm q̄ derelict⁹ fuerat d erbeis et amorreis et pherezeis et euieis et iebuseis q̄ nō erāt d stirpe israel: de filijs eoz et d posteris q̄s nō infecerāt filij israel: subiugauit salomō tributarios vsq̄ in diē hāc. Porro de filijs israel nō posuit vt furerēt opib⁹ regis. Ipi em̄ erant viri bellatores et duces p̄imi: et p̄ncipes q̄ drigay et equitū eius. Des autē p̄ncipes exercitus regis salomonis fuerūt ducenti quinq̄ginta q̄ erudiebāt p̄lm. Filiā vō p̄pharao nis trāstulit d ciuitate dauid in domū quā edificauerat ei. Dixit em̄ rex. Nō habitabit vxor mea in domo dñi regis israel eo qz scitificata sit: qz ingressa est in eā archa dñi. Tūc obtulit salomō holocansta dño sup altare dñi qd erruxerat an porticū vt p̄ singlos dies offerret in eo iuxta p̄ceptū moysi in sabbat⁹ et in balendis et in festis dieb⁹: ter p̄ annū. i. in solēnitare azimō

tū et solēnitare hebdomada et in solēnitare tabernaculorū. Et constituit iuxta diuisionē dñi p̄ris sui officia sacerdotū in misterijs suis et leuitas in ordine suo: vt laudaret et ministraret corā sacerdotib⁹ iuxta ritum vniūscuiusq̄ diei et ianitor⁹ res in diuisionib⁹ suis p̄ portā et portā. Sic em̄ p̄cepit dauid hō dei. A p̄tergressi sūt d mādatis regis tā sacerdotes q̄ leuite ex oib⁹ q̄ p̄cepit. Et in custodijs thesaurorū oēs impensas p̄paratas habuit salomō: ex eo die q̄ fundauit domū dñi vsq̄ in diē q̄ p̄fecit eam. Tūc abijt salomō in asiongaber et in hailath: ad orā mar rubri: q̄ est in terra edō. Misit q̄ ei hyrā p̄ man⁹ seruoꝝ suoz naues et nauas gnaros maris: et abierunt cū suis salomōis in ophir. Tuleruntq̄ inde quadringenta quinquaginta talenta auri: et attulerunt ad regem salomonem. IX.

e Regina quoq̄ salomō cum audisset fama salomonis venit vt tentaret eum in enigmatibus in hierusalē cū magnis opibus et camelis qui portabant aromata et auri plurimus geminasq̄ preciosas. Cumq̄ venisset ad salomonem: locuta ē ei quecūq̄ erāt in corde suo. Et exposuit ei salomō omnia q̄ p̄posuerat: nec q̄cūq̄ fuit qd nō p̄spicū ei fecerit. Que postq̄ vidit sapientia. s. salomonis et domū quā edificauerat: necnō et cibaria mēse ei⁹ et habitaculū seruoꝝ et officia mistrorum eius et vestimenta eoz. p̄ncernas quoq̄ et vestes eoz. et victimas quas imolabat in domo dñi: nō

b Tūc abijt salomō hic describit magnificētia salomonis in diuitijs exquisitis. qz per nauigij faciebat equiri diuitias incofueras in locis remotis et inaccessibilib⁹ terram. de quo nauigio dicitur. 17. Reg. 17. in fine.

Capitulum IX.

e Regina q̄s salomō hic describitur circa magnificētia salomonis describitur fame diffusio. et primo specialiter q̄tē ad reginā saba. secundo generaliter q̄tē ad reges terre. ubi. magnificat⁹ est: p̄ima l dnas. qz primo describit dicta fame diffusio. secundo substantie salomonis quedā numeratio. ubi. Erat autē pond⁹ auri. Circa p̄imum sciendū qz regina saba audita fama salomonis. venit ad eum de partib⁹ remotis. Primo ergo ostēditur ad quid venit. s. ad p̄ponendū dubias quēstiones. et quid inuenit. s. p̄spicuas solutiones. secundo ostēditur quid salomō dedit. et quid ab eo recepit. ubi. Dedit autē regi rē.

Paralipo.

erat p̄ stupore ultra in ea spūs. Dixitq; ad regē Ge-
rus est p̄mo quē audierā i
fra mea: d̄ v̄tutib; 2 sapia
tua. Nō credebā narrātib;
donec ip̄a venissem 2 vidis-
sent oculi mei: 2 p̄basē vix
medietate; sapie tue mihi
fuisse narratam. Elicisti fa-
mā v̄tutib; tuis. Beati vi-
ri tui 2 beati sui tui hi q̄ al-
sistūt corā te om̄i tpe: 2 au-
diūt sapiām tuā. Sic dñs
de⁹ tu⁹ b̄ndict⁹: q̄ voluit te
ordinare sup thronū suuz
regē dñi dei tui. Quia dili-
git de⁹ isrl: 2 vult suare eū
in eternū: idcirco posuit te
sup eū regē: vt facias iudi-
cia atq; iusticiā. Dedit at
regi centū viginti talenta
auri: 2 aromata multa ni-
mis 2 gēmas p̄ciosissimas.
Nō fuerunt aromata talia
vt hec q̄ dedit regina saba
regi salomoni. S; 2 sui hy-
rā cū suis salomōis attule-
rūt aurū oppir 2 ligna thi-
na 2 gēmas p̄ciosissimas.
De q̄b; fecit rex d̄ lignis s.
thinis grad⁹ i domo dñi. 2
i domo regia: citharas q̄z
2 psalteria cātorib;. Nūq;
visa sūt i fra iuda ligna ta-
lia. Rex autē salomon dedit
regine saba cūcta q̄ voluit
2 q̄ postulauit: 2 mltō pla-
q̄ attulerat ad eū. Que re-
uerfa abiit i terrā suā cum
seruis suis. Erat autē pon-
dus auri q̄d afferebat salo-
moni p̄ singulos ānos sexcē-
ta sexaginta sex talēta auri
excepta ea sūma quā lega-
ti diuersarū gentiū 2 nego-
ciatores afferre p̄sueuerāt
oēs q; reges arabie 2 satta-
pe terrarū q̄ cōportabāt au-
tūz argentū salomoni. Fe-
cit igit rex salomō ducētal
hastas aureas d̄ sūma sex-
centoz aureoz: q̄ i singulis
hastis expendebant. Tre-

centa q̄z scuta aurea trecen-
toz aureoz q̄b; regebātur
singula scuta. Posuit q; ea
rex i armamētario q̄d erat
psitū nemore. Fecit q; rex
soliū eburneū grande: 2 ve-
stiuit illd̄ auro mūdissimo.
Sex q; grad⁹ q̄b; ascende-
bat ad soliū 2 scabellū au-
reū: 2 brachiola duo altri-
se: 2 duos leones stantes
iuxta brachiola: s; et alios
duodecim leunculos stan-
tes sup sex grad⁹ et vtraq;
pte. Nō fuit tale soliū i vni-
uersis regnis. Dia q; vasa
p̄uiuij regis erāt aurea 2 va-
sa dom⁹ sal⁹ libani ex au-
ro purissimo. Argentū em̄
in dieb; illis p̄ nihilo t̄pus
tabat. Siq; de naues regis
ibāt in tharsis cū suis hy-
rā semel i annis trib;: 2 de-
ferebāt inde aurū 2 argētūz
2 ebur 2 symias 2 pauos.
Magnificat⁹ ē igit salomō
sup oēs reges terre p̄ diui-
tijs 2 gl̄ia. Vsq; reges ter-
rarū desiderabāt videre fa-
ciē salomōis vt audirēt sa-
pientiā quā dederat de⁹ in
corde ei⁹. Et deferebant ei
munera: vasa argētea 2 au-
rea: 2 vestes 2 arma 2 aro-
mata eqs 2 mulos p̄ singu-
los ānos. Mūt q; salomō
xl. milia eqz in stabulis: et
curruū equitūq; duodecim
milia. Cōstituitq; eos i vr-
bib; q̄d rigaz: 2 vbi erat rex
i h̄rlm. Et exercuit etiam
pr̄atem sup cūctos reges a
flumie eufrate vsq; ad fraz
philistinorū: 2 vsq; ad termi-
nos egypti: tāc; q; copiā p̄-
buit argēti i h̄rlm q̄si lapi-
dū. 2 cedroz tantā mltitū-
dinem velut sycomoz q̄ gi-
gnunt in cāpestris. Addu-
cebant autē ei equi de egypto
cūctisq; regionib;: reli-
qua autē opa salomonis pri-
orū 2 nouissimorū scripta

b Erat autē pondus
hic ponitur quedam
substantie salomonis
numeratio. Circa q̄d
primo describit multu-
tudo prouentum. se-
cundo magnitudo ef-
fectum. ibi. Fecit igit
rex salomon.

c Magnificat⁹ est.
hic consequenter des-
cribitur diffusio fa-
me salomonis omnis
bus terre regib;. Sen-
tentia vero istari par-
tium patet ex dictis
17. Reg. 10.

d Reliqua autē ope-
rum. hic ponitur con-
clusio regni salomōis
e Scripta sunt i li-
bris nathan prophete
2c. Ipsi libri non ha-
bentur apud nos. nec
apud hebreos.

b Sacerdotes autē hanc s̄r describit̄ p̄fectus regni roboaz per alior auril̄ q̄z h̄ero boaz fact̄ rex sup̄ isrl̄ timuit ne p̄p̄s rediret ad regnū dauid si iret in b̄rl̄m ad sac̄ificā dū d̄no. vt b̄. in. Ke. r̄. r̄. iō fecit duos vitulos aureos et ibidē habet̄. r̄ q̄z sacerdotes r̄ leuite q̄ habitabant i regno suo abomunabā cultus vitulorūz abiecit eos. r̄ sic veniunt ad regnū roboaz r̄ p̄ p̄s ip̄m roboaz uerunt. r̄ h̄ est q̄d d̄r.

c Generat̄ ad eā de cunctis sedib̄ suis. i. ciuitatib̄ in q̄b̄ habitāt r̄ q̄ erat eis assignate p̄ inhabitatōne vt habet̄ Josue. xi.

d Relinquētes suburbana. q̄z sicut erāt eis p̄cesse ciuitates ad habuādū. sic etiā suburbana ad aialia nutrie dū Silt etiā hoies de uoti d̄ alijs tribub̄ q̄ volebant colere d̄m. ascēdēbāt i hierl̄m ad imolādū d̄no. sic leḡ d̄ iudob̄ia. Tob. i. r̄ sic roboz. auerūt regnū iuda. q̄ parati erant ip̄m adiuuare. r̄ h̄ est q̄d d̄r. Sed r̄ d̄ cunctis tribub̄ isrl̄ r̄c.

e Durit̄ autē roboaz hanc s̄r describit̄ p̄fectus regni roboaz p̄ h̄ ordinauit sibi succedere ualentiore filioz. sabiam. q̄uis habet̄ ret plures vxores r̄ d̄ his multos filios seniores ip̄o. r̄ patet littera ex dictis.

Capitulū. xii.

Enq̄z roboaz tū fuisset. h̄c s̄r describit̄ p̄cessus regni roboaz in deficiēdo. r̄ primo describit̄ regis et p̄p̄i trāgressio. scdo cōrtio. ibi. Semeias autē Circa p̄mū d̄r.

a Cūq̄z roboaz tū fuisset regnū roboaz. mō dicto. c. p̄cedenti.

b Dereliquit legē d̄ni ad ydolatriā declinan

hoc gestum est voluntate. Qui cū audissent p̄mones d̄ni: reuēsi sunt: nec pererrerunt extra hieroboā. Habi-
tauit autē roboā in hierl̄m et edificauit ciuitates mu-
tatas in iuda: extruxitq̄z bethleem et ethan et thecuel bethsur q̄z et soccho et odolam necnō et geth et marefa et yph: sed et adurā et lachis et ascha: saraa q̄z et abialō et hebron q̄ erant in iuda et beniamin ciuitates minuitissimas. Cūq̄z clausisset eas muris posuit i eis p̄cipites ciborūq̄z horrea: hoc est. olei et uini. S̄z et in singul' ybib̄ fecit armamētia scutoz et hastaz firmavitq̄z eas summa diligentia: et impauit sup̄ iudā et bēiamin. Sacerdotes autē et leuite q̄ erāt in yniuerso isrl̄ uenerūt ad eū d̄ cūctis sedib̄ suis: relinquētes suburbana et possessiones suas: et trāseuntes ad iudā et hierl̄m eo q̄ abieciisset eos hieroboam et posterū ei' ne sacerdotio d̄ni fungerent: qui constituit sibi sacerdotes excellor et demonioz vitulorūq̄z q̄s fecerat. S̄z et de cunctis tribub̄ isrl̄ q̄cunq̄ dederat cor suū vt quere-rēt d̄m deū isrl̄: uenerunt in hierl̄m ad imolādū victimas suas coram d̄no deo patz suoz: et roboz auerunt regnū iuda: et p̄firmauerunt roboā filiū salomonis p̄ tres annos. Ambus lauerunt em̄ in v̄s dauid et salomonis annis tm̄ tribus. Durit̄ autē roboam vxorē: malaath filiā hierimuth filij dauid: abigail q̄z filiā heliab filij isai: q̄ peperit ei filios: iehus et sommoziam et zoom. Post hanc q̄z accepit maacham filiā absalon: que pepes-

re et abia et abir et ziza et salimith. Amanie autē roboaz maachaz filiā absalon sup̄ offes vxores suas et cōcubinas. Hā vxores decem et octo duxerunt: concubinas autē. lx. et genuit. xxviii. filios. et. lx. filias. Constituit vero in capite abiam filium maacha ducē sup̄ oēs fratres suos. ip̄m em̄ regē facere cogitabat quia sapientior fuit et potentior super omnes filios eius et in cunctis finib̄ iuda et beniamin: et in yniuersis ciuitatibus muratis. p̄buitq̄z eis escal plurimas: et multas petiuit vxores.

XII.

Enq̄z robozatum fuisset regnum roboam et p̄fortatū dereliquit legē d̄ni et ois israel cum eo. Anno autēz quinto regni roboam ascēdit sēlac rex egypti in hierusalem q̄z peccauerāt domino: cū mille ducentis curribus et sexaginta milibus equitum. Nec erat numerus vulgi q̄d uenerat cum eo et egypto. lybies. et trogodytates et ethyopes: cepitq̄z ciuitates munitissimas iuda et venit vsq̄z in hierusalem. Semeias autē propheta ingressus est ad roboam et principes iuda q̄ cōgregati fuerant in hierusalē fugiētes sēlac dixitq̄z ad eos. Hec dicit d̄ns. Egos reliquifstis me et ego reliqui vos in manu sēlac. Cōsternati q̄z principes isrl̄ et rex dixerūt. Iustus est d̄ns. Cūq̄z vidisset d̄ns q̄ humiliati esset factus est sermo d̄ni ad semeiaz dicens. Quia humiliati sunt nō disperdā eos: daboz eis paucillū auxiliū: et non stillabit furor meus sup̄ hierl̄m p̄ manum sēlac. Uerūtū p̄uict ei. vt sciāt

do fm modis maris sue que fuit maama amanitis. vt d̄. i. e. c. Et ois isrl̄ cum eo. i. maior p̄ p̄p̄i q̄ erat p̄n' ad idolatriā. aliq̄ tū in b̄ fuerit est secuti et parebit. i. e. c. cōsequēter ponit trāgressiois punitio est d̄. Ascēdit sēlac rex egypti in b̄rl̄m de ordinatoe d̄ni ad puniendū peccatū regis et p̄p̄i. q̄z malū pene ē a deo inq̄tū iuste isertur. p̄ter q̄d d̄r Amos iij. Nō est malū i ciuitate q̄d d̄ns si fecerit. e. Semeias autē. hic ponit regē et p̄p̄i cōrtio ueratoe eis dante intellectu. p̄ter q̄d re ceperūt p̄p̄ete vbum v̄i d̄r. Semeias autē p̄pheta ingressus est ad roboā et principes iuda q̄ nō potētes resistere ip̄i sēlaci cam po. fugerāt in hierl̄m tanq̄ ad ciuitatē regiam fortissimam et munitissimam. f. Eos dereliquistis me. ad ydola declinā g. Et ego reliq̄. (do. vos auxiliū meum subtrahendo. h. Iustus est d̄ns. ostententes peccatū suum humiliter et ueraciter eraudiendo. i. Cūq̄z vidisset dominus q̄ humiliati essent. p̄delicti sui p̄fessione et p̄fuz. et b̄ subdit pene dimittio. cum dicitur.

h. Quia humiliati sunt nō disperdā eos. totaliter delendo. i. Daboz eis paucillū auxiliū. quia non permittam sēlac ciuitatem et populū destruerē. tamē permittam eos ip̄i sēlac fure sub tributo. cui' causa subditur. m. Et sciāt. r̄. p̄ experientiam.

a **D**istantia seruitur mee etc. q. seruit' dei suavis est r solabilis. seruit' aut humana dura r qsi importabilis est. vti legit de multis q magis elegerunt mori q subici seruituti. sicut refert ioseph' li. de iudaico bello. q. eleazar iude' cu multis alijs i quoda castro a romanis oblesus q videtes q erant capiedi interfecerunt se mutuo. ne subice-

rent romanor futuri
b **R**ecessit itaq. sefac rex egypti ab hirlim. non ab obfidione tñ. q. in gressus fuit hirlim. vt p'z et sequenti cu dr.

c **S**ublat' thesaur' do. dñi etc. dicit em ioseph' q roboaz timore dicit' fecit sibi pot'ras apiri tñ sub certis pactis. q. si sefach nō tenuit. s. mag' tēpluz r domū regā spolia

d **P**ro qd se (ur. cit rex eneos. ex q p'z detectio regni ab aurea magnificentia in enca.

e **S**iquidē in iuda inuēta sunt opa bona q. aliq ad ydolatriam nō declinauerant qz inuētu de' pepit etiam alijs nō tamē a toto sed a tanto.

f **C**ōfortat' est g rex roboam. erat em par'ni cordis. vt h'c. sequenti. r iō accepit pfortationē in modico. vide licet q remāssit sibi ciuitas r vira r nomē regium.

g **H**omē aut mat' eius na amani'. erat em gētilis r ydolatra r sic docuit filiū suū. vnde subdit. fecitq. malū etc.

h **I**n libris semeie etc. q. si libri nō habēt q. nō fuerunt repati ab Esdra.

i **P**ugnauerūtq. ad ner. se roboam r hieboam cunctis dieb. licet em primū bellū generale inter eos fuerit phibituz a deo vt dictū est in principio. xi. c. tñ bella p'icularia fuerunt in extremitatib' vtriusq. regni. sicut solet fieri in extremitatib' regnoz ab inuicē discordantiū.
Capitulū. XIII.
Ano. xviii. h'c. h'c. agit d tpe abia. r primo de/ scribit' ei' genealogia. scdo pugna. abi. Etq. inu' ser' abia certamē. tertio victoria. abi. Respicent'q. iudas. q. tto culpa occulta. ibi. Quē percussit dñs. Circa vi b **H**omēq. m'is ei' michaia. s. r. c. vocat' ma (mū dr. acha. r dicendū q. est idē nomē. variatū tñ. qd frequēter

fit in noībo hebreis r latinis. vt frequēter dictū est. c **F**ilia vriel. s. r. dicit. filia abissalon. sicut ē i hebreo. r nō absalon. vt habent aliq libri r male. r et h' viterius erāt aliq credētes q fuerit absalon fili' dauid. dicit' em hic filia vriel de gabaa. absalon aut' filius dauid fuit de hirlim. Ad illud vero qd inductū est de vi-

scordia noīs p'is ist' q. vocat' hic vriel. r su pra abissalon. dicunt aliq q. vriel fuit p' ei' vt dicit' hic. abissalon r o au' ei'. r sic vocat' ei' filia. q. filij filiorū dicunt' filij parentuz. vti Ruth. iij. Mat' est filius no. mi. nepos. Aliiter pōt dici q. p' maacha fuit binomi' sicut r mli ali'. r hic exprimit' enū nomen aliud supra. r. c. r. r. Reg. xv.

d **E**sq. misit abia certamē. h'c. deseru' bis ipi' abie cū hieboam pugna vbi p'io deseru' bellat'q. hic r inde numer'. r patz l'ra. scdo pugne locus est dr. Sup montē sermeron. tertio p'uaasio abie ad inducēdū ad nerfarios vt sine bello recederent vt patz bur. j. Abi primo allegat ordinatōes dñi vā t'is regnū dauid r filijs ei' vmpetuum deo subdit.

e **I**n pactū salis. an omi em sacrificio dñi ponebatur sal. et ideo apud iudeos pactum firmū r stabile dicebatur pactus salis. scdo allegat ipse hieroboā vsurpatōes inuēta regni vi. Et surrex' hieboam etc.

f **C**ōgregatiq. sunt ad eū viri vanissimi. r filij belial etc. Et pualuerunt s roboaz filiū salomōis. Porro roboaz erat rudis r corde pauido: nec potuit resistere eis.

g **H**ic g vos dicitis q. resistere possit' regno dñi qd possidet p filios dñi. Nō est q. grandē ppli mltitudinē

q. ingo diuine legis r recte tōis. h **E**t pualuerunt s roboam. cur' cū subdit. Porro roboā erat rudis. i. stultus. vti in hebreo h' dr. puer. nō etate. q. i principio regni sui iā erat. xl. r vni' anni. vt h'c. iij. Reg. xiiij. c. s. dr. puer i **E**t corde pauido. in hebreo habet. Et corde te (sensu. nero. i. impotenti ad aliqd sustinendum.

h **H**ic ergo vos dicitis q. resistere poterit' regno dñi q. ipse erat rex principalis. r filij dauid ei' vicarij. et s pater q. iste hieroboaz volebat etiam occupare regnum iuda. Tertio allegat abia ipsius hieroboaz r ei' populi ydolatrias. cum dicit. l **H**abent'q. grandem populi

q. ingo diuine legis r recte tōis. h **E**t pualuerunt s roboam. cur' cū subdit. Porro roboā erat rudis. i. stultus. vti in hebreo h' dr. puer. nō etate. q. i principio regni sui iā erat. xl. r vni' anni. vt h'c. iij. Reg. xiiij. c. s. dr. puer i **E**t corde pauido. in hebreo habet. Et corde te (sensu. nero. i. impotenti ad aliqd sustinendum.

multitudinē. in q̄ p̄didit. s̄. p̄ n̄p̄ulo. q̄ s̄nt subditi idola-
trie p̄cro. licet em̄ i vult aureis p̄mo adorauerint deū
s̄m opinionē aliq̄ q̄ p̄babilis ē. vt dictū est. in Reg. xij.
tū erūt s̄nt ibi q̄dā ydolatrie mod⁹. q̄ adorabant eū in
imagine. p̄hibita. vt h̄t̄ Ero. xij. q̄ p̄cedente tpe adora-
uerūt ibi demōes d̄s̄
tes r̄s̄la. v̄s̄. r̄i. d̄ic̄t̄
de hieroboam. q̄ p̄sti-
tuit sibi sacerdotes ex
celsoz ⁊ demonioz.
v̄s̄ subdit. Atq̄ vitu-
los aureos ⁊.

Et eiecistis sacer-
dotes d̄ni. vt h̄t̄. s̄. r̄i.
n̄ Quicūq̄ venerit
⁊c. h̄ est q̄cūq̄ volue-
rit p̄c̄tū dare erit sacer-
dos. ⁊ poterit offerre.
Quarto allegat abia i
p̄plo suo ip̄i dei debi-
tā fidē ⁊ culturā d̄ic̄s
o. H̄c aut̄ d̄s̄ de⁹ ē
q̄ est v̄e⁹ de⁹ solus.
p̄ Sacerdotesq̄ mi-
nistrāt d̄no d̄ filijs aa-
ron q̄s elegit d̄s̄ in
sacerdotes sibi. vt p̄-
betur Ero. xij.
q̄ Et leuite s̄nt in or-
dine suo. s̄. cantoz ia-
nitoz. ⁊ alioz officioz.
put ordinauit dauid
vt h̄t̄. s̄. i. li. xvj.

Et holocausta q̄s of-
ferūt d̄no ⁊c. i. iuge sa-
crificiuz q̄s offerebat
om̄i die mane ⁊ vesp̄e
s̄ Et thymi. iura le-
ḡ p̄cepta cōfectū. s̄. er-
ḡtior rebz aromati-
cis. vt h̄t̄ Ero. xij. g.
r̄ Et p̄ponūt panes
s̄. xij. quolibet sabba-
to renouando.

Estq̄ ap̄d nos cā-
delabz aureū. h̄c em̄
essent i tēplo. xi. cāde-
labra aurea vt dictum
est. s̄. iij. ca. t̄i. s̄. s̄. ca.
rer egypti spoliauerat
templū. vt dictū est. s̄.
xij. ca. et forte abstule-
rat. q̄ fecerat salomō
dimittēs illud solum
q̄s fecerat moyses. vel
ponit̄ hic singulare. p̄
plurali.

Candelabz. i. candelabra. sicut Ero. viij. Venit mu-
sca grauiſſima. id est multitudo ⁊c. vnde subditur.

Et lucerna ei⁹. i. lucerne. qz i quolibet candelabro erāt
septē lucerne. vt dictū est. s̄. iij. c. 3 Et accendat sp̄
ad vesp̄erā. plures em̄ lucerne ardebāt de nocte q̄s d̄ die
⁊ iō aliq̄ cringuebant mane ⁊ reaccendebant vesp̄e.

Ergo i erer. nō dur de⁹ est. q̄ sp̄ affisit suis vesp̄ cul
b Filij isrl̄ nolite pugnare p̄tra d̄m. qz pugnā (tonibz)
do p̄tra nos qui sum⁹ ei⁹ ferūt. pugnabitis cōtra ipsum.

atq̄ vitulos aureos q̄s fe-
cit vob hieroboā in deos
Et eiecistis sacerdotes d̄ni fi-
lios aarō atq̄ leuitas: ⁊ fe-
cistis vob sacerdotes sicut
oēs ppli terraz. Quicūq̄
venerit ⁊ inuauerit manū
suā i thuro: i bobz ⁊ i arie-
tibz septē: fit sacerdos eoz
q̄ n̄ s̄nt d̄ij. H̄c aut̄ d̄s̄ de⁹
est: quē n̄ derelinq̄m⁹ Sa-
cerdotesq̄ ministrāt d̄no de
filijs aarō: ⁊ leuite s̄nt i or-
dine suo: holocausta q̄s of-
ferūt d̄no p̄ singulos dies
mane ⁊ vesp̄e ⁊ thymiama
iura leḡ p̄cepta cōfectū: ⁊
p̄ponūt panes i mēsa mū-
dissima Estq̄ ap̄d nos cā-
delabz aureū ⁊ lucerna ei⁹
vt accēdant sp̄ ad vesp̄e:
nos q̄ppe custodim⁹ p̄cepta
d̄ni dei n̄r quē vos reliq̄stis
Ergo in exercitu n̄ro dur
de⁹ ē: ⁊ sacerdotes ei⁹ q̄ clā-
gunt tubis ⁊ resonāt ⁊ vos
filij isrl̄ nolite pugnare p̄-
tra d̄m deū patz v̄roz qz nō
vob expedit H̄c illo loq̄n-
te: hieroboā retro molieba-
tur insidias. Cūq̄ ex adūso
hostiū stare: ignorantē iu-
dā suo ambiebat exercitū.
Respiciensq̄ iudas vidit
istare bellū ex adūso ⁊ post
tergū: ⁊ clamauit ad d̄m
ac sacerdotes tubis canere
ceperūt. om̄esq̄ viti iuda

⁊ sic p̄t̄ q̄s dictū est in principio hui⁹ p̄suasionis. videlicet
et q̄ abia intendebat monere filios isrl̄ ad h̄ q̄ recedes-
rent absq̄ mutuo p̄ficiu. s̄. sua p̄suasio nō habuit effe-
ctum. v̄s̄ subdit. c̄ H̄c illo loq̄nte hieroboā ⁊c. s̄. s̄. s̄.
em̄ ex oppoſito fingebat se velle pugnare a p̄e anteriori
tū. s̄. malitose quere-
bat eū cum hoc inuas-
dere a p̄e posteriori.
d̄ Respiciensq̄ iudas
hic p̄s̄ quenter ponit̄
tur ipsius abie victo-
ria. qz cum videret se
⁊ exercitū suū p̄e
dicto modo inclusū.
e ⁊ lamauit ad vo-
minum. cōfidens de
ei⁹ auxilio. iō subdit.
f̄ Perterritus de⁹ hie-
roboam ⁊c. mod⁹ aut̄
p̄terredī nō exprimit̄
in ter. nec in glo. quā
viderim. s̄. potuit eē
p̄ aliq̄d exteri. s̄. p̄ fra-
gorem tonitru ⁊ lapi-
des grandinis. v̄s̄ h̄c
iustmodi. sicut dicitur
de philisteis. i. Reguz
v̄s̄. vel mittendo ter-
rorem interius tū. p̄
quē desideret cor. ⁊ p̄
p̄sequēs mēbra exteri-
ora ad se defendendū
qz motus vitalis sp̄i-
rituz. p̄cedit a corde
ad mēbra exteriora. de-
quitur.
ḡ Et cepit ciui. eius
⁊c. i. villas sibi adūso
b̄ Quē pens̄ ctas.
sit d̄s̄. h̄c estimo d̄s̄
scribit̄ ip̄iū abie cul-
pa occulta. p̄ter quas
a d̄no interfectus est
⁊ ista vt dicunt aliqui
fuit. qz capiendū cui⁹
rates betel. adola ibi
inuenta reseruaui i
v̄tinentum sui ⁊ co-
lur. nec mirum. qz de
ip̄o dicitur. iij. Reguz
xv. Ambulauitq̄ i om-
nibus peccatis patz
sui. scilicet roboam. q̄
tamen fuit ydolatra.
vt dictum est capitulo
lo p̄cedenti Aliqui ve-
ro exponunt de hie-
roboam. sed non est verisimile. qz non agitur hic de ei⁹ s̄
ne. sed de fine Abia.

Omniuit. XIII.
d̄ aut̄ abia cuz p̄tibz
suis ⁊ sepelierunt
eū in ciuitate dauid. Res-
gnauitq̄ asa fili⁹ eius pro
eo. In cui⁹ diebz quieuit
terra annis decē. Fecit er-
go asa q̄s bonum et plac̄-
tum erat i p̄spectu dei sui:

boam. sed non est verisimile. qz non agitur hic de ei⁹ s̄
ne. sed de fine Abia.

Capitulu. XIII.
d̄ Omniuit aut̄ abia. hic p̄t̄ agit de tpe ipsius asa
cui⁹ primo describit̄ ouersatio bona. scdo p̄solato
p̄phica. c. xv. tertio p̄uaticano mala. c. xvi. Circa
primū describit̄ p̄io ip̄i asa vita stuola. scdo ei⁹ victo-
ria miraculosa. ibi. egressus est aut̄. Circa p̄. unū dicit̄.
b̄ In cui⁹ diebz quieuit terra. x. annis. qz in principio

regni vixit sancte. id dñs dedit ei pacē. r. annis vt posset regnū suū munire. qd r fecit. vt patet ex sequētibz.

c Et subuertit altaria peregrini culti. id ydolorū qd dicitur de alieni. d Et excelsa. cōtrariū videt se. ca. vbi dicitur. Excelsa autē derelicta sunt. r. iij. Reg. v. dicit de ipso Excelsa autē non abstulit. dicitur qd aliq erāt excelsa vbi colebantur ydola r illa abstulit vt hic dicit. Alia autem erāt excelsa in quibus offerbant deo sacrificia qd sunt statua qd diu atcha nō habuit stablile mansiōe. put dicitur fuit Deu. xij. r. i. Reg. vij. sed post edificatiōe tēpli nō fuerit citū nisi ex dispēlatiōe diuina spāl nō hoc p mīstr Asa de sacrificiis votiuis r multi aliq reges ad curiādū maus malū. ne talia offerent ydolis r demōnibz sicut pmittuntur meretrices in ciuitatibus. ne omnia turbetur libidinibus.

e Et faceret legē. qd tū ad pcepta decalogi qd proprie dicitur lex.

f Et vniuersa mādata. qd sunt quedā cōclusiōes ex pceptis decalogi elicate. vel quedā supposita ad decalogi pcepta. sicut ē pceptū dilectiōis dei r proximi. put dicitur fuit Deute. vt. cetera patēt ex dictis vsqz ibi.

g Habuit r. scuta r hastas. i. habentiu sciētiāz pstanti in certis r hastis.

h Egredus est autē. hie pnt describit ipi us asa victoria miraculosa. r patz vsqz ibi.

i Porro asa perierit obuiā. ne intrando regnū suū venisset terram suam.

l Et inuocau. dñm. deuote r confidenter.

l Dñe nō ē apud te vlla distā. r. c. q. esyit turtis infimite. cui ois alia virtus cōparata nulla est.

m In te enī r in tuo noie habētes fiduciā nō in virtū nostris. n Nō pualet ptra te homo. i. cōtra nos qui vniū adpugnā in noie tuo. o Exterruit itaqz dom. ethyopes. p effectū exteriorē vel interiorē sicut dicitur fuit ca. pce. de hieroboā r el exercitū. qd nō expmif hic qualiter fuerit. sicut nec ibi. p Quia dño r. exercitū illi pstante. angelicis potestantibz. qd dicunt dñi exercitus.

et subuertit altaria pegri ni culti r excelsa r cōfregit statuas: lucosqz succidit: r pcepit iude vt qreret dñm dei patz suoz r faceret legē r vniuersa mādata. Et abstulit de cūctis vrbibz iuda atas r phana: r reguit pace. Edificauit qzqz vrbes munitas in iuda. qz quier erat et nulla tpbz ei bella surrexerāt. pacē dño largiē te. Dixit autē iuda. Edifice mus ciuitates istas: r vallemus muruz: r roborem turribz r portis r seris: do nec a bellis qera sūt oia: eo qd qsierim dñm deū patz nroz. r dederit nobis pacē p gyru. Edificauerūt igitz nullū in exterruēdo impedi mentū fuit. Habuit autē asa in exercitū suo portatū um scuta r hastas de iuda trecēta milia. de beniamin ho scutariōz r sagittariōz ducēt. octogēta milia. Vt qz isti viri fortissimi. Egredus ē autē s eos zara ethyops cū exercitū suo decēs cētēna milia r turribz trecētis r vēit vsqz maresa. Porro asa pperit obuiā ei. et instruxit acie ad bellū i valle sephata. qd ē iurta maresa. et inuocauit dñm deum r ait. Dñe nō ē apud te vlla distātia. vtrū in paucz auxiliieris. aut i pluribz. adiu

vel exercitus dñi pōt hic intelligi exercitū asa qui pugna bat in nomine dñi. Letera patēt in littera. Cap. xv.

a Zarias autē filiū obed. sic debet scribi. qz sic est in hebreo. hie pnt circa asa pōnt cōsolatio pphetica. Circa quā pōnt describit pphete denunciatio. se

ua nos dñe de nō. In te enī r i tuo noie hñtes fiduciā: venim⁹ s hāc multitu dinē. Dñe de nō tu es nō pualet s te hō Exterruit itaqz dñs ethyopes coram azar iuda. fugerūtqz ethyopes: r psecut⁹ est eos asa r ppls qd cū eo erat vsqz gerara. Et ruerūt ethyopes vsqz ad internitiōe qz dōmino cedēte cōtriti sūt. et exercitū illi pstante. Tulerūt s spolia multa. Et percussērūt ciuitates oēs p cūctū gerare. Gradis qppe cūctos terroz iuaserat. Et diripuerūt vrbes r multaz pdā asporta uerūt. s r caulas ouiu destruentes: tulerūt pecoz infinitā multitu dinē r cameloz. reuēsiqz s i hierlm. xv.

a Zarias at filiū obed facto in se spū dei egredus ē in occurfū asa r dixit ei. Audite me asa. ex ois iuda r beniamin Dñs vobiscū qz fuist cū eo. Si qsieritis eū: inueniet. Si at dereliqueritis eū: dereliquerit vos. Transibūt autē multi dies in isrl absqz deo vero. r absqz sacerdote: absqz doctore qz r absqz lege. Cūqz reuerfi fuerit i āgustia sua et clamauerit ad dñm deū isrl r qsierit eū: repient eū In tpe illo nō erit pax egre

li cōsolatio. ibi. Quod cū audisset asa. Circa primum dicitur. b Egredus est in occurfū asa. ad denunciāciōdū sibi bona que libenter cito nūnciantur. vnde in dicitur.

c Dñs vobiscū supple ē. r sūt i isto pio. d Quia fuistis cum eo. p verā fidē r cultū debitum.

e Transibūt autē dies multi r. Dicunt expositores nri qd ita ppheta intelligit cōtriter de finio licet. sōnar nōstra trāstatio. et fuit impleta tpe captiuitatis babilonice. qz iudei extra hierusalēz nō poterāt offerre deo sacrificia. r iō tēpe captiuitatis babilonice fuerūt sine deo vero. s imō. hōleōdo cū p facta multa etiā s ipis relicto iudaiimo cōuerfi fuerāt ad cultū ydolorum.

f Et absqz sacerdote. qz sacrificiū sacerdotū in oblatiōe sacrificioz tunc cessauit.

g Et absqz lege. quia habulardan libros legis cōbussit qz postea per magnum tempus esdras reparauit.

h Cūqz reuerfi fuerint in āgustia sua. i. existētes in captiuitate babilonica.

i Ad dñm deū isrl. p verā penitentiā vocatione dante eis intel lectum.

l Reperiet eum. qd fuit implerū tpe. i. qui dedit licentiā iudeis redemāt in hierusalē. r reedificandū templū dñi. vt habet. i. E. d. r. i.

l In tpe illo nō erat pax erg. r ing. qz iudei reuerfi de captiuitate babilonica. p longū tps fuerūt in magna āstictiōe positi. qz samaritani r aliq eoz viciū frequenter molestabāt eos r inuadebāt. vt hē lib: o neeme in pluri m Pugnant enī gens cōtra gentē. qz tēpo (bus locis ribus illis surrexerūt multa bella in partibz illis. vt patz intuenti hystorias illi tps. dicit etiā qd pfecti impleta

est illa prophetia p captiuitate in deo facta p tyru r respa
 stand. unde vero tora ista liam exponit de tepe qd fuit
 ante asa. r vt meli intelligat ista expositio; pto ponam
 liam pur tacet r fm hebraica veritate ista enim hebraica
 no habet. nisi sicut. sed sic incipit. Et dies multi in isrl ad
 no deu vep r ad no la
 cerdore r ad no lege. r
 reuerfus e in angustia
 ei ad dnm deu israel
 et requierut eu et in
 uent' est ab eis. r i teo
 poribz illis no est pay
 egredienti r yementi.
 qz cōsumptōes multe
 sup oēs habitates ter
 rap. et diminue sunt
 gens in gente. et ciui
 tas in ciuitate. qz de
 cōsumptōe eos in oīi
 angustia. vos aut con
 fortamini r c. Sic igi
 exponit ab hebreis lit
 tera predicta. Et dies
 multi in isrl. supple iā
 fuerūt. Ad no deu ve
 rā. qz in ipis no recur
 rerit filij isrl ad dnm
 vep. r hoc fuit a quar
 to anno roboā. in quo
 declinavit ad ydola
 triā. r oīs isrl cum eo
 vt dictū est. s. ca. xij. r
 tpe filij sui abia q am
 bulavit in oīibz pec
 catis patris sui. vt di
 ctū est. s. xij. cap. r. ij.
 Reg. xv. Et ad non sa
 cernaote. r. absqz sacer
 dore vocete. qz ex q de
 clinauerūt ad ydolatri
 am parū curauerunt
 de sacerdotibz r lege.
 Et reuerfus est in an
 gustia sua ad dnm de
 um isrl. qz tpe asa qui
 successit abia. pps is
 rael reuerfus fuit ad
 cultū veri dei. vt patet ca. pcc. r maxime qñ fuerūt in an
 gustia positi ppter aduentū regis ethiopiū. Et inuērus est
 ab eis. qz dedit eis victoriā miraculosam. vt pte ex dicti
 ca. pcedēti. Et in tpe illis. s. roboā r abie. nō par egres
 dienti r veniēti. supple fuit. qz quito anno roboam selach
 rex egypti intrauit hierlm. r spoliavit replū r domū regni
 et facti sunt ei indei serui. vt pte. s. ca. xij. Tpe vo abia fi
 lij ei hieroboā molestavit regnū ei licet finaliter fuerit
 debellatus. Et diminue sunt gēs in gente r ciuitas in ci
 uitate. qz tūc indei habuerūt insult' ab ethiopiis. et in
 tra se diuisiones. et quibz dūmunt' fuit plūs. r iō seqt.
 n. Vos g confortamini. i. tu asa r pps tu' q questuistis
 dnm r ingessistis. o. E confortamini i dno. qz saluabit vos.
 p. Et nō dissoluam man' v're. a bono ope qd cepist. cu
 ius cā subdit. q. Erit enī mer. opt v'ro. sic igi patet q
 ista expositio satis cōcordat l're pcedēti r subiequēti. In
 ista tñ expositioe aliqua addidi. ad maiore intellec. ū. qz
 glose hebraice breuiter loquūtur r magis obitare. tenui
 tamen sententiam earum. r. Quod cum audisset asa.

hic consequenter describit ipsius asa r populi consolatio.
 tio. ex qua cōsolatioe abstinuit asa ydola non solum de terra
 iuda r beniamin sed etiā de vrbibz quas ceperat i regno
 dece tribnū. s. Et dedica. alta. dñi. qz altare factus a
 salomōe de nouo solēizauit. offeris ibi sacrificia val: e
 magna qualia nō fue
 rant ibi oblata a tēpo
 re salomonis.
 r. Ed erat ante por.
 dñi. s. in atrio sacerdo
 tū. ibi enī erat altare
 holocaustorum. vnde
 subditur.
 v. Immolauerūt do
 mino in die illa valē
 solēnter. vt dictū est.
 x. De manubz. id ē
 manibus captis.
 y. Bones septingeti.
 r. qz adduxerūt peco
 rā infinitā multitudē
 nē habita victoria. vt
 habet ca. pcc. in fine.
 z. Et intrauit ex mo
 re. s. atrium templi.
 a. Ad corroborandū
 fedus. inter deū r po
 pulū suum. ibi enī fie
 bāt talia federa vel re
 nouabantur.
 b. Intrauit ex dño.
 q. seruirent ei fidelit.
 c. Ecce magna in in
 bilo rē. ad maiore sos
 lenitatem iuramenti.
 d. Cum exccratione.
 su pōnētes se maledi
 cior pene mortis si ve
 niret cōtra iuramentū.
 e. S. r maacha ma
 ist' d' expositū. e. ij. Reg.
 gū. xv. hoc excepto.
 f. Et angu. depo. um.
 qz maacha fecerat spe
 cū. vt hē. ij. Regū. xv.
 in quo colebat priap'
 in quo cultu ipa pree
 rat. r iō dicit hmoi imperiū angulū. i. stricū. g. Excel
 sa aut derelicta sunt in isrl. s. illa in quibz offerebat dño.
 sicut dictū fuit in pncipio ca. pcedēti. h. Atqz cor asa
 erat pfectū cōctis diebz ei'. s. vsqz ad tpe puaricationis
 sue q hē ca. pcedēti. i. Bellū vero nō fuit vsqz ad. trice
 simū annū regni asa. qñ hebreo hē vsqz ad. xxxv. annū re
 gni asa. r huic cōcordat qd hē in pncipio ca. seqūe. Anno
 aut. xxxvi. regni ei' ascendit baasa ad unadēdum regnū
 asa.
 Capitulum. xvi.
 a. Anno aut. xxxvi. rē. hic vñ describit puaricatio
 asa circa finē vite sue. cū tñ bonavita pcessisset. ex
 quo pte q null' debet de pcedētibz meritis nimis cōsi
 dere s; semp timere ne cadat. sicut dictū fuit. ij. regū. r.
 de salomone. puaricatio aut istius asa fuit. qz dñi filius
 de diuino auxilio q exptus fuerat in maiori piculo. res
 currit ad auxiliū ināclū. Et pno describit ipi' puaric
 catio. scdo puaricatioe obstinatio. ibi. in tpe illo. senten
 tia pte partis pte ex dictis. ij. Regū. v. d. hoc excepto qd
 dē hic. a. Anno aut. xxxvi. regni ei'. s. asa. b. Ascen

diēti r ingrediēti. s. frozes
 vndiqz in cūctis habitato
 ribz terraz. Pugnabit ei
 gēs s. gēte. r ciuitas s. ciui
 tate qz dñs turbabit eos
 in oī angustia. Vos g cōfor
 tamini r nō dissoluā ma
 nus v're erit ei merces opi
 v'ro. S. cū audist' asa ver
 ba. s. et. pphiam Asarie filij
 obed. pphē pfortat' est r ab
 stulit ydola de oi tra iuda r
 de beniamin: r exybib' qz
 cepat mōr' ephraim. r dedi
 cauit altare dñi qd erat an
 porticū dñi. congregauitqz
 vniuersū iudā r beniamin
 et aduenas cū eis de eph
 raim r manasse r de symeō
 Plures ei ad eū pfugerāt
 ex isrl vidētes q dñs de il
 li' esset cū eo. Cūqz venisset
 in hierlm mēse tertio. āno
 decimo qnto regni asa im
 molauerūt dño i die illa d
 manubz: r pdā quā addu
 xerāt: boues septē gētos: r
 arietes septē milia. Et in
 trauit ex more ad corrobo
 rādū fed' vt qrerēt dnm de

um patrū suoz i toto cord
 et i tota aia sua. Si qd ar
 inqz nō qsierit dnm deum
 isrl moriat' a mimo vsqz ad
 maximū. a viro vsqz ad mu
 lierē. Intrauit ex dño vo
 ce mag' in iubilo r i clāgore
 tube r in sonitu buclinarū
 oēs q erāt in iuda cum ere
 cratioe. In oī ei corde suo
 iurauerūt: r in tora volūta
 re qsierūt eū: r inuenerunt
 p' d' h' it' qz eis dñs reqem
 p' circūitū. S. r maachan
 matrem Asa regis ex angu
 sto deposuit impio: eo q se
 cisset i lūco simulachrū pri
 api. qd oē p'ruit. r in fru
 sta cōminyēs cōbussit i tor
 rēte cedrō. Excelsa ar dere
 licta sūt i isrl. Atqz cor asa
 erat pfectū cōctis diebz ei'.
 Et qz q vouerat p' su' r ip
 se intulit i domū dñi arge
 tū r aux: vasozūqz diuersā
 supellectilē. Bellū vo nō
 fuit vsqz ad tricesimū ānū
 regni asa. XVI.
 a. Anno autē tricesi
 mosesto regni ei'

magis obitare. tenui
 tamen sententiam earum. r. Quod cum audisset asa.
 magna qualia nō fue
 rant ibi oblata a tēpo
 re salomonis.
 r. Ed erat ante por.
 dñi. s. in atrio sacerdo
 tū. ibi enī erat altare
 holocaustorum. vnde
 subditur.
 v. Immolauerūt do
 mino in die illa valē
 solēnter. vt dictū est.
 x. De manubz. id ē
 manibus captis.
 y. Bones septingeti.
 r. qz adduxerūt peco
 rā infinitā multitudē
 nē habita victoria. vt
 habet ca. pcc. in fine.
 z. Et intrauit ex mo
 re. s. atrium templi.
 a. Ad corroborandū
 fedus. inter deū r po
 pulū suum. ibi enī fie
 bāt talia federa vel re
 nouabantur.
 b. Intrauit ex dño.
 q. seruirent ei fidelit.
 c. Ecce magna in in
 bilo rē. ad maiore sos
 lenitatem iuramenti.
 d. Cum exccratione.
 su pōnētes se maledi
 cior pene mortis si ve
 niret cōtra iuramentū.
 e. S. r maacha ma
 ist' d' expositū. e. ij. Reg.
 gū. xv. hoc excepto.
 f. Et angu. depo. um.
 qz maacha fecerat spe
 cū. vt hē. ij. Regū. xv.
 in quo colebat priap'
 in quo cultu ipa pree
 rat. r iō dicit hmoi imperiū angulū. i. stricū. g. Excel
 sa aut derelicta sunt in isrl. s. illa in quibz offerebat dño.
 sicut dictū fuit in pncipio ca. pcedēti. h. Atqz cor asa
 erat pfectū cōctis diebz ei'. s. vsqz ad tpe puaricationis
 sue q hē ca. pcedēti. i. Bellū vero nō fuit vsqz ad. trice
 simū annū regni asa. qñ hebreo hē vsqz ad. xxxv. annū re
 gni asa. r huic cōcordat qd hē in pncipio ca. seqūe. Anno
 aut. xxxvi. regni ei' ascendit baasa ad unadēdum regnū
 asa.
 Capitulum. xvi.
 a. Anno aut. xxxvi. rē. hic vñ describit puaricatio
 asa circa finē vite sue. cū tñ bonavita pcessisset. ex
 quo pte q null' debet de pcedētibz meritis nimis cōsi
 dere s; semp timere ne cadat. sicut dictū fuit. ij. regū. r.
 de salomone. puaricatio aut istius asa fuit. qz dñi filius
 de diuino auxilio q exptus fuerat in maiori piculo. res
 currit ad auxiliū ināclū. Et pno describit ipi' puaric
 catio. scdo puaricatioe obstinatio. ibi. in tpe illo. senten
 tia pte partis pte ex dictis. ij. Regū. v. d. hoc excepto qd
 dē hic. a. Anno aut. xxxvi. regni ei'. s. asa. b. Ascen

baasa. ad debellandū regnū asa. cōfidēs de auxilio regis syrie. q. ii. Reg. xv. in fine dī. Anno tertio asa regis iuda regnavit baasa. et statū subdit q regnavit tm. xvij. annis ex quo sequit q mortu fuit. xvi. anno regni asa. et sic videt impossibile q venerit cōtra asa. xxvi. anno regni ei cū tā esset mortu per

r. annos ante. In glo. hebraica ponit ad h quedā solutio. plura i plicās plura falsa. pro pter qd eā dūmūro. et dico q pūm ann regni alicui regis dupli ceter accipit i scriptu ra. Anno mō qh simplr incipit regnare. et sic accipit cōit. Alio mō dicit pūm ann regni eius ab aliquo et fa cto notabili. verbū gēa. Dasi. ij. dī q anno se cūdo nabochodon. vi dit somniū. et fm om nes hystoriographos et expōsitorēs. alle an nō fuit scds a pūm pio regni sui simplici sed p plures ānos an te regnaverat. s. dicit scds a victoria notabli quā habuit de rege egypti. et ita potest dī ei in pposito. q. asa. r. anno regni sui habuit victoriā valde nota bilē de rege ethiōpūm et dictū est. s. r. et iō hoc mō accipiedo pū mū annū regni eius i quo habuit hāc victo riā notabilē tertius de cumus ann regni sui simplr accepti fuit ter tius. sic accipitur. ij. Reg. xv. ubi dicit q an no tertio asa baasa ce pit regnare. et cū regna verit. xvij. annis. seq tur q vixit vsq ad. xxx. vi. annū asa inclusive et in principio huius anni inuasit regnum asa. et in fine mortuus est forte et dolore et tri sticia eo q opus eius impeditū et dissipatū fuerat. et pecuniā quas regi syrie dederat pro cōfederatiōe adiunādū ipm cōtra asa nō solū pdita fue rat sed etiā ei nocuerat. q. ad petitiōē asa rex syrie ru pit sedus pdictum. et inuasit ipm baa sa regnū. vt hē i lra c In tpe illo. hēc pūm dēscribit ipm asa obstinatio. qz repēnsus a ppha eo q refugerat ad humanū auxilium dūfidēs de diuino nō se correxit sed magis peccatum ag grauauit ppham incarcerationē. ppter qd a dño punit fuit in psona ppha et in ipso suo. et his dicitis pty sentētia pau

as exceptis q discurrent. d Idcirco euasit syrie regis eret. de ma. tua. qz si cōfidēs de dño cōstāter misset con tra regē isrl et syrie sil p federatos. sicut fecerat ptra ethyo pēter qz rex fuisset ab eo debejatus. e Et rē. aduer sum te bella cōsurgēt. licet eni hab

dit in manu tua. Sculi ei domini contemplantur vni uersam terram et prebent fortitudinē his q corde per secto credūt in eum. Stul te igit egisti. et ppter hoc eti am plenti tpe aduersum te bella cōsurgēt. Itatusq asa aduersus vidētē iussit eum mitti in heruū. Vals qui ppe sup hoc fuerat dñs indignat et interfecit d po pulo in tpe illo plurimos. opa aut asa pna et nouissi ma scripta sunt in libro re gum iuda et isrl. Egrorauit etiā asa anno tricesimono no regni sui. dolore peduz vebemētissimo et nec in in firmitate sua qsiuit dñs: s. magis in medicōz arte cō fesus ē. Dormiuitq cum pūm suis. et mortu ē anno quadragesimoprimo tgnī sui. et sepelierūt eū in sepul cro suo quod fecerat sibi in ciuitate dauid. Posuerūt qz eum super lectū suū ple nū aromatis et vngue tis meretricijs que erat pi gmentariorum arte confe cta. et combusserunt sup eū ambitiōe nimia. XVII.

Egnauit aut iosa phat fili ei. p eo et inualuit i isrl. Cō stituitq militū numeros i cūctis vrbibz iuda q erant vallate mur. psidiaq di

uisset plura bella are. qz inter ipum et baasa fuit bellū cūctis diebz quibus cōregnauerūt. vt habefat. Regū. xv. tū illa bella nō fuerāt ei grama qz supauerat sed decetero fuerunt grama. vñ sequitur. Et interfecit d po pulo tpe illo plurimos. in bellis supuentibus et sic p pto principis fuit punit populus. et qz forte consenserat regi in peccato. Egrorauit aut asa anno tricesimono re gni sui dolore pedum vebemētissimo. vt sic puniret in quo pecca uerat ponēdo pphatā in cypro per pedes. Et nec in infir. que fuit dñm. ex quo etiaz apparet oblinatio in peccato. Posuerūtq eū su lectū suū. i. fetemū v sepulture locum. Plenū aromatis. ad reprimendum fe torem cadaueris. Et vnguetis me tricijs. i. rebz odorife ris quibus meretrices antiquis aspegebāt le cros suos. ad allicien dum hoies ad luxuriā fm q dicit pūm. r. q. in psona meretricis. Alpi cubile meū mir the aloz et cinamomo rē. n Ambitiōe nimia. id ē apparatu magno vel sumptu. Caplm. xvii. Egnauit autē i osaphat. hēc pūm agit de tē pore iosa phat. cui pū mo describitur vira p spera. secūdo societās piana. capit. xvij. tertio correctio prompta. ca. xix. quar to victoria magna. ca. xx. Circa pūmū quatuor p ordinez tanguntur. Primo enī deū coluit. secundo plm istruxit. tertio hostes subiecit. quarto ciuitates munuit. Partes patebunt prosequendo. Circa pūmū dicitur. b Inualuit cōtra isrl. ppter bonā vitam suam. sicut ecō tratio patet suus in fine vite sue ppter peccatū suū fue rat afflictus. vt dictum est capitulo precedenti.

c In civitatibus ephraim, ille enim indigebant, in non manerio ne, eo qd erant ppe ad verlanos et eis ablare.
d Et fuit dñs cū iofaphat, per gratiam et specialem pteccionez.
e Quia ambulavit in vjs dñi, p hoc et unuit qd iuratus fuit dñs i bonis, et nō in malis, s. in peccato herabace et in populi numeratione.
f Et non speravit in baalim, licet esset affinitate conuincus ipi achab qd cotebat baal.
g Et dedit omnis iuda munera, iofaphat, propter bonitatem sui regiminis.
h Cūqz sumpsisset cor e? rē, ppter spem eius quā in domo habebat ostēderet agebat.
i Tertio autē anno, hōc pñr ostēdit qualiter pñm suū iuravit se p sacerdotes et levitas quos ad hoc misit, et cum eis aliquos de principibus suis, ut populum induceret ad obediēdū, et punirent rebelles si quos invenirent. Et pater līa.
l Itaqz factus est pavor. hōc pñr ostēdit qualiter hostes in circuitu subiecit, qd dñs ppter eius bonitatem terrorem eis inunxit, ita qd nō solum cessaverunt est impugnare, s. etiam aliqui eorū reddebant ei tributū, vt patet in littera.
l Crevit ergo, hōc quarto ostēdit qualiter civitates suas munivit, cum dicitur, in Edificavit iuda domos ad instar turrium, vt si hostes civitates intrarent, de domibus interfici possent et nō solum munivit fortalices sed etiam bellatoribus viris, ad dicitur. Cui quoqz bellatores erant in hierlm, qz iste est numerus, et non est p hoc intelligendū qd omnes isti inferius nominati in meret eōs

sposuit in terra iuda et i civitatibus ephraim qd ceperat asa pater eius. Et fuit dñs cū iofaphat qd ambulavit in vjs dñi p patris sui primis et nō speravit in baalim sed in deo pñs sui, et prexit in pceptis illi, et nō iuxta pcepta isrl. Cōfirmavit qd dñs regnū in manu ei, et dedit oīs iuda munera iofaphat, facte qz sunt ei in finite divitie et multa glia. Cūqz sumpsisset cor eius audaciā ppter vias dñi, etiam ex rella et lucos de iuda abstulit. Tertio autē anno regni sui misit de pñcipibus suis beniam et obdian et zachariam et nathanael et micheam vt docerent in civitatibus iuda, et cū eis levitas semeciam et nathaniam et zabadia: ahabel quos et semiramoth et ionathā adoniam et thobiam et robadoniam levitas, et cū eis elisama et iozam sacerdotes. Docerunt bāteqz pñm in iuda: habentes librum legis dñi et circū bāt cūctas vrbes iuda atqz erudiebāt pñm. Itaqz factus est pavor dñi sup omnia regna terrarū qd erant p pñm iuda, nec audiebant bellare p iofaphat. Sed et philistei: iofaphat, munera deferebāt et vectigal arabi genti. Arabes quoqz adducebāt pecora arietū septem milia septingētos et hircos toridē. Crevit g iofaphat magnificatus est vsqz in sublimitate: atqz edificavit i iuda domos ad instar turrium, vrbesqz muratas: et multa opa patraviti vrbibus iuda. Cūqz bellatores et robusti erāt i hierlm, qz iste numerus p domos atqz familias singlorū. In iuda pñceps exercitus ednas dux, et cū eo robustissimorū viri trece

tamilia. Pñr hōc iofaphan pñceps, et cū eo ducēta octoginta milia. Post illū qd amalias filiū zechri cōsecratus dñs, et cū eo ducēta milia virorū fortū. Hunc seqz bāt robusti ad plia eliada et cū eo tenētū arcū et clypeū ducēta milia. Post istum etiā iozadab et cū eo centus octoginta milia expeditorū militū. Hi oēs erāt ad manū regis: exceptis alijs qd posuerat in vrbibus muratis et i univso iuda. **XVIII.** Cū g iofaphat dñes et inclit mltū et affinitate cōiunctus ē achab, descenditqz post annos ad eū in samaria. Ad cuius aduētū mactavit achab arietes et boues plurimos ipi et populo qui venerat cū eo. Persuasitqz illi vt ascenderet in ramoth galaad. Dixitqz achab rex israel ad iofaphat regē iuda. Veni mecum in ramoth galaad. Cui ille respondit. Et ego et tu: sicut populus tuus sic et populus meus, tecūqz erit in bello. Dixitqz iofaphat ad regē israel. Consiule obsecro impietiarum sermonē dñi. Congregavit igitur rex israel prophetarū quadringētos viros, et dixit ad eos. In ramoth galaad ad bellandū ire debemus: an quiescere? At illi ascende inquit, et trader de in manu regis. Dixitqz iofaphat. Nūquid nō ē hōc pphetes dñi, vt ab illo etiā requiramus? Et ait rex isrl ad iofaphat. Est vir vnus a quo possumus querere dñi voluntate: s. ego odi eū: qz nō pphetat mihi bonū: s. malū omni tpe. Est autē micheas filiū iemla. Dixitqz iofaphat. Ne loquaris rex hōmō, locavit g rex isrl vnū de eunuchis

simile in hierlm cū regē, sed per vices et successione. sicut dicitur fuit pio li. et vi. qd per singulos mēses, pñm, milia bellatorū erant cum rege in hierlm. O hōmōnes erāt ad manū regis, quia quādo occurtebat maior necessitas omnes erāt parati venire ad ipm.

Capitulum XVIII.

f Ait ergo iofaphat dñes. Hōc pñr describitur ipius iofaphat societas prava, quia a mictia conuincus fuit ipi achab qui erat pessimus ydolatra, et cum eo iur ad preliū ad eius angulum, et iō primo de certibz belu tractatus, secundo congregatus ibi. Igitur ascenderunt in tras cratu vero belli primo requiritur auxilium ipius iofaphat, secundo consilium prophetarū ibi. Dixitqz iofaphat ad regem israel, et patet sententia tonus illi capiti ex vicis us. Regū, et i. exceptis paucis que sequuntur. b Et affirmare conuincus est achab, qz iozam filius iofaphat accepit filiam achab uxorem, vel et nepre sim alios, vt dicit ple nius. j. et h.

In secunda parte dicitur.

Ascendite, cuncta enim dicitur. Dicitur etiam quod loquitur conditio natiue, et est sensus, si ascendatis prospere ut dicunt prophete vestri tradetur hostes in manus vestras, quia condicionalis propositio vera est aliquando aliter utraque pars sit falsa, sicut ita, si homo volat habet alas, sic in proposito. Alter etiam exponit hoc, quod Regus scilicet quod loquebatur negative, vel optative, ut sit sensus, vanitas est sicut dicunt prophete vestri, quod aduertens achab per quoddam signa aduram eum, ut non diceret nisi quod sciret esse verum et planum.

et dicit ei, **Voca cito michi** eam filium iemla. Porro rex israhel et iosaphat rex iuda: ut sedebat in solio suo vestra cultu regio. Sedebat autem in area iuxta portam samarie, omnesque prophete vaticinabant contra eis. **Sedechias** vero filius chanana fecit sibi cornua ferrea: et ait, **Hec dicit dominus** his vtrilibus syria donec conteret ea. **Quis** prophete sicut propheta ab atque dicebant, **Ascende in ramoth galaad** et prosperaberis: et tradet eos dominus in manu regis. **Adi** autem qui iterum ad vocandum michi cheam, ait illi, **Verba** omnium prophetarum vno ore bona regi annuntia. **Quo** ergo te ut et sermo tuus ab eis non dissentiat: loquiturque prospera. **Cui** respondit Micheas, **Quid** dominus inquit? quod quodcumque dixerit michi deus: hoc loquar. **Venit** ergo ad regem. **Cui** rex ait, **Micheas:** ire debemus in ramoth galaad ad bellandum: an quiescere? **Cui** ille respondit, **Ascendite:** cuncta enim prospera euenient: et tradentur hostes in manus vestras. **Dixitque** rex, **Iterum** atque iterum te adiuro: ut michi non loquaris nisi quod verum est in nomine domini. **At** ille ait, **Vidi** vniuersum israhel dominum in montibus sicut oues absque pastore. **Et** dicit dominus, **Non** habent isti dominos: reuertatur unusquisque in domum suam in pace. **Et** ait rex israhel ad iosaphat, **Nonne** dixi tibi quod non prophetaret iste michi quod bonum: sed ea que mala sunt. **At** ille idcirco ait audire verbum domini. **Vidi** dominum sedentem in solio suo, et omnem exercitum celi assistentem ei a dextris et a sinistris. **Et** dicit dominus, **Quis** decipiet achab regem israhel ut ascendat et corrumpat in ramoth galaad. **Cumque** diceret unusquisque motus: et alter alio: percussit spiritus

et sterit coram domino ait, **Ego** decipiam eum. **Cui** dominus: inquit inquit decipies. **At** ille respondit, **Egrediar:** et ero spiritus medax in ore omnium prophetarum. **Dixitque** dominus, **Decipies:** et pualebis egredere: fac ita. **Hunc** igitur ecce dominus dedit spiritum medax in ore omnium prophetarum tuorum: et dominus locutus est de te mala. **Accessit** autem sedechias filius chanana: et percussit michiee maxillam: et ait, **Per** quam viam transiit spiritus domini a me ut loquerer tibi. **Dixitque** michieas, **Tu** ipse videbis in die illo, quoniam ingressus fueris cubiculum domini cubiculo ut abscondaris. **Precepit** autem rex israhel dicens, **Tollite** michi eam: et ducite eum ad ammon principem ciuitatis: et ad ioas filium amelech: et dicit, **Hec** dicit rex. **Mittite** hunc in carcerem: et date ei panis modicum: et aqua parvillum donec reuertatur in pace. **Dixitque** michieas, **Si** reuersus fueris in pace: non est dominus locus in me. **Et** ait, **Audite** omnes populi. **Igitur** ascenderunt rex israhel et iosaphat rex iuda in ramoth galaad. **Dixitque** rex israhel ad iosaphat, **Muta** bo debitum: et sic ad pugnam vadam, tu autem induere vestibus tuis. **Mutatoque** rex israhel habitu venit ad bellum. **Rex** autem syrie precepit ducibus equitatus sui dicens, **Ne** pugnetis sed minimum aut sed maximum: nisi sed solus regem israhel, itaque cum vidissent principes equitatus iosaphat dixerunt, **rex israhel est iste.** **Et** circumdederunt eum dimicantes. **At** ille clamauit ad dominum et auxiliatus est ei: atque auertit eos ab illo. **Cum** ei vidissent duces equitatus quod non esset rex israhel: reliquerunt eum. **Accidit** autem vtriusque populo sagittis in certum iaceret et percuteret regem israhel

Mutato habitu, in hebreo habetur. **Mutato** et venit ad bellum, et sic dicitur verbum ad iosaphat, et est sensus, **Moue** vestes tuas communes et accipe arma bellica cum signis regalibus. **Mutatoque** rex israhel habitu, quia intrado bellum non accepit insignia regalia, cuius causa dicitur, **Regum** ultimo.

Conuertere manus tuas et caue me de acie, non dicit de bello totaliter, quia sequitur, **Porro** rex israhel stabat in curru suo sedens super vias ad vespertam, sed de acie quod de parte acie in qua erat iussit se reduci ad altam in qua non tantum impugnaretur, et sic possit magis distingere vulnerationem suam ne populus israhel fugeret de prelio.

Reuerfus e aut. h. c. dicit describit. Ca. XIX. p. ius iofaphat correctio pumpt. vbi pio describitur ppote repheho. scdo ipi iofaphat emedato in se r ui ppo sibi subiecto. ibi. habitauit g. Circa pumū dicit. a Reuerfus est autē iofaphat rex iuda. de prelio p dicit pacifice. nec eni fuerit in periculo mortis. vt paterit est. rñ reuerfus fuit sine vulnere deo ipm pio regente.

b. Zimpio pbes au. i. lū. i. p. b. i. s. i. c. o. r. a. v. o. luntatem domini. c. Et idcirco ita qdē dñi merebaris de rigore iusticie. s. p. p. t. e. r. a. l. i. a. o. p. a. t. u. a. b. o. n. a. p. e. p. c. i. t. t. i. b. i. e. t. d. u. l. c. o. r. e. s. u. e. m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. e.

d. Habitauit g. h. d. i. c. p. o. n. i. t. i. p. i. u. s. z. o. s. a. p. h. a. t. e. m. e. n. d. a. t. o. i. n. s. e. e. t. p. r. o. s. u. o. r. p. r. i. o. i. c. u. l. t. u. d. i. u. i. n. o. c. u. d. i. c. i. t. u. r. c. R. u. s. s. u. m. q. e. g. r. e. s. s. i. t. e. s. t. s. p. s. a. c. e. r. d. o. t. e. s. r. e. u. i. r. a. s. s. i. c. u. t. i. t. e. f. e. c. e. r. a. t. f. D. e. b. e. r. s. a. b. e. e. v. l. g. a. d. m. o. r. t. e. e. p. h. r. a. i. m. a. p. r. i. c. i. p. i. o. r. e. g. n. i. s. u. i. v. l. g. a. d. f. i. n. e. q. b. e. r. s. a. b. e. e. e. i. n. p. r. i. c. i. p. i. o. r. e. g. n. i. e. i. u. s. v. e. l. u. s. a. u. s. t. r. a. r. m. o. n. s. e. p. h. r. a. i. m. i. n. o. p. o. s. i. t. o. v. e. r. s. u. s. a. q. u. i. l. o. n. e. a. c. c. i. p. i. e. d. o. r. e. g. n. i. u. e. t. p. u. t. i. c. i. u. d. i. t. c. i. u. i. t. a. t. e. s. a. l. i. q. u. a. s. p. e. t. e. p. e. r. a. t. d. e. r. e. g. n. o. d. e. c. e. m. t. r. i. b. u. s. i. n. m. o. n. t. e. e. p. h. r. a. i. m.

g. Constituitq. iudi. h. i. c. s. e. d. o. d. e. s. c. r. i. b. i. t. i. p. i. u. s. i. o. s. a. p. h. a. t. e. t. p. o. p. u. l. i. m. e. l. i. o. r. a. t. i. o. i. n. r. e. g. i. m. i. e. p. o. p. u. l. i. r. p. r. i. o. i. n. c. o. m. m. u. n. i. b. u. s. c. a. u. s. i. s. s. e. d. o. i. a. r. d. u. i. s. i. n. q. u. i. b. u. s. e. r. a. t. r. e. c. u. r. s. u. s. i. n. h. i. e. r. u. s. a. l. e. i. b. i. i. n. h. i. e. r. u. s. a. l. i. m. q. u. o. q. C. i. r. c. a. p. r. i. m. a. d. i. c. i. t. u. r. C. o. n. s. t. i. t. u. i. t. q. i. u. d. i. c. e. s. r. e. v. t. n. o. o. p. o. r. t. e. r. e. t. p. l. i. m. d. i. s. c. u. r. r. e. r. e. d. e. l. o. c. o. a. d. l. o. c. u. m. i. n. c. a. u. s. i. s. c. o. r. t. u. s. b. E. t. p. r. e. c. i. p. i. e. s. i. u. d. i. c. i. a. a. b. e. o. i. n. s. t. i. t. u. i. s.

i. Videte aut qd fac. n. e. p. r. e. c. i. p. i. t. a. t. e. r. s. i. c. u. m. a. n. a. d. e. l. i. b. e. r. a. t. i. o. e. s. e. n. t. e. n. t. i. a. f. e. r. a. t. i. s. c. u. r. c. a. s. u. b. d. i. f. i. n. o. e. n. i. h. o. i. s. e. x. e. r. e. e. i. u. d. i. c. i. s. d. n. i. C. u. m. i. u. d. i. c. e. s. q. t. e. n. e. t. l. o. c. u. d. e. i. i. n. t. e. r. r. i. s. v. o. c. a. n. t. d. n. s. p. a. r. t. i. c. i. p. a. t. i. n. e. v. t. h. e. r. o. x. i. j. d. n. s. d. o. m. u. s. a. p. p. l. i. c. a. t. u. r. a. d. d. e. o. s. i. a. d. i. u. d. i. c. e. s. l. E. t. q. d. e. s. i. q. i. u. d. i. c. a. i. n. v. o. s. r. e. d. u. n. d. a. i. i. b. o. n. u. v. e. m. s. i. b. e. n. e. i. u. d. i. c. a. u. e. r. i. t. i. s. r. i. n. m. a. l. u. s. i. m. a. l. e. n. n. o. e. s. t. a. p. u. d. d. o. d. e. u. n. o. c. u. i. d. e. b. e. r. i. s. c. o. f. o. r. m. a. r. i. i. n. i. u. d. i. c. a. d. o. v. t. s.

inter cervicē et scapulas. At ille aurige suo ait. Conuertere manū tuā et educ me de acie: q. vulnerat. sū. Et finita est pugna in die illo. Porro rex iherosolymitarum iuramento suo i ierosolymos vsq. ad vesperā: et mortu' ē occidere sole. XIX. Euerfus ē aut iofaphat rex iuda in domū suā pacifice iherosolymis. Cui occurrit iehu fili' anaui videns et ait ad eū. Impio pbes auxiliū r his qui oderūt dñm amicitia iugeris. et idcirco ita qdē dñi merebaris: s. bona opa inuēta sūt i te eo q. abstuler' lucos de tra iuda. et ppauer' cor tuū vt req. reres dñs de um patz tuoz. Habitauit g iofaphat iherosolymis. Rursumq. egressus ē ad pplm de berfabee vsq. ad mōrē ephraim: et reuocauit eos ad dñs de um patz suoz. Constituitq. iudices terre i cunctis ciuitatibz iuda munit. p singula loca. r p. c. i. p. i. e. s. i. u. d. i. c. i. a. v. i. d. e. r. e. a. i. t. q. d. f. a. c. i. a. r. i. s. n. o. e. n. i. h. o. i. s. e. x. e. r. e. r. e. t. i. u. d. i. c. i. u. m. s. e. d. d. n. i. r. q. d. e. c. u. q. i. u. d. i. c. a. u. e. r. i. t. i. n. v. o. s. r. e. d. u. n. d. a. b. i. t. S. i. c. t. i. o. r. d. n. i. v. o. b. i. s. c. u. r. c. u. d. i. l. i. g. e. n. t. i. a. c. u. c. t. a. f. a. c. i. t. e. n. o. e. i. a. p. u. d. d. n. m. d. e. u. n. i. m. i. q. u. a. s. n. e. c. p. s. o. n. a. y. a. c. c. e. p. t. i. o. n. e. c. c. u. p. i. s. d. o. m. u. e. x. I. n. h. i. e. r. u. s. a. l. i. m. q. u. o. q. c. o. n. s. t. i. t. u. i. t. i. o. s. a. p. h. a. t. l. e. u. i. t. a. s.

et. i. c. i. s. o. I. n. i. q. u. a. s. i. p. s. o. a. c. c. e. p. t. i. o. n. e. c. c. u. p. i. m. u. n. e. x. i. s. t. a. e. s. t. t. r. i. a. e. p. a. r. t. e. i. u. d. i. c. i. s. f. a. c. i. t. p. u. e. r. i. i. u. d. i. c. i. u. p. I. n. h. i. e. r. u. s. a. l. i. m. q. u. o. q. h. a. c. o. r. d. i. n. a. t. r. e. g. i. m. e. n. t. p. l. i. i. n. a. r. d. u. i. s. c. a. u. s. i. s. q. u. e. n. o. p. o. t. e. r. a. t. b. e. n. e. p. l. e. n. d. i. a. b. s. q. u. e. r. e. c. u. r. s. u. i. n. h. i. e. r. u. s. a. l. i. e. s. m. q. p. r. i. c. i. p. i. s. d. e. u. t. x. v. j. v. b. i. d. i. S. i. d. i. f. f. i. c. i. l. e. e. t. a. m. b. i. g. u. u. a. p. u. d. t. e. i. u. d. i. c. i. u. e. s. s. e. p. s. p. e. r. e. r. i. s. s. e. q. u. i. f. S. u. r. g. e. r. a. l. s. c. e. d. e. a. d. l. o. c. u. q. u. e. e. l. e. g. e. r. i. t. d. n. s. r. e. e. t. i. o. i. o. s. a. p. h. a. t. i. b. i. c. o. n. s. t. i. t. u. i. t. i. u. d. i. c. e. s. a. d. t. h. i. a. d. i. f. f. i. c. i. l. i. a. d. e. t. e. r. m. i. n. a. n. d. i. i. d. e. o. s. u. b. d. i. f. i. c. i. t. D. e. m. c. a. u. s. a. m. q. u. e. r. e. n. i. t. a. d. v. o. s. f. r. a. t. r. u. v. o. z. q. h. a. b. i. t. a. t. i. n. v. i. b. i. b. u. s. i. n. t. e. s. e. q. u. i. t. u. r.

q. Abicteq. e. q. u. e. s. t. i. o. d. e. l. e. g. e. q. u. a. n. t. u. a. d. d. e. c. e. d. e. c. a. l. o. g. i. p. r. e. c. e. p. t. a. r. d. e. m. a. n. d. a. t. o. q. u. a. n. t. u. a. d. c. e. t. e. r. a. m. o. r. a. l. i. a. e. x. c. e. p. t. i. s. d. e. c. a. l. o. g. i. q. u. a. n. t. u. a. d. c. o. n. d. i. t. i. o. n. e. s. e. l. i. c. i. t. e. s. De c. e. r. e. m. o. n. i. s. q. u. a. n. t. u. a. d. c. e. r. e. m. o. n. i. a. l. i. a. De i. n. s. t. i. f. i. c. a. t. i. o. n. i. b. z. i. d. e. s. t. d. e. i. u. d. i. c. i. a. l. i. b. z. p. q. u. e. i. u. s. t. i. c. i. a. e. s. t. i. t. e. r. h. o. m. i. n. e. s. c. o. n. s. e. r. u. a. n. d. a. S. u. p. e. a. o. p. a. e. r. i. t. q. u. e. a. d. o. f. f. i. c. i. u. r. e. g. i. s. p. t. i. n. e. n. t. v. t. s. i. a. l. i. q. r. e. b. e. l. l. e. s. i. n. u. e. n. i. a. n. t. p. e. n. a. d. e. b. i. t. a. p. l. e. c. a. u. t. s.

Cap. l. m. x. x. I. s. t. h. e. c. c. o. g. r. e. g. a. t. i. s. u. n. t. h. i. e. c. i. s. t. i. b. i. d. e. s. c. r. i. b. i. t. i. p. i. u. s. i. o. s. a. p. h. a. t. m. i. r. a. b. i. l. i. s. v. i. c. t. o. r. i. a. c. u. s. p. r. i. m. o. d. e. s. c. r. i. b. i. t. p. e. c. c. e. s. s. u. s. s. e. d. o. s. e. q. u. e. n. s. e. f. f. e. c. t. u. s. i. b. i. g. r. u. i. t. a. n. t. e. p. a. u. o. z. d. n. i. t. e. r. t. i. o. p. o. n. i. t. i. o. s. a. p. h. a. t. d. e. f. e. c. t. i. b. i. P. o. s. t. h. o. e. i. n. s. i. t. C. i. r. c. a. p. r. i. m. a. d. u. e. n. t. u. s. a. d. u. e. n. t. i. u. n. i. c. i. a. l. s. s. e. d. o. i. o. s. a. p. h. a. t. v. s. i. m. d. e. p. e. c. a. t. i. b. i. z. i. o. s. a. p. h. a. t. a. u. t. t. e. r. t. i. o. p. p. h. e. t. a. c. u. c. o. s. o. l. a. t. i. b. i. E. r. a. t. a. u. t. i. a. s. i. b. e. l. C. i. r. c. a. p. r. i. m. u. m. d. i. c. i. t. u. r.

a. L. o. g. r. e. g. a. t. i. s. u. n. t. h. i. i. s. i. s. m. o. a. b. r. f. i. l. i. s. a. m. m. o. n. i. t. e. t. c. u. i. s. d. e. i. d. u. m. e. i. s. q. u. i. b. e. b. r. e. o. h. a. b. e. t. E. t. c. u. i. s. d. e. a. m. m. o. n. i. t. i. s. h. a. b. e. r. a. u. t. t. r. a. s. l. a. t. i. o. n. o. s. t. r. a. l. o. c. o. h. u. i. d. e. i. d. u. m. e. i. s. q. u. o. s. i. m. v. e. r. i. t. a. t. e. m. f. u. e. r. u. t. i. d. u. m. e. i. v. t. p. a. t. e. b. i. t. i. n. f. r. a. n. o. s. a. n. t. t. h. i. n. h. e. b. r. e. o. a. m. m. o. n. i. t. e. q. u. o. a. c. c. e. p. e. r. u. t. s. i. g. n. a. a. m. o. n. i. t. a. y. r. c. o. m. m. i. n. e. r. u. t. s. e. e. x. e. r. a. t. u. r. e. o. z. q. u. a. s. i. e. s. s. e. n. t. d. e. e. o. d. e. p. o. p. u. l. o. b. E. n. e. r. u. t. i. t. q. u. o. n. u. a. n. f. i. c. i. a. t. e. s. i. o. s. a. p. h. a. t. a. d. u. e. n. t. u. i. s. t. o. z. d. c. u. c. De h. i. s. l. o. q. t. r. a. s. m. a. s. u. n. t. i. t. r. a. s. m. a. r. e. m. o. r. t. u. a. d. z. o. s. a. h. i. e. p. s. i.

z sacerdotes r p. r. i. a. p. e. s. f. a. m. i. l. i. a. y. e. x. i. s. r. e. l. v. t. i. u. d. i. c. i. u. m. e. t. c. a. m. d. n. i. i. u. d. i. c. a. r. e. t. h. a. b. i. t. a. t. o. r. i. b. z. e. i. u. s. P. r. e. c. e. p. t. i. t. q. e. i. d. i. c. e. s. S. i. c. a. g. e. r. i. t. i. n. t. i. m. o. r. e. d. n. i. f. i. d. e. l. i. t. e. r. r. e. c. o. r. d. e. p. f. e. c. t. o. D. e. m. c. a. m. q. u. e. v. e. n. e. r. i. t. a. d. v. o. s. f. r. a. t. r. u. v. o. z. q. h. a. b. i. t. a. t. i. n. v. i. b. i. b. u. s. s. u. i. s. i. n. t. e. r. c. o. g. n. a. t. i. o. n. e. r. c. o. g. n. a. t. i. o. n. e. v. b. i. c. u. q. z. q. s. t. i. o. e. d. e. l. e. g. e. d. e. m. a. d. a. t. o. d. e. c. e. r. e. m. o. n. i. s. d. e. i. u. s. t. i. f. i. c. a. t. i. o. n. i. b. z. o. s. t. e. d. i. t. e. e. i. s. v. t. n. o. p. e. c. c. e. n. t. i. n. d. n. m. r. n. e. v. e. n. i. a. t. i. r. a. s. u. p. v. o. s. r. s. u. p. f. i. e. s. v. r. o. s. S. i. c. g. a. g. e. n. t. e. s. n. o. n. p. e. c. c. a. b. i. t. i. s. A. m. a. r. i. a. s. a. u. t. e. s. a. c. e. r. d. o. s. r. p. o. t. i. f. e. x. v. e. s. t. e. r. i. b. i. s. q. a. d. d. e. u. p. r. i. n. e. t. p. s. i. d. e. b. i. t. P. o. r. r. o. z. a. b. a. d. i. a. s. f. i. l. i. u. s. i. s. m. a. e. l. q. e. d. u. x. i. t. i. n. d. o. m. o. i. u. d. a. s. u. p. e. a. o. p. a. e. r. i. t. q. a. d. r. e. g. i. s. o. f. f. i. c. i. u. p. r. i. n. e. t. h. a. b. e. r. i. t. q. z. m. a. g. i. s. l. e. u. i. t. a. s. c. o. r. a. v. o. b. i. s. c. o. f. o. r. t. a. m. i. r. a. g. i. r. e. d. i. l. i. g. e. r. e. r. e. i. t. d. n. s. v. o. b. i. s. c. u. i. n. b. o. n. i. s. XX. I. s. t. h. e. c. c. o. g. r. e. g. a. t. i. s. u. n. t. h. i. i. s. i. s. m. o. a. b. r. f. i. l. i. s. a. m. m. o. n. i. t. e. t. c. u. i. s. d. e. i. d. u. m. e. i. s. q. u. i. b. e. b. r. e. o. h. a. b. e. t. E. t. c. u. i. s. d. e. a. m. m. o. n. i. t. i. s. h. a. b. e. r. a. u. t. t. r. a. s. l. a. t. i. o. n. o. s. t. r. a. l. o. c. o. h. u. i. d. e. i. d. u. m. e. i. s. q. u. o. s. i. m. v. e. r. i. t. a. t. e. m. f. u. e. r. u. t. i. d. u. m. e. i. v. t. p. a. t. e. b. i. t. i. n. f. r. a. n. o. s. a. n. t. t. h. i. n. h. e. b. r. e. o. a. m. m. o. n. i. t. e. q. u. o. a. c. c. e. p. e. r. u. t. s. i. g. n. a. a. m. o. n. i. t. a. y. r. c. o. m. m. i. n. e. r. u. t. s. e. e. x. e. r. a. t. u. r. e. o. z. q. u. a. s. i. e. s. s. e. n. t. d. e. e. o. d. e. p. o. p. u. l. o. b. E. n. e. r. u. t. i. t. q. u. o. n. u. a. n. f. i. c. i. a. t. e. s. i. o. s. a. p. h. a. t. a. d. u. e. n. t. u. i. s. t. o. z. d. c. u. c. De h. i. s. l. o. q. t. r. a. s. m. a. s. u. n. t. i. t. r. a. s. m. a. r. e. m. o. r. t. u. a. d. z. o. s. a. h. i. e. p. s. i.

q. Abicteq. e. q. u. e. s. t. i. o. d. e. l. e. g. e. q. u. a. n. t. u. a. d. d. e. c. e. d. e. c. a. l. o. g. i. p. r. e. c. e. p. t. a. r. d. e. m. a. n. d. a. t. o. q. u. a. n. t. u. a. d. c. e. t. e. r. a. m. o. r. a. l. i. a. e. x. c. e. p. t. i. s. d. e. c. a. l. o. g. i. q. u. a. n. t. u. a. d. c. o. n. d. i. t. i. o. n. e. s. e. l. i. c. i. t. e. s. De c. e. r. e. m. o. n. i. s. q. u. a. n. t. u. a. d. c. e. r. e. m. o. n. i. a. l. i. a. De i. n. s. t. i. f. i. c. a. t. i. o. n. i. b. z. i. d. e. s. t. d. e. i. u. d. i. c. i. a. l. i. b. z. p. q. u. e. i. u. s. t. i. c. i. a. e. s. t. i. t. e. r. h. o. m. i. n. e. s. c. o. n. s. e. r. u. a. n. d. a. S. u. p. e. a. o. p. a. e. r. i. t. q. u. e. a. d. o. f. f. i. c. i. u. r. e. g. i. s. p. t. i. n. e. n. t. v. t. s. i. a. l. i. q. r. e. b. e. l. l. e. s. i. n. u. e. n. i. a. n. t. p. e. n. a. d. e. b. i. t. a. p. l. e. c. a. u. t. s.

Cap. l. m. x. x. I. s. t. h. e. c. c. o. g. r. e. g. a. t. i. s. u. n. t. h. i. e. c. i. s. t. i. b. i. d. e. s. c. r. i. b. i. t. i. p. i. u. s. i. o. s. a. p. h. a. t. m. i. r. a. b. i. l. i. s. v. i. c. t. o. r. i. a. c. u. s. p. r. i. m. o. d. e. s. c. r. i. b. i. t. p. e. c. c. e. s. s. u. s. s. e. d. o. s. e. q. u. e. n. s. e. f. f. e. c. t. u. s. i. b. i. g. r. u. i. t. a. n. t. e. p. a. u. o. z. d. n. i. t. e. r. t. i. o. p. o. n. i. t. i. o. s. a. p. h. a. t. d. e. f. e. c. t. i. b. i. P. o. s. t. h. o. e. i. n. s. i. t. C. i. r. c. a. p. r. i. m. a. d. u. e. n. t. u. s. a. d. u. e. n. t. i. u. n. i. c. i. a. l. s. s. e. d. o. i. o. s. a. p. h. a. t. v. s. i. m. d. e. p. e. c. a. t. i. b. i. z. i. o. s. a. p. h. a. t. a. u. t. t. e. r. t. i. o. p. p. h. e. t. a. c. u. c. o. s. o. l. a. t. i. b. i. E. r. a. t. a. u. t. i. a. s. i. b. e. l. C. i. r. c. a. p. r. i. m. u. m. d. i. c. i. t. u. r.

a. L. o. g. r. e. g. a. t. i. s. u. n. t. h. i. i. s. i. s. m. o. a. b. r. f. i. l. i. s. a. m. m. o. n. i. t. e. t. c. u. i. s. d. e. i. d. u. m. e. i. s. q. u. i. b. e. b. r. e. o. h. a. b. e. t. E. t. c. u. i. s. d. e. a. m. m. o. n. i. t. i. s. h. a. b. e. r. a. u. t. t. r. a. s. l. a. t. i. o. n. o. s. t. r. a. l. o. c. o. h. u. i. d. e. i. d. u. m. e. i. s. q. u. o. s. i. m. v. e. r. i. t. a. t. e. m. f. u. e. r. u. t. i. d. u. m. e. i. v. t. p. a. t. e. b. i. t. i. n. f. r. a. n. o. s. a. n. t. t. h. i. n. h. e. b. r. e. o. a. m. m. o. n. i. t. e. q. u. o. a. c. c. e. p. e. r. u. t. s. i. g. n. a. a. m. o. n. i. t. a. y. r. c. o. m. m. i. n. e. r. u. t. s. e. e. x. e. r. a. t. u. r. e. o. z. q. u. a. s. i. e. s. s. e. n. t. d. e. e. o. d. e. p. o. p. u. l. o. b. E. n. e. r. u. t. i. t. q. u. o. n. u. a. n. f. i. c. i. a. t. e. s. i. o. s. a. p. h. a. t. a. d. u. e. n. t. u. i. s. t. o. z. d. c. u. c. De h. i. s. l. o. q. t. r. a. s. m. a. s. u. n. t. i. t. r. a. s. m. a. r. e. m. o. r. t. u. a. d. z. o. s. a. h. i. e. p. s. i.

iosaphat dñm dep̄cat p̄ diuino auxilio impetrādo. et ad hoc se r̄ p̄m̄ disponit cū dñ. e Er̄ pdicauit ieiū. vniuerso iuda. qz̄ afflictio r̄ humiliatio facit̄ ordē eraudi f̄. Congregatusqz̄ est oīs iuda. vt quāto oratō (bitem. esset cōmuniō: r̄to eraudibilior. ḡ. Lūqz̄ stetit. iosa. in medio ad animādū alios ad orādū. h̄. Ante attriuz nouū. in attrio enī illo reges iuda fecerāt ali qua abominabilia a q̄ bus ip̄e eū purgauit. r̄ sic dñ attriū renouatū. i. Dñe de. h̄ic p̄r iosaphat format orōes suā in qua allegat quī qz̄ ad erauditiōē dep̄ catiōis sue. p̄m̄ū est dei om̄ipotentia cū dñ. l. Tu es de. in celo. r̄. ideo libera nos. qz̄ potes solo nutu. sed cū dū est maiest̄. diuine decētia. decet enī regū maiest̄atē defendere. salo iho ter rā quā sibi dedit. de. aut̄ terti. p̄missiōis dedit filiis isrl̄ ḡ r̄. et hec rō tangit cū dñ. f̄. Nōne tu deus nolter interfecisti oēs habitatores terre hu. r̄. tertiū est p̄missiōis dñi efficac̄. cū enī edificatō tēplo salomō rogauit dñm r̄ si p̄ls̄ a fili c. i. oraret dñs ip̄e eraudiret in celo. Et r̄didit dñs salomōi qz̄ sic faceret eū. p̄missiō debet esse efficac̄. quia scribit̄ p̄ouer. xxv. Au bes r̄ vent. r̄ pluuie si sequētes vir̄ ḡ oratō r̄ p̄missa nō cōplens. Et hec ratio tangitur ibi. l. Habitata. in ea r̄ er̄ tru. in ea san. dicentes sez̄ p̄ salomōē. Si veniunt sup̄ nos mala. r̄. sequitur. m. Et eraudies nos. et sup̄plenda est respō sio dñi. qz̄ r̄didit salo mōi se eraudire. vt̄ habetur. s. vj. ca. quartū est aduersariōz̄ iniusticia q̄bz̄ nō nocuerāt fili isrl̄. nec terrā eoz̄z̄ acceperunt qm̄ egressi fuerunt de egypto. vt̄ habet̄ Deut. i. r̄ iō iuu lte volebāt auferre fili isrl̄ t̄rā a deo sibi cōcessam. Et hec ratio tangitur ibi. n. Nūc igitur ecce fi

dñm. r̄ pdicauit ieiunium vniuerso iuda. Congregatusqz̄ ē iudas ad dep̄cādū dñm. s̄ r̄ oēs de vrbibz̄ suis venerūt ad obsecrandū eū. Cūqz̄ stetit iosaphat in medio cetu iude r̄ hieru salē in domo dñi ante attriū nouū ait. Dñe de. p̄ atrū nostror̄. tu es de. in celo. et dñatis cūctis regnis gētiū. In manu tua ē fortitudo r̄ potētia: nec quisqz̄ tibi pot̄ resistere. Nōne tu de. n̄ interfecisti oēs habitatores terre hu. corā populo tuo isrl̄. r̄ dedisti eam semini abraaz̄ amici tui in sempiternū. Habitauerūt qz̄ in ea: r̄ extruxerūt in illa sanctuariū noi tuo dicētes. Si irruerint sup̄ nos mala: gladii iudicij: pestilētia r̄ fames: stabim. coram domo hac in cōspectu tuo in qua inuocātū est nomē tuū r̄ clamabim. ad te i tribulationibz̄ nostris. et ex audies nos: saluosqz̄ facies. Nūc ecce filij ammon et moab r̄ mōs seyr. p̄ quos nō cōcessisti isrl̄ vt̄ trāsiret qm̄ egrediebant̄ de egypto s̄ declinauerūt ab eis r̄ nō interfecerūt illos: contra r̄o agūt r̄ n̄runtur eijcere nos de possessiōe quā tradidisti nobis de. n̄. Ergo nō iudicab eos. In nobis qd̄ nō ē tāta fortitudo vt̄ possim. h̄ic m̄ltitudi resistere q̄ irruit sup̄ nos: s̄ cū iārem. qd̄ agere debeam. s̄ solū habem. residui vt̄ oculos nostros dirigam. ad te. Omnis vero iuda

stabat corā dño: cū paruul et vxoribz̄ et liberis suis. Erat aut̄ iazibel fili. zacharie filij banaie filij iehibel filij mathanie leuites de filiis asaph. sup̄ quē factus ē sp̄s dñi in medio turbe r̄ ait. Attēdite om̄is iudar q̄ habitatis in hieru salē: tu rex iosaphat. Hec dicit dñs vobis. Nolite timere nec paueatis hāc m̄ltitudinē. Nō est enī vestra pugna: sed dei. Cras ascēdens p̄tra eos. Ascensuri enī sunt p̄ clyuū noiē seyr. et inuenietis illos in summitate torretis q̄ est s̄ solitudinē hieru hel. Nō ei eritis vos q̄ dimicabitis: sed tantūmō cōfidēter stare. et videbitis auxiliū dñi sup̄ vos. D iuda r̄ hieru salē nolite timere nec paueatis. Cras egrediemini. eos: et dñs erit vobiscū. Josaphat ḡ r̄ iuda r̄ oēs habitatores hierlm̄ ceciderūt p̄ni in terrā corā dño et adorauerūt eū. Porro leuite de filiis caath r̄ de filiis cho relaudabāt dñm deū isrl̄ voce magna in excelsum. Cūqz̄ mane surrexissent egressi sunt p̄ desertū thecuc: p̄fectisqz̄ eis. stās iosaphat i medio eoz̄ dixit. Audite me viri iuda: r̄ oēs habitatores hierlm̄. Credite i dño deo v̄ro: r̄ securi erit. credite. p̄his ei: et cūtra eueniēt. p̄spa. Deditqz̄ cōsiliū p̄lo. r̄ statuit cātores dñi vt̄ laudaret eū i turmis suis: r̄ antecederēt exercituz̄ ac voce p̄sona dicerēt. Cō

lq̄ ammon r̄ moab r̄ mōs seyr. i. habitatores mōs seyr. qui dicuntur idumei ex quo patet qd̄ pdicū est in p̄ncipiō ca. s. qz̄ p̄ ammonitas intelligunt idumei. o Per quos nō cōcessisti r̄. vt̄ habet̄ Deut. i. p̄ Ergo non iudicabis eos. tu qui es iust. iudex. q. d. imo iudicabis eorū iniusticiā puniēdo. quitū est p̄na impotētia cū dñ. q. In nobis quidez̄ nō est tāta fortitudo. vt̄ r̄. q. d. nō habem. cōfidētia nisi in te. r̄. Omnis vero iuda sta. corā dño cū paruulis r̄. vt̄ magis impetraret diuina clemētia. s. Erat autē iazibel. h̄ic p̄r describit̄ prophetica cōsolatio. in q̄ p̄io describit̄ victorie denunciatio. scdo eius dem exhibitio. ibi. Lūqz̄ cepissent laudes. r̄. tertio p̄de collectō. ibi. Venit ergo iosaphat. Circa p̄m̄ū ponitur nomē r̄ genus p̄be. s. Erat aut̄ r̄. et hoc ad denotandū auctoritatē sue prophetie. r̄. Hec dicit dñs vobis. per me loquens. v. Nolite timere r̄. cū. causa subdit. Nō est enī vestra pugna s̄ dei. quia expugnabit p̄vobis inimicos vestros. sicut patebit. i. p̄ effectum. Lōe quēter denunciat eis p̄cedenti modum. r̄. Cras ascēdetis cōtra eos r̄. r̄. patet littera vsqz̄ ibi. y. Ceciderūt p̄ni i terrā coram dño. ad re gratiandum ei de tantō b̄nficio sibi p̄missio. s. Stans iosaphat i medio. vt̄ meli. audiretur.

a. Credite dño deo vestro. timebat enim ne aliq̄ pusillanimes effecti verbis p̄bete discredere. r̄ sic fugerent. b. Deditqz̄ consiliuz̄ populo. qz̄ non debet̄ bat omittre ea que essent agenda. iō sequit̄. c. Et statuit cātores dñi. sicut consuetum erat in bellis filiorum isrl̄ fieri.

o Cūq; cepissent. Die q̄ sit describit victorie p̄nisse ex
hibito. hoc virtute diuina cū dicit. e. Verit dñs i
fidias eoz in semetipos. i. aduersarios iudeoz qui inli
diabant vite z terre ipoz. f. Manq; filij ammon z mo
ab cōsurrexerūt. rē. qz dñs posuit in eis spm̄ vertiginis et
dissensionis.

g. Porro iuda rē. seq̄
tur. Vidit procul oem
late regionē plenā ca
daueribz. z sic vidit vi
ctoriā sibi promissam
tam in effectu daram.
h. Tenuit ergo. i. c.
q̄ sit describit p̄de col
lectio. z pars littera vs
q̄ sibi.

i. Die autē q̄rta. vbi
ponit ḡratiactionē. p̄rio
contra hierlm̄ cū dicit.
Egregati sunt in val
le benedictiois. sc̄do i
hierlm̄ in rēp̄o dñi cū
dicitur. Reuersusq; est
oñis vir iuda rē. z pa
ter littera.

l. Jruit autē. postq̄
descrip̄t̄ est victorie p̄
cessus. hic q̄ sit deseri
bit sequēs effect̄ qz p̄
istā victoriā a deo da
tā ppliq; erat in cir
cūitu regni Josaphat
fuerūt rēp̄ta ita qz nō
audebāt regnū iosa
phat infestare. sequit̄

l. Et ambulauit i via
p̄ris sui asa rē. f. q̄ dñi
asa fecit bonū. f. i ma
lo nō fuit secūt̄ ipm̄
videlicet in h qz misit
aur̄ z argentū domus
dñi regi syrie diffidēs
de diuino auxilio. vt
habebat. Reg. xv. z in
hoc qz p̄bera ipm̄ ar
guere ponit iust. i. in
uo. vt habetur. rē.

m. Verūtamē excel
sa nō abstulit. cōtrariū
videt. s. rē. f. Cūq; sū
psisset cor ei⁹ audaciā
p̄ter vias dñi. etiam
excelsa z lucos de iuda
abstulit. Dicēdum qz
ibi loquit̄ scriptura d
excelsis in quibz imo
labat ydolis. hic autē
de excelsis in quibus
deo immolabat. qd a
pluribz regibz fuit per
missum ad mal⁹ malū
cūctādū. sicut dictum
fuit. s. rē. f. ca. in p̄ic.
n. Post hec inijt. hic
ultimo Josaphat de
mala societate punif.

fitemini. dño : qm̄ inefnus
mīscōdia ei⁹. Cūq; cepissent
laudes canere verit dñs i
fidias eoz in semetipos fi
lioz. sammo z moab z mō
tis seyr. q̄ egressi fuerāt vt
pugrēt̄ i iudā. z p̄cusi sūt.
f. Haq; filij ammo et moab
psurrexerūt aduersū habi
tatores mōtis seyr. vt in fi
cerēt z deleter̄ eos. Cūq; b
ope p̄perassent. etiā in se
metipos velti muguis con
cadere vulneribz. Porro
iuda cū venisset ad spelun
cā q̄ respicit solitudines vi
dit. p̄cul oem late regiones
plenā cadaueribz. nec sup
esse queq; q̄ necē potuisset
euadere. Vlt̄ ḡ Josaphat
et ois p̄pls cū eo ad berra
hēda spolia mortuoz. iter
uenerūtq; inter cadauera
variā suppellectilē. vestes
q̄q; z vasa p̄ciosissima. z di
tipuerūt. ita vt oia portat̄
nō possent nec p̄tres dies
spolia auferre. p̄ p̄cede ma
gnitudine. Die autē quarto
cōgregati sūt in valle bene
dictiois. Etenī qm̄ ibi bñ
dixerūt dño. vocauerūt lo
cū illū vallis benedictiois
vsq; in p̄ntē diē. Reuersus
qz est ois vir iudaz habita
tores hierlz. z Josaphat añ
eos in hierlm̄ cum leticia
mag. eo qz dedisset eis do
min⁹ gaudiū de inimic⁹ su
is. Ingressiq; sūt in hierlz
cū psalterijs z cytharis z tu
bis in domū dñi. Jruit
autē pauoz dñi sup vniuersā
sa regna terraz. cum audis
sent qz pugrēt̄ dñs i iudā
cos iud. Quienitq; regnū
iosaphat p̄buit ei dñs pa

primo p̄ rēp̄ensionē. p̄bete que fuit qu edā punitio in
quātū iosaphat accepit eā pacēter. sc̄do p̄ dāntū m̄ale
vnde subditur. o. Corruerq; sunt naues. p̄pter amicitias
eam ipi⁹ iosaphat cōtractā cū Dehozia q̄ erat pessimus
ydolatra. z hāc punitōnē iosaphat

cē p̄ c̄rcūitū. Reguit igit̄
iosaphat super iudā. z erat
triginta q̄q; annoz cū reḡ
re cepisset. Eligiti autē z qn̄
q; ānis regnauit in hierlz.
et nomē m̄tis ei⁹ zabula fi
lia selachi. Et ambulauit i
via p̄ris sui asa. nec decli
auit ab ea faciēs que placita
erāt corā dño. Verūtamē
excelsa nō abstulit. z adhuc
p̄pls nō direxerat cor suoz
ad dñm deū pat̄rū suoz.
Reliq; āt gestoz Josaphat
p̄ioz z nouissimoz scripra
sūt i v̄bis iebu filij anani:
q̄ digessit in libro regū isrl̄.
Post hec inijt amicitias
iosaphat rex iuda cū ocho
zia rege isrl̄ cui⁹ opa fuerūt
imp̄ssima. z p̄rticeps fu
it vt faceret naues q̄ irēt in
tharlis. fecerūtq; classē i
asiongaber. P̄dophetavit
autē eliez̄er filius dodauide
marea ad iosaphat dicēs.
Quia habuisti fed⁹ cū ocho
ozia. p̄cussit dñs opa tua:
cōrruēq; sūt naues nec po
tuerūt ire i tharlis. XXI

o Sumiuit āt iosa
phat cū fr̄ibz suis
et sepul⁹ ē cū eis i
citate dō regnauitq; iozaz
fili⁹ ei⁹ p̄ eo q̄ hūit fr̄es fili
os iosaphat. azaria z iabi
helz zacharia z azaria z mi
chael z saphatia. oēs hi fi
lij iosaphat reḡ iuda d̄dit
qz eis p̄ su⁹ m̄ta munera
argēti z auri. z p̄satores cū
citatibz munitissimis i iu
da. regnū āt tradidit iozā:
eo qz eēt p̄ioget̄. Surre
xit autē iozā sup regnū p̄ris
sui. Cūq; se cōfirmass̄ occi
dit oēs fr̄es suos gladio et

et sic i p̄tri punit⁹ fu
it nepuniret graui⁹ in
futuro.

Cap. m. xxxi.

o Sumiuit autē
Josaphat. hic
q̄ sit agit de rē
pore ipi⁹ iozā. cui⁹ p̄rio
describit vita praua.
sc̄do cōtra cū rebellis
iusta. ibi. In dieb̄ ill.
tertio rēp̄ensio vera.
ibi. Illate autē sunt ei
littere. quarto punitio
dura ibi. Suscitauit ḡ
rē. Cetera p̄mū ostē
ditur fratricida cū d̄.
b. Qui habu. frat. fi.
suos iosaphat azarias
z iabielec. isti nomina
tur hic. et euident̄ ap
pareat malicia iozāz
q̄ eos occidit. vt post
ea sequitur.

c. Deditq; eis pater
suus multa m̄tera au
ri z argenti z pensatio
nes rē. i. annuos reds
ditus. z sequitur.

d. Cūq; se cōfirmass̄
id ē amicitia z adiuto
rio maloz hominum
se vallasset.

o Occidit oēs frat.
suos. vt bona eoz pos
sideret. et ne forsitan
ip̄o cieto de regno p̄
pter suā maliciā. aliq;
de fratribz suis regna
ret.

f. Et quosdā de prin
cipibz iuda. qui facta
sua non a p̄probabant.
s. mag. ei⁹ maliciā ab
ho. rebant. Sc̄do no
tant de ydolatria euz
dicitur.

g. Ambulauitq; in
v̄tis regim̄ isrl̄. qui
erant ydolatre.

h. Sicut egerat doz
mus achab. qui coluit
baal.

i. Filia quipe achab
erat vxor eius. z iō in
dixit maritū ad ydo
latrā. q̄ra autē fuit
athalia que ca. seq̄nti.

dicif filia amri pñs achab. ad qđ pōr dici duplr. Ano mō qđ fuit filia achab naturalis. vt hic dē se. cap. tñ dē fi lia amri eomō loquēdi qđ filij filioz dicif filij parētū. qđ frequēs ē in in scriptura. Alio mō qđ fuit filia amri natu ralis. sed dē hic filia achab nutritiōe ⁊ unitatiōe in ydo latria. qđ mortuo pñe ei⁹ amri ipse nutritiuit eā ⁊ docuit in malo.

h Moluit autē dñs dispdere domū dđ. qđ nis iste iorā p maliciā suā demerisset.

l In diebꝫ illis. hic cōtra iorā pñis rebel lio iusta. ⁊ patz sentē tia ex dictis. iij. Reg. vij. ca. addendū tñ est hic cū dicitur.

m Et percussit edom qđ se circū dederat. licet hoc sit ubi expositū tñ hic pñis alia expositiō in glo. hebraica videli cet qđ iorā in exercitu suo habebat multos d idumeis. eo qđ erāt vi ri fortes ⁊ ei subiecti. ⁊ illos interfecit ioram subito ne irēt ad unā. dñ illos idumeos qđ re bellauerunt ptra eā.

n Allate autē sunt ei litere. hie pñis descri bit repñsiō ipi⁹ vera p literas helye. quarū sentētiō hic breuif po nif quātū ad pctā iorā et patz snia ex dictis. Dicit autē debet qđ iste litere fuerūt ei allate post trāslatiōē helye in celū. de qua habef iij. Reg. ij. ⁊ hoc videf rōnabiliter dictū. qđ i illis literis fiebat mē tio de occisiōe fratru suoz. illos autē nō occi dit viuēte patre ei⁹ io saphat. vt satis patet ex pñcipio hui⁹ capli. nec iofaphat etiā hoc pmisisset. cū esset san ctus ⁊ bon⁹. vt patz ex supradictis. helyas ve ro raptus fuit aī mor tē iofaphat. qđ patz ex hoc qđ helyseus qui re manserat loco helye. post ei⁹ raptū pphētā ut tribꝫ regibꝫ de aqua eis vanda ppter reuerentiā ipius iofaphat regis iude qui erat ibi. vt habetur. iij. Reg. iij.

o Et fornicari fecisti iudā. p ydolatriā que vocaf forni catio. eo qđ facit diuerſa a vero sponſo qui est deus.

p Ecce dñs pcutiet te plaga magna. ⁊ rebꝫ. ⁊ etiā pro pria psona. ideo subdit. Tu autē egrotabis ⁊c. sequitur.

quosdā de pñcipibꝫ iuda. Triginta duoz annoz erat iorā cū regre cepisset ⁊ octo annis regnauit in hierlm: ambulauitqꝫ in vñs regū isrl⁹ sicut egerat dom⁹ ach ab. Filia qđppe achab erat vxor ei⁹. Et fecit malū ī cōs pectu dñi. Moluit at dñs dispdere domū dđ p pta ctū qđ interat cū eo. ⁊ quia pmiserat vt daret ei lucer nā ⁊ filijs ei⁹ aī oī tpe. In diebꝫ illis rebellauit edom ne esset sbditus iude. ⁊ con stituit sibi regē. Cūqꝫ trāsi ret iorā cū pñcipibꝫ suis ⁊ cūcro eqtatu qđ erat secum surrexit nocte ⁊ percussit edom qđ se circū dederat: et oēs duces eqtatus ei⁹. At tamē rebellauit edom. ne esset sbditus iuda vsqꝫ ad hāc diē. Eo tpe ⁊ lobna re cessit ne esset sbd manu illi⁹. Dereliqꝫrat enī dñm deū patz suoz. insup ⁊ excelsa fabricat⁹ ē in vrbibꝫ iuda. ⁊ fornicari fecit habitatores hierlm ⁊ puaricari iudam. Allate sūt autē ei lre ab he lya. pphē. i qđ scriptū erat Hec dicit dñs de⁹ dđ pñs tui. Quā non ambulasti in vñs iofaphat pñs tui. ⁊ in vñs asa regis iuda. s; inces listi p iter regū isrl⁹. ⁊ forni cari fecisti iudā. ⁊ habitato res hierlm. imitatus forni cationē dom⁹ achab insup

q Suscitauit g. hie pñis describit ipsius iorā punitio dura fm tenore literaz helye ⁊ eodē ordine qđ denuncia ta est punitio ista. cū dicitur. q Suscitauit ⁊c. spiritū philistinoz. i. volūtate ⁊ animositatē inuadēdi regnum ioram. ⁊ Et vastauerūt eā. quantū ad villas ⁊ agros.

s Diripuerūtqꝫ cūctam substantiā. quātū ad bona mobilia. ⁊ insup ⁊ filios ei⁹ quos occiderūt. vt ha bet in pñcipio seqntz ca. excepto iochā mū numo. ⁊ Et sup hec omniā percussit eū dñs. in persona propria. ⁊ Alii dolore insas nabil. ita qđ diu cruci aretur pena horribili. ideo sequitur.

y Mortuusqꝫ est in infirmitate pessima. nō solū quātū ad corpus. s; etiā quātū ad aīas. qđ nō apparuerūt ei penit tēne signa. propter qđ subditur.

z Et nō fecit ⁊c. com bustiōis equeias cōs bureō circa cum aro matica.

z Sicut fecerat ma ioribꝫ ei⁹. vt dictū est supra de asa. ca. xvi. ubi cet iste indigeret eo qđ erat tor⁹ corruptus et feridus. vt patet p dicta. ⁊ hoc in detesta tiōē sue malicie. et ex eadē cā nō fuit sepulcꝫ in sepulcro regū. quia regnauerat inaigne.

Lapm. xxii

c Instituerunt autē. hie confes quēter agitur de tpe ochozie. Et pri mo describit ei⁹ mala vita. Secō inferf pe na debita. ibi. Igitur abarias. Semētia pñe partis patet ex dictis iij. Reg. vij. in fine ex cepris que sequuntur.

z Mortuusqꝫ est in infirmitate pessima. ⁊ nō fec ei pñs fm morē cōbustiō nis equeias sicut fecerat maioribꝫ ei⁹. Triginta duo rñ annoz fuit cū regnare cepisset: ⁊ octo ānis regna uit in hierlm. Ambulauit qđ nō recte ⁊ sepelierūt eū in ciuitate dđ. verūtū non in sepulcro reguz.

c Instit. xxii. tuerūt autē habita

uariatū. sicut in latino idem nomē est nicolaus colinus c. Minimū. qđ alij filij fuerant interfecti. (coletus. d. Quadraginta duoz annoz fuit ochozias cū regnare cepisset. hoc videtur impossibile: quia in fine precedētis cap. dictū est qđ iorā pater ei⁹. xxxij. annoz erat. qñ cepit regnare ⁊ octo ānis regnauit. ex qđ seq f q filij ei⁹ ochozij

proprietatibus.
 e Et peltas reg^{is} dauid. scilicet rotunda a pelledo dicta. quia repellit ictus. In secunda parte dicitur.
 f Cuius vidisset regem stantem sup gradū. Dicitur aliqui qd iste grad^{us} erat basis enea sup quā orauit salomō vt haberetur. s. sexto. et vocatur gradus. quia p a eam ascendebatur ad aliquot gradus. qz habebat tres cubit^{os} in altitudine. vt ibidem dicitur. In alios vero erat quedā sedes notabilis i porticu templi. vbi rex sedebat quādo veniebat ad domū domini. In tertia parte dicitur.

sint. qz cū rege: et intrante et egrediente. Fecerunt ergo leuite et vniuersus iuda iuxta omnia que preceperat ioiada pontifex. Et assumpserunt singuli viros qui sub se erant. et veniebat p ordinem sabbati cū his qui iam impleuerat sabbatū egres si erāt. Siquidē ioiada pōtifer non dimiserat abire turmas que sibi p singlas ebdomadas succedere cōsueuerāt. Deditqz ioiada sacerdos cēturiōib^{us} lanceas clypeosqz et peltas regis dauid quas cōsecrauerat i domo dñi. Cōstituitqz omnē populū tenentiū pugiones a parte tēpli dextra vsqz ad partē tēpli sinistram corā altari et tēplo p circū tū regis. et eduxerūt filium regis: et imposuerūt ei dyademata et testimoniū. dederuntqz in manu eius tenēda legem et cōstituerūt eū regem. Exiit quoqz illum ioiada pontifex et filij eius: imperatqz sunt ei atqz dixerūt. Quare rex. Qd cū audisset athalia vocē sēz cūrentiū atqz laudantiū reges ingressa ē ad populū in tēplo dñi. Cūqz vidisset regē stantē sup gradū i introitu et pncipes turmasqz circa eū: oēm qz poplū terre gaudere atqz clāgēre tubis et vniuersi generis organis cōcinēte: vocēqz laudantiū. scidit vestimēta sua et ait. Insidie insidie. Egredius autē ioiada pōtifer ad cēturiōes et pncipes exercit^{us} dixit eis. Educite illā extra septa tēpli et interficiatur foris gladio. Precepitqz sacerdos ne occideret in domo dñi. Et imposuerūt ceruicib^{us} ei^{us} man^{us}. Cūqz intrasset portas eqz dom^{us} regis infecerūt eā ibi. Depigit autē ioiada sed^{em}

g Cōstituit autē ioiada ppositos in domo dñi. vt fieret ibi diuina obsequia. sicut fiebant anteqz regnaret Athalia que cultū diuinū p^{ro}uit p^{ro}uit destruxit vt haberetur ca. sequenti.
 h Iuxta dispositōz dauid. que dispositio hē. s. li. i. r. r. v. c. i. Letatusqz est oīs popl^{us} terre. eo qd liberatus erat a dñio mulieris. qd erat opprobriolum. et qz regnū restituit erat ad heredē debitum.

inter se vniuersūqz poplū et regē: vt esset popl^{us} dñi. Ita qz ingressus ē oīs popl^{us} domū baal: et destruxerūt eā. et altaria ac simulachra illius p^{ro}frēgerūt. marhan qz sacerdos baal infecerunt aī aras. Cōstituit autē ioiada ppositos in domo dñi et sibi manib^{us} sacerdotū leuitar^{um}: qz distribuit dōs i domū vt offerret holocausta dño sicut scriptū ē in lege moysi. in gaudior^{um} cātic^{is} iuxta dispositionē dōs. Cōstituit qz ianitores i portis dom^{us} dñi. vt nō ingrederet eā imūd^{us} oī re. Assumpsitqz cēturiōes et fortissimos viros: ac pncipes popl^{us} et omne vulg^{us} terre: fecerūt descēdere regē de domo dñi. et introite p mediū porte superioris in domū regis. et collocauerūt eū in folio regali. Letatusqz est oīs popl^{us} terre: vbi s^{ed} quēuit. Porro athalia interfecta est gladio. **XXIII.**

f Eptem annorum erat ioas cum regnare cepisset et quadraginta annis regit i hierlm. Nomen mēsis ei^{us} sebia de bersee. Fecitqz qd bonū ē corā dño cūctis dieb^{us} ioiade sacerdot^{is}. Accepit autē ei ioiada vxores duas. e qbz genuit filios et filias. Post q placuit ioas vt restauraret domū dñi. Cōgregauitqz sacerdotes et leuitas et dixit eis. Egredimini ad citates iuda. et colligite de vniūso isrl pecuniā ad sat tatecta tēpli dei nostri p singulos annos: festinatōz hoc facite. Porro leuite eger negligentius. Locauitqz rex ioiadam pncipē et dixit ei. Quare tibi nō fuit cure vt cogeres leuitas isrl et iuda et de hierlm pecuniā

Capitulum XXXIII.

Eptē annorum erat ioas. hēc p^{ro}ph^{eta} describit regnū ioas. p^{ro}secutio. et p^{ro} tpe p^{ro}sp^{er}itatis. sed tpe aduer^{sa}ritatis ibi. Postqz autē obiit ioiada. P^{ro}ia in duas. qz primo describitur p^{ro}secutio regni ioas in bono. secundo ioiade pontificis sancta cōsummatio. ibi. Venuit autē ioiada. sententia p^{ro}ie partis pater ex dicitur. hēc. Reg. xli. ecce p^{ro}is que sequuntur.
 b Egredimini ad citates iuda. p^{ro}ter illā pecuniā q^{ue} spōte offerebat in templo p necessitatē templi. voluit rex vt a quolibet capitaneo de reg^{is} suo colligeret dimidius siclus argenti qui solvebatur a cōitate. et in s^{ed} equiter solvebat pauper et dices. vt habet Exodi. xxi. et hęc pecunia dabat^{ur} pro redēptione anime. quia cū sic nūc rabantur p dimidios scylos datos. non erat plaga i populo. vt ibi dem dicitur.

c Athalia enim impiissima et filij eius filij athalie. non p^{ro}ph^{eta} hic i tellig^{it} fratres ochozie filij sui. quia oēs fuerāt interfecti. et hē. s. in principio. xxi. capti. nec filij ochozie. quia illos interfecit athalia. vt hē. s. xxi. ca. in fine. et iō filij ei^{us} hic dicitur tur sacerdotes baal qz ipa muriebat. vt dicit li. de hebraicis qōtib^{us}.
 d Destruerunt domū dei. dimittētes multa cadere. et spoliantes tēplū vasis et ornāmētis applicantes ea cultui baal. et p^{ro}ter hoc ad restaurandū illa requirebat magna pecunia. et marie quia illa q^{ue} erāt applicata ydolis non erāt vtiliter diuino cultui applicanda.

e Et fecerit archas. tertio regu dicit gazophi anu locus est ubi pot reponi pecunia sine aptioe. no tñ inde terra hi sunt p fabricis eccliaz solz fieri. f Et deferret singuli pciu dno r. s. dimidiu scilicet. vt dictum est. s. g Et congregata est infinita pecunia. byphole e ad denoranda magna summa. licet cet finita simpliciter. h Reliqua parte pecunie. de qua fa. sunt va. repli r. c. contraria videt. ij. Reg. r. f. e. ubi dicit. No fiebat ex eade pecunia bidne repli dñi r. c. Dicit dñs q qd tu repabatur repli edificiu. non fiebant vasa repli et illa pecunia que ordinata erat ad repandū edificiu. r. fin hoc loq scripura. ij. Reg. s. edificiu pecunie facta sunt vasa repli. vt hic dicitur. i Senuit autē. hie dñs describit ipius iotade felix consummano cu dicit. l. Plenuf diez. qz no trahit tps tu vacuū. sed in bonis opibz continue se exerceat. ppter qd valde solentur sepult' fuit cu dicit. Sepelietiqz in ciuitate dñs cu regibus Et subditur cā huius. l. Eo q fecisset bonū est isrl. ipm a dño mulieris liberando. et ab ydolatria reuocando. m. Et cū dñs. reges de ei' semine restituedo. vt patet per predicta. n. Postqz autē. hie dñs describit regnum ioas tpe aduersitatis et pno describit ipius et populi malū culpe. scdo malum pene. ibi Cūqz euolutus. Lucea primum tangit oupler culpa. Prima est ydolatria cū dicitur. o Ingressi sunt principes iuda r adorauerūt regē impēdendo si bi diuinū honorē. sic dñi fuit diffusius. iij. Regu. r. f. p Et dereliquerunt repli dñi r. c. abyss' ei abyssum inuocat. r. io de vno peccato tracti sunt ad alta. q. Dicitur et qz p

q constituta e a moyses seruo dñi. vt inferret ea ois multitudo isrl in tabernaculu testimonij. Archalia emi imphissima r filij ei' destruxerūt domū dei. r de vniuersis q sacrificata fuerāt in templo dei: ornauerūt pbanū baalim. Precepit g rex et fecerūt archā. posuerūtqz eā iuxta portā dñi forisec. Et pdicatu ē in iuda r hierusalē vt deferrent singuli pciu dño qd constituit moyses seruo dei sup oem isrl i deserto. Leratqz sūt cūcti principes r ois ppius: r ingressi pulerūt i archā dñi atqz miserūt: ita vt impleverēt archā corā rege p man' leuitaz. Videbat ei multā pecuniā: ingrediebāt scriba regis r que prim' sacerdos pstruerat. effudebatqz pecuniā q erat in archa. Porro archā reportabāt ad locū suū: sicqz faciebāt p singulos dies. Et congregata ē infinita pecunia quā dederūt rex r ioiada his qui preerāt opibz dom' dñi. At illi cōducebāt ex ea cesores lapidū. r artifices operū singulorū vt istauraret domū dñi. fabros qz ferrū r eris vt qd cadere cepat fulcietur. Egerūtqz hi q opabant in industrie. r obducebāt parietū cicatris p man' eorū: ac suscitauerūt domū dñi in statū pristinū r firmiter eā stare fecerūt. Cūqz cōpleserent oia opa: derule ē corā rege r ioiada reliquā prem pecunie: de q facta sūt vasa teōli in misteriu ad holocausta: ppiāle qz r cerera

phetas vt r. c. et quo apparet dei miseratio. r eoz ostensio. Lōsequerē notat de patricidio in interfectioe zacharie qui patri successerat in summo sacerdotio. vt habet ex glo. magna hebraica. Treno. q. sup illud. Si occidit in sanctuario dñi sacerdos r pba. r in piele tu cum dicitur. r Spūs itaqz dñi induit zachariā. Et reuelatōe emi spūs sancti et ei' impulsu motus fuit ad cōliatē arguēdum regem r populū. s. Filii ioiade. per b ostendit p dntio aggrauans pccm. qz ioiada facerat bona erga regē et populū. vt patet ex pdictis. r. Dixerunt lapides iuxta regis imperiū. et quo patet qz rex populus pperauerit patricidm. v. Videat dñs et requirat hoc: dñs nō solū videte. sed iudice viuere. r Cūqz euolut' esset annus. hie dñs ponitur debita pena. et primo in debellatōe ioas est dicitur. Ascendit cōtra eū exercitus syrie r. r p sūa vsqz ibi. r In ioas quozqz imminosa exerceere iudicia. que aut fuerūt il la hic non exprimitur. nec. ij. Reg. sed libro de hebraicis questionibus dicitur. qz occiderunt filios eius corā eo. impoperando ei i terfectionem zacharie sed hoc nō videtur verum. quia in principio sequentis capit. dicit. qz amasias filius ei' regnavit pro eo. ppter quod r multa alta. iij. liber de hebraicis qd nibus a multie r ratio nabiliter vt videt negatur esse hieo. tum quia non habet eius scilum. tum quia in libro illustrum vno

sanctuario dñi sacerdos r pba. r in piele tu cum dicitur. r Spūs itaqz dñi induit zachariā. Et reuelatōe emi spūs sancti et ei' impulsu motus fuit ad cōliatē arguēdum regem r populū. s. Filii ioiade. per b ostendit p dntio aggrauans pccm. qz ioiada facerat bona erga regē et populū. vt patet ex pdictis. r. Dixerunt lapides iuxta regis imperiū. et quo patet qz rex populus pperauerit patricidm. v. Videat dñs et requirat hoc: dñs nō solū videte. sed iudice viuere.

r Cūqz euolut' esset annus. hie dñs ponitur debita pena. et primo in debellatōe ioas est dicitur. Ascendit cōtra eū exercitus syrie r. r p sūa vsqz ibi. r In ioas quozqz imminosa exerceere iudicia. que aut fuerūt il la hic non exprimitur. nec. ij. Reg. sed libro de hebraicis questionibus dicitur. qz occiderunt filios eius corā eo. impoperando ei i terfectionem zacharie sed hoc nō videtur verum. quia in principio sequentis capit. dicit. qz amasias filius ei' regnavit pro eo. ppter quod r multa alta. iij. liber de hebraicis qd nibus a multie r ratio nabiliter vt videt negatur esse hieo. tum quia non habet eius scilum. tum quia in libro illustrum vno

Paralipo.

nō ei dicit p̄s alicu? veri dei vel falsi nisi cultū imp̄
dat sibi fm ordmē illi? ritus, unde ⁊ filij isrl qm nō cole-
bāt debito mō dñm dicebant nō plus et? vt p̄s ⁊ secā.
ca. ⁊ in plurib; alijs locis veteris testamēti. ⁊ te q; amasi-
as respōdisset p̄phete
cām dicitā ydola colē-
di vt videt̄ pbabilitet
qđ nō fecit sed dixit.
a Num cōsiliarius
regis tē. et hoc etiam
apparet obstinatio ip̄i
us amasie.

b ⁊ ḡitur amasias.
hic post culpā ponit
pena debita ⁊ p̄s sen-
tētia ex dicitis. isrl. Res-
gū. nūq; addenda tam
sunt aliqua.
c Carduus qui est i
libano tē. Cardu? est
herba vilitis ⁊ despecta
Ledrus autē ē arbor al-
ta. ⁊ iō vocat amasias
carduū. qui sub se ha-
bebat tres trib; sātū.
Sclat̄ autē vocat cedrum
q; habebat decem tri-
bus in regno suo.

d Porro amasiam re-
gē iuda filiū ioas filij
ioachaz. Sic habet in
hebreo. ⁊ in libris cor-
rectis. Et iste ioachaz
idē est eū ocpōtia. qui
vocat etiā ioachan. vt
habetur. s. rei. ca.

e Vasa q; repperit i
domo dñi. ⁊ apđ obe-
dedon. iste tpe dō fuit
cōstitut? ad custodiaz
thesauror;. ⁊ filij eius
succēderūt sibi i eodē
officio. ⁊ iō locus ille
vbi talia seruabantur
ab eo denominabāt.

f Necnō ⁊ filios ob-
sidū. dixerūt aliqui q;
isti erāt filij principis
regni isrl. q; tenebat
amasias obsides. s; s;
nō videt̄ verū. q; non
legit amasias tñ p̄na
luisse regno isrl. p̄ter
qđ dicendū q; isti erāt
filij p̄ncipū regni iu-
da. quos cepit rex isra-
el in p̄lio ⁊ qm venit in
hierlm cōmutauit ac-
cipiēdo filios p̄ p̄rio
quos tenebat.

Lapim. xxxvi.

o Dñs at po.
hic p̄r agit
de tpe ozie. cu-
tus p̄rio describit̄ lau-
dabilis cōuersatio. se-

le loq̄ret̄. r̄ndit ei. ⁊ Num
cōsiliari? reg; es. Quiesce
ne interficiā te. Discedēs q;
p̄phasico inq̄t q; cogitauit
dñs occidere te. qui ⁊ fe-
cisti hoc malū. ⁊ insup non
acq̄euisisti cōsilio meo. ⁊ ḡ
amasias rex iuda iūto pel-
simo cōsilio: misit ad ioas
filiū ioachaz filij iehu regē
isrl dicens. Veni videam?
nos mutuo. Et ille remisit
nūcios dicēs Cardu? q; est
in libano: misit ad cedruz
libani dicēs. Da filiā tuā
filio meo vxorē. Et ecce be-
stie q; erant in silua libani:
trāsierūt ⁊ cōculcauerunt
carduū. Dixisti: pcussi edō
et idcirco erigē cor tuū in
supbia. Sede i domo tua.
Cur malū aduersū te puo-
cas: vt cadas ⁊ tu et iudas
tecū. Noluit audire amasi-
as: eo q; dñi esset volūtas:
vt traderet̄ in man? hostiū
p̄ter deos edom. Ascēdit
igitur ioas rex israel. ⁊ mu-
tuos sibi p̄buere cōspect?
Amasias autem rex iuda
erat in bethsames iude.
Corruitq; iudas coram is-
rael: ⁊ fugit in tadernacu-
la sua. Porro amasiam re-
gem iuda filium ioas filij
ioachaz cepit ioas rex is-
rael in bethsames ⁊ addu-
xit in hierusalē. destruxitq;
morum eius a porta eph-
raim vsq; ad portā anguli
qđ ringeris cubitis. Dñs
q; aux ⁊ argētū ⁊ vniuersa
vasa q; repperit in domo dñi
et apđ obededō. in thesau-
ris etiā dom? regie necnō ⁊
filios obsidū reduxit in sa-
maria. Uxit autē amasias
fili? ioas rex iuda p̄ q; mor-

cundo detestabilis elatio. ibi. ⁊ cū roborat? esset. Cir-
ca primū primo describit̄ vt gratiosus cum dicitur.
b Fecitq; qđ erat rectū incōspectu dñi iuxta omnia que
fecerat amasias. s. in p̄ncipio regni sui. vt habet ca. p̄ce-
c Et exq̄sunt dñm i

tu? ē ioas fili? ioachaz rex is-
rael qđndeci ānis. Reliq; at
simonū amasie prior; ⁊ no-
uissimoz scripta sūt i libro
regū iuda ⁊ isrl. Qui p̄ q;
recessit a dño: terēderūt ei
insidias in hierlm. Cūq;
fugisset lachis: miserūt ⁊ in-
terfecerūt eū ibi: reportan-
tesq; sup eqs sepelierūt eū
cū p̄rib; suis in citate dō.

o Dñs at. xxxvi
plus iuda: filiū ei?
ozia annoz. xvi. q̄sti
tuit regē p̄ amasia p̄re suo.
Ipe edificauit a bilat. ⁊ re-
stituit eā dñi iude. postq;
dormiuit rex cū p̄rib; suis
Sedecim ānoz erat ozias
cū regre cepisset: ⁊ qđq; gita
duob; ānis reguit i hierl.
Nomen m̄ris ei? iecilia de
hierl? Fecitq; qđ erat rectū
in ocul? dñi iuxta oia q; fece-
rat amasias p̄ ei? ⁊ exq̄s-
uit dñm i dieb; zacharie i
telligēt: ⁊ vidēt̄ deū. Cūq;
requeret dñs dixerit eū i oi-
bus. Deniq; egressus est ⁊
puguit ⁊ philistim et de-
struxit murum geth. ⁊ mu-
rum iānie: murumq; azoti
Edificauit q; oppida i azo-
to ⁊ philistim: et adiuuit
eū de? ⁊ philistim ⁊ ⁊ ata-
bes q; habitabāt i gurbaa
et ⁊ amonitas. Appēdebāt
q; ammonite munera ozie
et diuulgatum est nomen
eius vsq; ad introitum egypti
propter crebras victori-
as Edificauitq; ozias tur-
res in hierusalem super
portam anguli: ⁊ super por-
tam vallis: et reliquas in
eodem muri latere: firma-
uitq; eas. Extruxitq; tur-
res in solitudine ⁊ effodit

dieb; zacharie intelli-
gentis ⁊ videntis deū.
Dicit hic glo. hebraica
q; hec ē littera. Intel-
ligentis timores dñi.
et q; iste zacharias idē
est q; rex azias. ⁊ q; vo-
catus fuit trib; noibo
sezozias in principio
hui? cap. ⁊ hic zachari-
as. ⁊ illi. Re. ex. zachari-
as. et dicit hic intelli-
gens timores dñi. q;
fuit bonus ⁊ sapiens
et timens dñm in prin-
cipio regni sui. Exposi-
tores autē nostri dicūt
cōmuniter q; iste zach-
arias fuit fill? ioade
sacerdotis quem occi-
dit ioas rex iuda. vt di-
ctū est. s. xxiij. ⁊ dō
describitur vt victori-
osus cū dicitur. Deniq;
egressus est et pugna-
uit contra philistim.
tertio describit̄ vt ta-
mosus cū dicit. Et di-
uulgatū ē nomen ei?
quarto vt in bonis tē-
poralib; copiosus. qđ
apparet primo in edi-
ficijs. que fecit cū dñi.
d Edificauitq; ozias
turres in hierl? super
portam. ⁊ sup port. val.
et hec est que ca. p̄ce.
vocat portā ephraim.
ibi enī fornis edifica-
uit. q; magi indigebat
eo q; murus hierusalē
interruptus fuerat a
portā ephraim vsq; ad
portā anguli. ecce. cubi-
tis. vt habet ca. p̄ced.

e Extruxitq; turres i
solitudine. ad custodi-
am animalium.
f Et effodit cisternas
plimas. ad potum eor.

Paralipo

Capitulum XXVIII.
Igitur annorum
erat achaz. Die
sequens agit
de re ipsius achaz, et
primo describitur ipse
us pyricatio, secundo
do flagellatio. ibi. Tunc
diditque est, et tertio ob
stinatio. ibi. Insuper et
ipse angustie, inia pie
partis patet ex dicitis,
iij. Regum. xvi. capit.
c. Tradiditque, ad
pse ponit ipius flagel
lano. Tunc qd sciendum,
q phacee fili romelle
rec isrl. Et rasim rex sy
rie simul cofederati i
uaserunt regnu achaz,
ppter qd achaz et eius
populus fuerunt mul
tu terram. vt habetur
Esa. vij. sed cu Sarias
ipm achaz consolaret
di. Nolite timere etc.
Et ad confirmationem
hui signu diuini ob
tulisset di, p te tibi si
gnu a dno deo tuo in
pundu inferni siue i
excelsum supra; achaz
no credidit; et signum
oblatu recusauit; et de
domio diffidens ad hu
manu auxilii refugit;
mirtes munera multa
et magna reglatphalaf
sar regi assyrioz rogans
vt regnu syrie inuade
ret; et p hoc rasim rex sy
rie recederet de regno
achaz; et iret ad deien
dendu regnu suu qd et
factu fuit. sed rex syrie
recedens de regno ach
az magna pdam secu
portauit; et tunc achaz
credens pualere corra
regem israel solū egressus
fuit ad pugna contra
eum; et tunc fuit debel
latus; et populus eius
pro magna parte occi
sus. primo igitur poni
tur flagellatio achaz p
regem syrie. cu dicitur.

c Tradiditque est do.
et patet littera ex vi
ctis. scdo per regem isra
el cum dicitur.

d Quibus quoque re
gis israel traditus est.
Et patet lra vsqz ibi.

e Ea respestate erat
ibi propheta domini

et sedecim annis regnauit i
isrl. Dormiuitqz ioathan
cu patribus suis et sepeliert eū
i ciuitate dd: et reguit ach
az fili eius p eo. XXVIII.

Igitur annorum erat
achaz cu regre ce
pulis; et. xvi. annis re
gnauit i hierlm. Ad fecit
cu i pspectu dñi: sic dd p
ei: is abulauit i vjs regis
isrl: insup et statuas fudit
bailim. Ipe e q adoleuit i
celu i valle hēnoz lustrauit
filios suos i igne iuxta ritū
gētū qd interfecit dñs i ad
uētū filioz isrl. Sacrifica
bat qz et thymiam succen
debat i excelsu et i collib; et
sō o ligno frōdoso Tradidit
que est dñs de ei i manu
regis syrie: q pcussit eū: ma
gnasq pdā cepit de ei im
perio: et adduxit ioan ascu
Quibus qz regi isrl tradi
tus e et pcussus plaga gran
di. Occiditqz phacee fili
romelle de iuda cetū vigin
ti milia i die vno oēs viros
bellatores: eo q reliquissent
dñm deū patz suoz. Eodē
tpe occidit zechu vir potes
ex ephraim maasia filium
regis, et ezricā ducē dom
ei. helchanā qz scdm a re
ge. Ceperuntqz filij isrl de
fribus suis ducēta milia mu
lierz pueroz et puellaz. et in
finitā pdā prulerūt eū in
samaria. Et respestate erat
ibi ppha dñi noie obed qui
egressus obuia exercitui ye
niet i samariam dixit eis.
Ecce irat dñs de patz ve
stroz i iudā tradidit eos i
manibus vris, et occidist; eos
atrociter, ita vt ad celū p
tūgeret vra crudelitas. In
sup filios iuda et hierl; vul
tis vob sbicere i suos et an
cillas qd neqz factio op'e.
Peccast; ei sup b dno deo
vro. Sz audite psiliū meū

et reducite captiuos quos.
adduxistis de fratribus vris
qz magis furor dñi iminei
vobis. Steterūt ita qz viri
de principibus filioz ephra
azarias fili iohannan, ba
rachias fili mosollamoth
ezechias filius sellū, et ama
sias fili hadali. Sz eos qui
veniebāt de plio et dixerūt
eis. Ad introduceris huc
captiuos ne peccem dno.
Quare vultis adijcere su
per pctā vestra. et vetera
cumulare derelicta? Gra
de qui peccati est et ita fu
roris dñi iminet sup isrl.
Dimiserūtqz viri isrl bel
latores predā et vniuersa
que ceperant corā principi
bus et omni multitudine.
steterūtqz viri quos supra
memoraui et apprehēde
tes captiuos omnesqz qui
nudi erāt vestierūt de spo
lijs. Cuiqz vestierūt eos et
calciassent et refecissent ci
bo ac potu. vncissentqz p
pter labozē et adhibuissent
eis curam. quicūqz ambu
lare non potuerunt et erāt
imbecillo corpore. imposu
erūt eos iumentis et adduxe
rūt hiericho ciuitate pal
maz ad fces eoz ipiqz reū
sistunt in samaria Tpe illo
misit rex achaz ad regē as
syrioz: postulās auxiliū.
Generūtqz idumei et pcuf
serūt multos ex iuda: et ce
perūt pdā magnā. Phili
stijm quoqz diffusi sūt p v
bes capestres et ad meridiē
iuda. ceperūtqz bethsames
et ahylo et gadiroth, socho
qz et thānaz et zamro cu vi
cul suis et habitauerūt i eis
Hūiliauerat ei dñs iudā
ppter achaz regē iuda et q
nudasset eū auxiliū et ptem
ptuū habuisset dominum:
adduxitqz corra eū reglat
phalassar regē assyriozum

nomin e obed. asie non
erat mansius in sama
ria. sed venerat illic d
iuda missus a domio
ad arguendū filio: num
israel crudelitate. cete
ra patet vsqz ibi.
f Tpe illo misit rex
achaz ad regem assyri
ozū. hoc fuit ante istū
bellū contra regem is
rael vt dictum est. ter
tio ponitur flagellatio
achaz per idumeos cu
dicitur. Teruntamen
idumei. et quarto per
philiiteos. cum dicit.
g Philiistim quoqz
diffusi sunt. etc. isti eni
videntes regnum iu
da debilitatum modo
predicto. inuasertunt
ipsum in confinis su
is. accipientes predas
et ciuitates prout po
terant.

h Eo q nudasset eū
auxilio. scilicet diuio.
propter enim malici
as ipius achaz regis i
der: deus suo iusto iu
dicio subtraxerat suaz
protectionem ab eo et
populo suo. quito po
nitur flagellatio achaz
per regem assyriozum
cum dicitur.

i Adduxitqz contra
eum reglatph. etc. licet
enim reglatph. ad pre
ces achaz primo vene
rit contra regem syrie
vt dictum est. et ipum
interfecit. et habetur
iij. Regum. xvi. capit.
tamen postea iste Re
glatphalassar videns
debilitatem ipius ach
az et populū eius. tra
iuit eius regnum et tri
buto gram subinguit
Et hoc est quod subdi
tur postea.

a Dedit regi assyriorum munera et tunc ei nihil profuit. quia licet
mississet magna munera et multa regi assyriorum. ut predictum
est. non tamen propter hoc dimisit. quin postea vastaret regnum
et rediges sub grani tributo. Ita vero ista ab illo loco. Ad
ducentis partibus eum reglarum. Aliter exponit ab hebreis.
qui dicit quod hec est vera

lra. Et venit ad eum
gathphalassar rex assy-
riorum. quod ad poes est
nunc contra regem syrie. ut
dictum est. Qui armatus est
et non fortificavit. quia
ecce per adventum reglarum
phar. rex syrie aduersus
regem achaz fuerit occi-
sus. tunc achaz profert mu-
nera magna quod miserat
regi assyrio. usque fuit de-
pauatus et afflictus.
et tunc nihil ei profuit. quia
ciuitates de regno ca-
pse ab idumeis et philis-
tins. ut predictum est. non
fuerunt sibi per regem assy-
riorum restitute.

b Insuper et tunc angu-
latus est per ueterum
achaz obstinatio. quia per
dictis flagellariis non fuit
emendatus. sed magis peioratus.
sicut phar rex egypti. ut
habetur in libro. Et hoc est quod dicitur.
b Insuper et tunc angu-
latus fuit a flagellationis
predicte.

c Auspicio contempserunt
dominum. exercebant nomina
ydolatrie modum cum dicitur.
d Immolauit dicitur
damasci. et hoc fuit quod
dicitur in obuiam reglarum
in damasci ad faci-
endum sibi reuerentiam
eo quod occiderat rasim
aduersarium suum. ut ha-
betur. uis. Regum. xvi.
e Et dixit dicitur regum
syrie auxiliatus est. quia sic

corde credidit. et ope exteriori non strauit. sicut enim corde
credidit ad iusticiam. ore autem sit confessio ad salutem. ut habetur
Romana. et itaque infidelitas existens in corde. quam exteriori
reuelat in ope. facit ad damnationis augmentationem. f Clausit
ianuas templi dei. quia non sufficit sibi inducere ydolatriam. sed
etiam abstulit letitiam. g Et fecit sibi altaria ydolorum in
vniuersis angulis hierusalem. ut statim haberent in promptu
a quoque. Letera patet versus ibi. h Et sepelie. cum in
ciuitate hierusalem. non enim fuit sepulchrum in ciuitate dauid. in qua
erant sepulchra regalia. sicut fuerat amastias. non enim fuit
sepulchrum cum regibus. ut dictum fuit. uis. Regum. xvii. nec in agro
regalium sepulchrorum. sicut fuit ozias leprosus. ut habetur. s. xvi.
sed magis fuit elogatus a sepulchris regum quam omnibus odi-
osis. et non execrabilis et facinorosus.

Capitulum .xxix.

i Bitur ezechias. hanc psalmus agit de tunc ezechie. sub
quo primo facta est expiatio legalis sacrificii. scdo

celebratio pascale beneficij. cap. xxx. tertio reparatio sa-
cerdotalis ministerij. ca. xxxi. quarto restauratio regalis
umpli. ca. xxxii. Circa primum ezechias cupiens renouare fe-
dus cum deo. primo precepit leuitas et sacerdotes sanctificari.
scdo per sanctificatos templum mundari.

Bitur .XXIX.

i Ezechias regna-
cepit cum viginti quatuor
esset annorum. et viginti
nouem annis regnauit in hie-
rusale. Nomen matris eius
abia filia zacharie. fecitque
quod erat placitum in conspectu
domini in terra omnia que fecerat deus
propter eum. In ipso anno et mense
primo regni sui aperuit val-
uas domus domini. et restaurauit
eas ad ducendum sacerdotes
atque leuitas. et congregauit
eos in plateam orientalem
dixitque ad eos. Audite me
leuite et sanctificamini mun-
date domum domini dei patrum
uestrorum et auferre omnem immu-
ditatem de sanctuario. Pecca-
uerunt patres uestri et fecerunt
malum in conspectu domini dei
uestri derelinquentes eum auer-
terunt factes suas a taber-
naculo domini dei uestri: et per-
buerunt dorsum: clausert
ostia que erant in porticu:
et exinuerunt lucernas. In-
censumque non adoleuerunt
et holocausta non obtulerunt
in sanctuario deo israel. Et dicitur
tunc ezechias furor domini

tertio per mundatos pro-
phetam populi sacrificari.
ibi. Et surgensque. quar-
to sacrificando deum
laudari. ibi. Et constituit
que. quinto expiatio de fa-
era holocausta offerri
ibi. Ezechias mit. Et
ca primum primum ge-
nealogia ezechie et per-
te matris. quia facta erat
nota ex parte patris. cuius
dicitur.

b primum matris eius
abia filia zacharie. Di-
cunt alij quod iste zach-
arias fuit ille quem proce-
pit occidi iohas rex iu-
da. ut dicitur est. s. xxxii.
Alij autem dicunt quod fuit
filius illius zacharie. et
quod tunc mortis patris sui
adhuc erat in utero ma-
tris. et ideo natus est ex utero
foetus est nomen patris.
sed ista non sunt multum
verisimilia. quia achaz. s. p.
ipsum esse debet fuisse ydo-
latra pessimum a primum
primo regni sui. et destruxit
quod quantum potuit cultum
dei. et ideo non est uerisimile
quod uxor accepit de ge-
nere sacerdotali. et ma-
trine de genere zach-
arie. quod uisus ad mortem
zelauit per cultum dei. Et
lud autem quod dicitur est
acceptum fuit de libro
hebraicorum questionum
qui non est anterie nisi
super Bene. ut s. dicitur
est.

c In ipso anno. Dicitur
hebreis quod hoc fuit in primo anno regni sui. et psalmus oportet di-
cere quod fuit in prima die coronationis sue. ut uidebitur postea.
d Et mense primo regni sui aperuit ualuas domus domini. ut
templum posset purificari. et officium diuinum celebrari. ad per-
cludendum tamen ista achaz pater eius clauserat ianuas tem-
pli. ut dicitur est capit. predicti. e Ad ducendum sacerdo-
tes atque leuitas. sicut predicta oportet dicere quod ista addu-
ctio fuit eorum uocatio ad diem sue coronationis. in qua etiam
die inuitauit eos ad renouandum cultum diuinum. f Et co-
gregauit eos in plateam orientalem. in atrium sacerdotum. ubi
erat altare holocaustorum. quod erat in parte orientali atrij
ipsius templi. g Sanctificamini. per aquam lustrationis.
et etiam per cornicem ab eroribus. et alia ad hoc requisita. h
Mundate dorsum. dicitur quod achaz eam sedauerat multum ad ydo-
latram pertinendum. i Auer. fac. suas. a tabernaculo domini re-
trocendendo tota a diuino cultu. alij autem exponunt aliter. quod
adorabatur uersa facie ad orientem solis opposito modo quod fiebat

adoratio in tēplo vbi fiebat versus occidētē. s; p̄ia expo-
sitio magis cōsonat iſe p̄cedētē ⁊ sequētē. cetera patēt vſ;
q; ibi. a. Vos ele. do. tribū enī leui elegat de⁹ ad serui-
endū sibi. vt dē Num. 4. Cetera patēt in iſa. b. Con-
gregauerūt. h̄ic p̄ſe
deſcribit mūdatio tē-
pli p̄ sacerdotes et le-
tas ſanctificatos cum
dñ. c. Et ſancti. ſūt.
ſe modo p̄dicto.

d. Et ingreſſi iur. mā-
datū regis. ſ. ad purgā-
dū tēplū dñi. ⁊ mod⁹
purgatiōis oſidit cum
dicat. e. Sacer. q; q;
ingreſſi tēplū dñi. leui-
te enī nō poterāt illuc
ingredi. ⁊ iō oportuit
q; sacerdotes imūdi-
as intus eritētes de-
portarēt extra ad locū
vbi leuite poterāt ac-
cedere. iō ſubditur.
f. In veſtibu. dom⁹
dñi. in atrio vbi leui-
te poterāt ingredi. poſt-
ea ſubdit tps in q; fece-
rūt iſā purgationem
cum dicitur.

g. Leperūt autē p̄ia
die mēſis primi mun-
dare. in illis enī dieb;
mūdauerūt atrium ſa-
cerdotū vbi erat altarē
holocauſtorū et mare
enei. ⁊ cetera ad ſacri-
ficiū pertinentia.

b. In die rē. expiaue-
rūtq; tēplū dieb; octo
et hāc expiationē fece-
rūt sacerdotes. mō p̄-
i. Et i die de (dicto).
cū ſexta mēſis eius.
rē. et h; pars q; dicitū ē
ſupra vtz q; ſi āno pri-
mo et p̄io mēſe regni
ſui fecerit fieri iſta. o;
portet q; sacerdotes i;
choauerit in die craſti-
na coronatiōis regis.
q; ſextadecimadie mē-
ſis cōpleuerūt munda-
tionē. ⁊ illā fecerūt in
xv. dieb;. ⁊ ſic ezechias
in die coronatiōis ſue
aperuit portas tēpli
dñi. ⁊ ibidē cōgregans
ſacerdotes ⁊ leuitas i;
iunxit eis dictā purga-
tionē ⁊ in craſtino ſce-
perunt. ⁊ in h; apparet
magna laus ezechie. q;
ſtatim a prima die ſue

sup iudā ⁊ ierl; tradiditq;
eos i cōmōtionē ⁊ i iteritū
et in ſibilū: ſicut ipi cernit;
oculis v̄ris. En corruerūt
p̄res n̄ri gladijs: filij n̄ri ⁊
filie n̄re et iuges captiue
duce ſūt p̄pter hoc ſcelus.
Nūc q; placet m̄ vt ineam⁹
ſed cū dño deo iſrl. ⁊ aūtet
a nobis furorē ire ſue. Filij
mei nolite negligere. Vos
elegit dñs vt ſteris coram
eor: ⁊ miniſtretis illi: colatis
q; eū ⁊ cremetis ei incēſus.
Surreperūt q; leuite: ma-
ath fili⁹ amalie ⁊ iohel fili⁹
us azarie de filijs caath.
Porro d; filijs metari. cis
fili⁹ abda: ⁊ azarias filius
ialalehel. De filijs autem
gerſon: ioha fili⁹ iemna. ae-
dem fili⁹ ioaba. At verode
filijs eliſaphā. ſamri ⁊ iabi-
hel. De filijs q; ſapha za-
charias ⁊ mathanias: nec
nō de filijs hemā iabibel ⁊
ſemei. Sed et de filijs id-
ihun: ſemeias et oſibel.
Cōgregauerūtq; ſtes ſuos:
et ſcrificari ſūt: ⁊ ingreſſi
ſūt iurta mandatū regis ⁊
imperiū dñi. vt expiarent
domum dei. Sacerdotes
quoq; ingreſſi tēplū dñi vt
ſcrificarent illud extulerūt
oēm imūdiā quā iſro rep-
perāt in veſtibus domus
dñi quā tulerunt leuite et
aſportauerūt ad torrētē ce-
dron foras. Ceperūt autē
p̄ia die mēſis primi mun-
dare: ⁊ in die octaua eius
dē mēſis ingreſſi ſūt porticū

onatiōis p̄cepit renouationē
diuini cultus q; p̄ patrē ſuū fuerat deſtruct⁹. apparet enī
ex dictis magna malicia achaz. q; ſuū atriu ⁊ tēplū pollue-
rat. q; sacerdotes ⁊ leuite poſu-
rūt. xv. dies in ei⁹ emun-

datiōe. Dicit enī hic gloſa hebraica. q; imagines ydola-
trie multas affixerat in parietib; tēpli cū clauis fortib; ⁊
magnis. ⁊ iō cū difficultate poterāt euelli. multa enī de
pinētib; ad diuinū cultū deſtruxerat. q; reparari oportu-
it anteq; poſſet ibi de-
uinus cult⁹ exerceri. et
ū oportuit tñ de tēpe
ap̄oni. Cetera patent
in littera.

dom⁹ tēpli dñi: expiauerūt
q; tēplū dieb; octo ⁊ in die
ſextadecima mēſis eiufdē
q; ceperāt impleuerūt. In
greſſi q; ſt ad ezechia regē
et dixerūt ei. Sāſcificauim⁹
oēm domū dñi: ⁊ altā hō-
locauſti vaſa q; ei⁹ necnō et
mēſam propoſitiōis cū ol-
bus vaſis ſuis: cūctāq; tē-
pli ſuppellectilē quā pollu-
erat rex Achaz i regno ſuo
poſtq; puaricat⁹ ē. ⁊ ecce ex-
poſita ſūt omnia corā altare
dñi. Conſurgēſq; diluculo
ezechias rex adunauit oēs
principes ciuitatis ⁊ ascen-
dit i domū dñi. obrulerūt
q; ſimul thauros ſeptem ⁊
arietes ſeptem: agnos ſe-
ptē: ⁊ hircos ſeptē. p̄ pctō.
p̄ regno: p̄ ſanctuario: p̄
iuda. Dixitq; ſacerdotib;
filijs aaron. vt offerret ſup
altare dñi. Mactauerūt igē
thauros ⁊ ſuſceperūt ſāgu-
nē ſacerdotes ⁊ fuderūt illū
ſup altare. Mactauerūt et
arietes ⁊ illoꝝ ſanguinē ſup
altare fuderūt. Immolauē-
rūt agnos ⁊ fuderūt ſuper
altare ſāguinē. Applicuerūt
hircos p̄ pctō corā rege et
vniuerſa multitudie. Im-
poſuerūtq; man⁹ ſuas ſup
eos ⁊ imolauerūt illos ſacer-
dotes ⁊ aſpererūt ſanguinē
eorum coram altari. p̄ pia-
culo vniuerſo iſraelis. Pro
omni q; p̄ iſrl p̄cepit rex vt
holocauſtum fieret. p̄ pctō
Cōſtituit quoq; leuitas i
domo dñi cum cymbalis:

l. Conſurgēſq; poſt
tēpli expiationem. hic
p̄ſe deſcribit expiatio
populi p̄ poſtūm im-
molationē p̄ pctō. iō
ſubdit. Obrulerūt ſi-
thau. ſeptē. ⁊ ariet. ſe-
ptē. ⁊ ag. ſe. ⁊ hirc. ſeptē
pro peccato. Cōſeque-
ter oſidit p̄ quoz pec-
cato. cum dicitur.
l. Pro regno. l. p̄ re-
ge ⁊ principibus.
m. Pro ſanctuario.
id est p̄ ſacerdotib; ac
leuitis. ibidē miniſtra-
tib;.

n. Pro iuda. i. pro cō-
muni populo. Circa
autē iſta ſciendū. q; ly-
cet leuitici. iij. p̄ pec-
cato p̄cipis nō ponā-
tur niſi vnus hirc⁹ of-
ferendus. ⁊ p̄ peccato ſa-
cerdotis vn⁹ vitulus.
et ſi p̄ peccato multa-
tudinis. tamē nu. xv.
dicit. q; cū hircos offer-
retido offerret etiam
vitulus cū hoc in hō-
locauſtū. ⁊ iō illud q; d;
ponit leuitici. iij. nō
excludit quin in ſacri-
ficio pro peccato plu-
ra offerri poſſunt. ⁊ ve-
bent aliquādo: ⁊ mari-
me quando fuerat ma-
gna peccatoꝝ multipli-
catio. ſicut fuerat in p̄-
poſito. vt p̄tz in p̄di-
ctis. ⁊ iō cū ſeptē hirc-
cis oblati pro pecca-
tis regis ⁊ p̄cipum ⁊
ſacerdotū ⁊ leuitaz et
cōis ppli fuerūt oblati
thauri arietes ⁊ agni i
eodem numero in ho-
locauſtum.

o. Applicuerūtq; hic
cos rē. et quo patet q;
illa oblatio p̄ pctō erat p̄ peccatis oīm ſimul. p̄ Im-
poſueruntq; ma. ſu. ſup eos. nō ſingule p̄ ſone. ſ; aliq; gerē-
tes in h; vice oīm. q; Cōſti. q; q; h̄ic p̄ſe deſcribit i deſ-
oblatoe diuina laudatio cū b; Cōſti. q; q; leuit. in vo. rē.

illa oblatio p̄ pctō erat p̄ peccatis oīm ſimul. p̄ Im-
poſueruntq; ma. ſu. ſup eos. nō ſingule p̄ ſone. ſ; aliq; gerē-
tes in h; vice oīm. q; Cōſti. q; q; h̄ic p̄ſe deſcribit i deſ-
oblatoe diuina laudatio cū b; Cōſti. q; q; leuit. in vo. rē.

Ad eni in tali oblatioe inuenerit pceptu in lege q fieret talis inbulatio. s. dauid b ordinauit q pbe a deo inspira tier q ptz qveris dei pphis ita crededū ē sicut r legi. ce rera pater vsqz ibi. a pceptuqz rē. sermonibz dō et asaph vidēris. i. cāticis r laudibz ab eo compositis.

b Ezechias autē. hie pñr describit oblatio hostiar ex deuotione cum subditur. e Accedite r offerre victimas r laudes. et pater littera vsqz ibi. d Sanctifica. dño bo. sercētos rē. nō fuerūt isti tūc imolari sed res seruati ad imolandus tpe cōpeteri. r iō tunc dicitur sanctificat. qz nō poterāt decerere ad vsus alios applicari. e Sacerdo. s. opauit. erāt. q possēt tūc offi ererere qz piures eoz nō erāt sufficēter sancti cati. r postea subditur f. Hic leuite fra. eo. adiura. eos. licet eūz detracio pellū pme ret ad sacerdotū offi cū tū leuite poterāt i hoc adiurare sacerdo tes in necessitate. Ad ta eni licet rōne neces sitatis que alias nō li cerēt. ideo subditur. e Donec impleteret opus r sanctificarentur anuities. i. sacer. otes qñ piures nō erāt suf ficēter sanctificati. cu ius vna causa subdit eum dicitur.

f Leuite q. fac. ritu sanctificat qz sacer. r iō in minori tpe fuerunt purificati. r sic potue rūt unare sacerdotes purificatos loco illoz q nōdū erāt sufficēf purificati. Alia causa fuit vt dicit glo. hebra ica. qz sacerdotes per ipm achaz fuerāt elō gati de hierlm. r ideo nō uenerūt ita cito plu res eoz. qz nō credebāt q cult? diuin? deberet ita cito re parari post mortē achaz. r iō nō fuerūt ita cito purificati g. Retatusqz ē ezechias rē. r vna cū hui? leticie subdit: cū dicit. b De repēte qpe h fieri placuerat. rex eni et ppls nō solū gaudebāt de impletioe ministerij s. etiā de mō implēdi. i. in tpe tabreui. et qz vicebat magis op? di uinū qz humanū. r sic erat fin veritatē.

Capitulum. xxx. Hic quoqz ezechias. hie pñr describit celebratio pascalis beneficij. Celebrat eni istud festū in me moriā beneficij educēdis filioz istū de terra egi

pri. igitur circa hāc celebrationē ezechias de consilio sa cerdotū dicit instituit. Sedo ad hoc pplm inuitauit. ibi. Placuit tertio solēnter celebrant. ibi. Cōgregatiqz sūt. Circa primū dicit. b Jūto ergo cōsilio regis r pñci pum r inuenerūt ser? hierlm. ita ē in hebreo r in libris eoz

recriis. aliq enim libri malehabent israel. e Decre. vt sa. phase mēse scdo. qz pcpitur. Nume. ix. qz si aliqui sint impediti celebra re phase mēse p. i. o. r. u. q. diemēsis vt pcpit. Exo. xij. qz faciāt mēse scdo. r. i. q. die mensis. rex autē r totus popu lus p. i. o. mēse fuit legi tūte impeditus. qz sa cerdotes nō cōpleuerūt purgationē tēpli ante diē decimāsertā illius mēsis. vt p. z. ex dietis ca. p. ce. r iō nō potue rūt celebrare pasca il lo mēse. qz in illa cele bratioe debent offerri sacrificia solēna in tē plo dñi. qz offerri nō poterāt ante purgatio nē tēpli. Alia etiā cā exprimit cū dicitur. d Quia sacerdotes qui possent suffice. pro tāta solēnitate.

scripsitqz eplās ad ephraim et manasse vt uenitēt ad domū dñi in hierlm r face rēt phase dño dō istū. Jū to g. cōsilio regis r pñcipūz vniuersi cer? hierlm decre uerūt vt facerēt phase mē se scdo. Ad eni occurrerāt facere in tpe suo. Quia sa cerdotes qui possent suffi cere sanctificati nō fuerāt. et ppls nondū congregat? fuerat in hierusalē. Bla cuitqz sermo regi. Et omni mltitudini. Et decreuerūt

his pasce. penthecostes. r tabernaculorum. dispensabat tamen he duobus r iunus festis cum illis qui erant re tuerunt congregari vna cito de longinquis partibus a hie rusalem. Item non poterat immolari phase nisi in hie ru salem. vt habetur Deuteron. xvi. Et quia tempore achaz iste solēnitates cessauerant. Propter quod non uenit? ser? populus remotus nisi fuisse per litteras ezechie mō datum. propter quod uenit tardius.

g Placuitqz sermo regi r omni rē. hie consequēter de scribitur inuitatio populi ad diuinū pasce determinatum

m

et hoc p[ro]ph[et]as regis missas n[on] sol[us] ad illos de regno suo: sed etiam ad illos qui erant in toto regno isrl. i[tem] d[icitu]r. a. Et mit. mun. in vni. israel de berfabee vsq[ue] ad dan. termin[us] sunt tot[us] terre p[ro]missio[n]is s[ecundu]m suam l[ong]itudin[em]. et f[requen]ter dicit[ur] est. b. Multi eni[m] n[on] fecerant sicut in lege scrip[ta] est. v[er]z quolibet animo. q[ui] t[em]p[or]e achaz n[on] veniebat p[ro]p[ter] ad hanc solennitate[m]. q[ui] quanta[m] poterat cultum dei remouerat.

c. Predicantes. et reuerterent ad deum et eius cultu[m]. et maxime in solennitate pascale iuveniente.

d. Et reuertes ad re. q[ui] eff[ug]it. regis assyrio r[egis]. q[ui] vna pars populi isrl ia erat captiuata p[ro] teglatph. reg[is] assyrio r[egis] et translata in assyri os v[er]b[is] u[er]s. Reg. xv. e. Tradite man[us] ve[stra]s. d[omi]no. p[ro]mittendo q[ui] ei seruatis fideliter. et h[oc] n[on] sol[us] p[ro]ficiet vobis: sed etiam amicis vestris tam in captiuitate dueris. i[tem] iudic[is]. Si ei vos reuer[si] fuerit ad d[omi]n[u]m fratres vestri et filij habebunt misericordiam coram d[omi]no suis r[egis].

f. Illis iridentibus et subsannantibus. erat enim iam habituati i[n] ydolatriam: ideo iridebant ammonitionem de ciuitate.

g. Attame[m] quida[m] vi[ri] ex aser et manasse. q[ui] inter illos de reg[is] uel remanserant aliq[ui] v[er]i boni. qui n[on] colu[er]at ydola s[ecundu]m q[ui] dicit d[omi]n[u]s ad helia. iij. Reg. xix. Et relinqua[m] mihi in israel septem milia viro[rum] quor[um] genua non sunt curuata a[n]t baal.

h. In iuda v[er]o facta est manus d[omi]ni. a deo eni[m] sp[irit]u[m] factus est. q[ui] oes vnanim[iter] asseruerunt ordinationi reg[is] d[omi]ni celebratione pascale.

i. Congregatiq[ue] sunt in hierlm. h[ic] d[icitu]r describit[ur] ip[s]ius pasce solennis celebratio. et scdo sup[er] hoc additio. ibi. Placuitq[ue]. Et circa p[ri]m[us] p[ro]ponit[ur] ydolatrie destructio. q[ui] impediebat diuini cultu[m]. q[ui] p[ro] remouenda sunt impedim[en]ta. et hoc e[st] q[ui] d[icitu]r. Et surgentes destruxerunt altaria r[egis]. et seculo iudic[is] pasce celebrato. cu[m] d[icitu]r. Immolau[er]unt p[ro]ph[et]as. et. Sacerdotes quoq[ue] atq[ue] leuite r[ati]dem sanctificati r[ati]dem dicit tandem. q[ui] multi eor[um] tardauerunt venire in hierlm i[tem]

n[on] dicitis ea p[ro]cedenti. I. Sacerdotes v[er]o suscit. effus. san. de manu leuita. Et. xij. vbi p[ro]cipit immolatio agni pascale. n[on] d[icitu]r q[ui] hoc fieret p[ro] leuitas. q[ui] fiebat in qualibet domo. dum t[ame]n sufficeret ad esum agni. et ideo illa immolatio fiebat a patrefamilias dom[us]. v[er]itatem q[ui] multi de populo qui venerant in hierlm n[on] erant purificati. et ista immolatio debebat fieri ab homine mundo. ideo leuitate qui iam erat purificati de mandato reg[is] immolauerat p[ro] illis qui iam n[on] erant sufficenter mundati. et sic parte sanguinis effundenda in altari holocausto[rum] p[ro]tauerunt sacerdotibus. Et hoc est quod subditur.

Et q[ui] multa turba sanctificata n[on] est. et. i. n[on] poterat sanctificari domino v[er]i iudic[is] dicitur.

n. Comedit phase. n[on] iuxta q[ui] scriptum est. q[ui] debebat comedere panem a mundis. sed tunc fuit dispensatus cu[m] illis de comestione n[on] aut[em] de immolatione q[ui] maior purificatio requireret in immolatione sicut et in noua lege maior factitas requiritur in sacerdote co[n]secrate: q[ui] i[n] p[ro]p[ri]o co[n]secrate.

o. Et ora. p[ro] eis esec. vt talis defect[us] sufficiens purificatio[n]is n[on] noceret eis impediendo sacramenti effectum. q[ui] Quae exau. do. an. li. b[ro] de hebraicis q[ui] b[ro] d[icitu]r q[ui] ista exaudito fuit p[ro]cepta. p[ro] b[ro] q[ui] im[un]di als comedentes agni pascale subito moriebant[ur]. s[ed] t[ame]n non fuerit mortui. h[oc] n[on] videt[ur] r[ati]onabil[iter] dicitu[rum]. q[ui] sic esechias et p[ro]p[ter] t[em]p[or]e. s[ed] d[icitu]r. et i[tem] magis dicend[um] q[ui] p[ro]p[ter] necessitate[m]. et populi deuotionem fuit cum eis dispensatum. t[em]p[or]e eni[m] necessitate[m] aliquid fuit licit[um] co[n]tra legalia. quod t[ame]n alias n[on] e[st]. sicut d[icitu]r. et v[er]i et comederunt panes p[ro]p[ri]os licite: s[ed] q[ui] dicit saluator. Mat. ij. et eode[m] mo[do] p[ro]p[ter] hic dicit. q[ui] isti erant in tali statu q[ui] n[on] poterant ultra tardare ad comedendum phase. scilicet decimo quarto die mensis septuaginti. Similiter cult[us] interior q[ui] consistit in fide et deuotione bene supplet aliquem defectu[m] q[ui] consistit in exteriori cultu.

se et zabol[us] acq[ui]escere[m] consilio: uenerunt hierlm. In iuda v[er]o facta est manus d[omi]ni vt daret eis cor vnum vt faceret iuxta p[ro]ceptu[m] regis et p[ro]cipu[m] verbu[m] d[omi]ni. Congregatiq[ue] sunt in hierlm populi multi. vt faceret solennitate[m] azimoru[m] i[n] m[en]se scdo. Et surgentes destruxerunt altaria q[ui] erant in hierlm atq[ue] vniuersa in quibus ydolis adolebat incensum subuertentes: piecerunt in torrere cedron. In m[en]se lauerunt ar[tem] phase q[ui] t[er]t[er]a decima die mensis scdi. Sacerdotes q[ui] atq[ue] leuite tandem sanctificati obtulerunt holocausta in domo d[omi]ni: steteruntq[ue] in ordie suo iuxta dispositio[n]e[m] et lege[m] moysi hominis dei. Sacerdotes v[er]o suscipiebant effudendu[m] sanguinem de manib[us] leuitar[um]. eo q[ui] multa turba sanctificata n[on] esset. et idcirco immolarent leuite phase his q[ui] n[on] occurrerent sanctificati d[omi]no. Magna etiam pars populi d[omi]ni ephraim et manasse et ysachar et zabol[us] q[ui] sanctificata non fuerat comedit phase: n[on] iuxta q[ui] scriptu[m] est: et orauit p[ro] eis Ezechias dicens. D[omi]n[u]s bonus p[ro]p[ri]ciabit cunctis qui in toto corde requirunt dominum deum patru[m] suorum: et n[on] imputabit eis q[ui] min[us] sanctificati sunt. Quae exau-

tionem fuit cum eis dispensatum. t[em]p[or]e eni[m] necessitate[m] aliquid fuit licit[um] co[n]tra legalia. quod t[ame]n alias n[on] e[st]. sicut d[icitu]r. et v[er]i et comederunt panes p[ro]p[ri]os licite: s[ed] q[ui] dicit saluator. Mat. ij. et eode[m] mo[do] p[ro]p[ter] hic dicit. q[ui] isti erant in tali statu q[ui] n[on] poterant ultra tardare ad comedendum phase. scilicet decimo quarto die mensis septuaginti. Similiter cult[us] interior q[ui] consistit in fide et deuotione bene supplet aliquem defectu[m] q[ui] consistit in exteriori cultu.

maxime: q; sacramēta legis nō erāt accepta nisi ex fide et deuotione suscipiētū. et nō licet isti nō essent sufficiēter purgati ab aliqua immundicia respiciēte cultū exteriorē: vt pote ex tactu alicuius rei immūde vel hūmōi. tñ ppter fū dē et deuotionē ad comestione agni pascalis suppletēs hūmōi defectū fuit eis dispensatū. et hoc ē qd dicit ezechias.

p Dñs bonus et se pte dieb; pro festo pascale qd tantum debet durare. vt habet Exodi. xij.

q In leticia magna. q no pcedebat ex dissolutioe sed ex deuotione ideo subdit. Laudantes deū p singulos dies. Et sequitur.

r Placuitq; dñi cōsequēter describit ad p̄dictā solēnitatē ad dicitio. q; celebrauerūt septem dieb; altiss; ad quod non tenebatur. **s** Vnde thaur. et. qsta offerebant in hostias pacificas quatuor magna pars erat offerentiū. et de istis comedit ipsi illis septē diebus postq; obtulerant sacrificia et laudes et orationes domino omni die.

t Factaq; ē grandis celebratio in hierusalem qualis et. licz enī maior populus aliqñ cōuenisset tamen non erat tāta exultatio. qz non erat ibi aliqua nouitas. eo q; quibet āno celebraret pasca tēpo re suo. sed quia achaz elausit ianuas tēpli. et sic plumb; ānis hec celebratio cessauit. ppter quod quādo Ezechias eam renouauit: fuit maior exultatio: quia noua placent et delectant. **v** Preuenitq; oratio in habitaculū sanctum celi. i. fuit exaudita coram deo. et vt hic dicit glosa hebraica fuit hoc preceptum. eo q; rex et principes populi leuite et sacerdotes valde prosperati sunt in operibus suis.

In capitulo. xxx. vbi dicit in postilla. Comedit phase nō iuxta qd scriptū ē. q; debebat comedi tñ a mūdīs.

Additio.

Xodi. xij. vbi dicit de immolatione et comestione agni pascalis: nulla fit mentio de hoc q; requiratur purificatio in immolantibus pasca. q; indifferenter enī dicit. immolabitq; eū tota multitudo filiorū israel. Ex quo patet q; non requirebatur q; esset purificatus. prout dicitur in postilla. nec aliqui hūmōi. sed tantū in comestione fit mentio de mundicia. circūcisione et asignatione. et huiusmodi. Similitudo autē que inducitur

de noua lege nō videt valere. sacerdos enī cōsecrās representat christū qui est principalis actor. et ipa verba consecrationis demonstrant. sed immolās agnū pascale non representat xpm sed potius figurabat q; christus immolatus erat pro multitudine filiorum israel.

Replica sup primo et decimo primi libri. et sup septimo et trice simo secūdi paralipomenon. Sequitur.

In libris Paralipomenon pauca tangit

Burgen. ad qd de origine he. tāgit. i. ca. co. f. vide Bene. et qd tāgit circa. x. ca. de saluatione vel dānatione saul. vi. de. i. Reg. vii. Qd autē tāgit circa septimum cap. scđi libri de festo collecte sine cetus. vi. de. s. leuit. xij. Sed cōtra illud qd tangit de. xxx. ca. vbi postillator dicit immolātes pasca esse debere mundos. cū comedētibus fuit dispensatū. quia non tāta requirit mundicia in comedere sic in immolante. ponēs exemplū de euangelio vbi requiritur maior sanctitas in sacerdote consecrāte q; in populo comedente obicit burg. q; nō dicitur de mundicia immolātis sed hoc est cōtra clarū textū. Obicit enī cōtra similitudinē. quia p̄secrās representat xpm nō autē immolās. s; h est falsum. quia oblatio representat christū et agnū nō sacerdos offerens. q;uis enī pferat

quoq; de terra israel et habitatiū in iuda. Factaq; ē grādis celebratio in hierusalem a dieb; salomōis filij dauid regis isrl in ea vrbe nō fuerat. Surrexerūt autē sacerdotes atq; leuite bñ dicētes populo. et exaudita ē vox eorū puenitq; oratio in habitaculum sanctū celi.

Unq; xxx. hec fuissent rite celebrata egressus ē oīs israel qui inuētus fuerat in vrbe iuda. et fregerunt simulachra: succiderūt q; lucos: demoliti sunt excelsa et altaria destruxerūt. non solū de vniuerso iuda et beniamin: s; et de ephraim quoq; et manasse: donec penitus euerterēt. Reuerthq; sunt oēs filij isrl in possessiones et ciuitates suas. Ezechias autē constituit turmas sacerdotales et leuiticas p diuisiones suas vniūq; in officio proprio: tā sacerdotum videlicet q; leuitarū ad holocausta et pacifica: vt ministrarent et confiterentur: canerentq; in por-

verba xpi. hoc est ministraliter. ex hoc nō representat christū oblatum. sed potius immolantem. Per illa enī verba iteratur quotidie oblatio. Cetera patent et.

Capitulum. xxxi

Unq; hec fuissent rite celebrata. hic dicit sub ezechia describit reparatō sacerdotalis ministerij. Et ca qd p̄io describit idolatrie destructio. cū dicit. Fregerūtq; simulachra et. et b rōnabiliter. qz p̄io debent remoueri impedimenta sacerdotalis ministerij. et hūmōi. sunt oīa ad idolatriā primēta. scđo describit reparatio sacerdotalis ministerij. cū dicit Ezechias autē. vbi ezechias p̄io sacerdotes et leuitas in officijs suis restituit. scđo de viciis alijs eis p̄uidit. ibi. Precepit etiā. tertio de purgatione in istis ordinauit. ibi. Fuit autē p̄fectus. Quētia autē p̄ie partis patz in lēa vsq; ibi. b Lanerētq; in portis castri. Last ra dñi hic dicitur attritū sacerdotū vbi habitabant sacerdotes ianitores et alij qui custodiebant tēplū.

¶ Pars aut regis &c. holocaustū mane semp & vespere, id est iuge sacrificiū & cetera que sequunt. & hoc fecit ezechias ex propria deuotione, quia tota communitas debebat talia ministrare. c. Precepit. Hic consequenter describit qualiter ezechias prouidit eis de victualibus cū diebus.

Precepit etiā p̄lo &c. ut darent partes sacerdotibus & leuitis scilicet decimas & primitias que erāt assignate eis per legem.

¶ Et possent vacare legi dñi. videlicet studendo. docendo. temp̄ plurim officiendo. q̄s̄ enim semp fuit obseruati apud om̄es q̄ illi qui intendebāt studio & cultui diuino acciperent necessaria victus a populo. Prop̄ quod etiā sacerdotes egypti t̄pe famis non fuerūt cōpulsī vendere possessiones suas si cur alij. quia ip̄s̄ statura cibaria ex horreis publicis s̄bebant. vt habet̄ Hesi. c. lviij. cap. 6.

Plurimas obrulerunt primitias. quāritas aut primitiarū non fuit determinata in lege sed primo fuit facta voluntarie s̄m deuotionē dantiū. postea vero p̄pter auariciā crescēte. quia multi parus aut nihil dabant per sapientes hebreorū non fuit determinatū q̄ ad min⁹ sexagesima pars daret̄ illi tamē qui erant magis deuoti dabāt quādragesimā. medijs vero quinquagesimā. & hoc idem dicitur in collationibus patrū. collatio ne prima. Theone abbat̄is.

¶ Mellis quoq. licet de melle non possit fieri oblatio que rota vel sin parte cremaretur sup altare. vt habetur̄ leuit. ij. tamen inde debebāt dari primitie cedentes in vsum sacerdotū. Hebrei t̄m dicit̄ q̄ nomine mellis intelliguntur hic dulces fructus. vt dactili sic & hmoi. Et omniū que gignit humus. Dicit aut̄ Ra. sal. super Deute. xvi. q̄ primitie quātū ad terrenascētia dabātur tantū de septē rebus. scilicet frumento. ordeo. vinea. oliua. mala. logranato. ficu. & palma. tamē poterāt homines de alijs dare ex speciali deuotione. & sic factū fuit hic.

Decimasq̄ sanctorū. s̄m hebreos ille sunt decimē q̄s̄ leuite dabant sacerdotibus & decimis quas receperāt a populo. vt habet̄ Num. xvij. ca. 1. Deuse tercio ceperūt acruorū iacere fundamenta. i. principis que subsunt illis que super apponuntur. in

interrogant̄ ezechias. quia mirabatur de tantis acruis victualium.

¶ Respondit illi azarias sacerdos prim⁹. i. maior. et ille restitit osie regi thurificare volentem. vt dictum est. s̄. xvi. o Remanserunt plurima. scilicet de primitiis & decimis. habito sufficienti victu sacerdotum & leuitarum.

¶ Et q̄ benedixit dominus populo suo. id est abundare fecit in bonis temporalibus. & ideo dabant abundanter primitias & decimas. Et quia iuncerat magis deuoti. vt patet ex predictis.

¶ Reliqua autē est copia ista quā cernis. Precepit igit̄ ezechias vt p̄pararet̄ horrea in domo domini. Quod cum fecissent intulerunt tā primitias q̄ decimas. & quicquid vouerat̄ fideliter. Fuit autē p̄fect⁹ eorū chonenias leuita. & semei frater eius secundus. post quē iehibel & azarias & naad & asabel et hierimoth. iozabat quoq̄ & elibel & iesmachias & maath & banaias p̄positi sub manibus chonenier semei fratris eius ex impio ezechie regis & azarie p̄ticipis domus domini: ad quos oīa pertinebant. Chore & o filius iemna leuites & iamitor orientalis porte p̄positi erant his que ip̄onte offerebant̄ domino. primitiasq̄ & cōsecratis in sancta sanctorū et sub cura eius eden & beniaminae sue & semeias: amarias quoq̄ & sechenias i ciuitatibus sacerdotum. vt fideliter distribuerēt fratribus suis partes minoribus atq̄ maioribus exceptis matribus ab annis tribus et supra cūctis qui ingrediebantur replū dñi. Et quicquid p̄ singulos dies cōducebāt in ministerio atq̄ obseruationibus iuxta diuisiones suas: sacerdotibus p̄ familias & leuitis a vicesimo anno et

¶ Precepit igit̄ ezechias. vt p̄pararet̄ horrea vt ibi reponerent ea que p̄ticipē erāt sup sua. & vsq̄ ad tempus cōgruum seruarentur. Fuit autē p̄fectus. Hic osie ostendit qualiter ezechias prouidit de fidelibus p̄sonis ad cōsecrandum s̄dicta. et procurandū ea que essent p̄ sacerdotibus et leuitis recipiēda. et ad cōseruandū deo oblata & cōsecrata. vt patet i littera vsq̄ ibi. Et cōsecratis i sancta sanctorū. non accipitur hic sancta sanctorū pro parte interiori tēp̄li. in qua erat archa testamenti que p̄p̄ dicebat̄ sancta sanctorū

pro: out accipitur conuinet̄. sed hic accipit̄ diuinitate. in sancta que sunt de numero sanctorū. omnia enī deo cōsecrata dicebant̄ sancta & de numero sanctorū. & excepte matribus ab annis tribus & supra. licet enī leuite n̄ fuerūt Num. iij. ab vno mēse & supra. hoc t̄m factū est vt acciperent̄ p̄ redēptiōe primogenitorū alia p̄ tribus. s̄ de iustis

butionibus que fiebant leuitis non recipiebantur pro eis. donec haberet tres annos. sequitur postea. v. Et leuitis a vice simo anno et supra Num. vii. accipiuntur leuitae ad ministerium tabernaculi a. xxv. annis usque ad l. et Num. vii. a. xxv. annis. et sicut dictum fuit ibidem non instituebantur ministri nisi in. xxx. anno. tamen a. xxv. erant etiam in aliis quibus officio ut sic in illis quibus annis expectantur sacerdotes quod leuitae essent apti ad ministrandum et in quibus officio: nisi post edificationem templi. quod leuitae non habuerunt ita gratia officia sicut assignata tabernaculo cum presentibus ad ipsum portabantur de loco ad locum in ministerio erant instituebantur. s. xx. anno. et per aliquod tempus ante accipiebant experientiam de ipsis. Sciendum est quod ea quod dicitur sunt sic fiebant de communi lege. et spectantur si ea aliqui minoris etatis recipi poterant ad ministerium tabernaculi. Nunc huiusmodi recipientes samuelem ad ministerium tabernaculi. cum esset puer decem annorum vel circiter. ut dictum fuit. i. Reg. i. ca. q. iii. sua autem teque conciperet ipsum dno vouerat quod si daret ei si puerum daret eum ministerio dno cunctis diebus quibus possit ministrare. hoc etiam fuit ante edificationem templi.

Operatus est. scilicet ezechias. Et rectum. erga pro finum. Bonum. quantum ad seipsum.

Et verum. quantum ad deum. ideo sequitur Loram domino deo suo.

Capitulum. xxxii. Est que. hinc ultimo sub ezechia describitur restauratio regalis imperii. primo per aduersarii terribilem deiectionem. secundo per ipsius ezechie mirabilem sanationem. ibi. In diebus illis. Circa primam partem describitur circiter ezechiam providentia in humanis. secundo confidentia de diuinis. ibi. Et conuocauit vniuersos. tertio pestilentia in eius aduersariis. ibi. Que postquam gesta sunt. Sciendum autem quod circa istam historiam aliqua hic committuntur quod plerumque dicta sunt. iij. Reg. xvi. et xix. Circa primam igitur partem dicitur sic. a. Post que et huiusmodi ventitatem. s. vite ipsius ezechie in ydolatrie destructione et cultus diuini restoratione. b. Venit sennacherib rex. Ex quo patet quod aliquando in ista tribulantur in hac vita. ut habeant patientie meritum et alij exempla. c. Quod cum

audisset. hinc omittit quod. iij. Reg. xviii. suppletur. scilicet quod ezechia merito timens destructionem hierusalem propter peccata achaz patris sui. aurum et argentum misit sennacherib regi assyriorum sub pacto iuramento firmato quod recederet de regno iudee et dimitteret illud in pace. sed fracto federe retenta

pecunia venit postea ad destruendum hierusalem si posset. et tunc ezechias disposuit se ad resurgendum. et hoc est quod dicitur. c. Quod cum audisset ezechias. s. fractionem iuramenti predicti. d. Conuocato cum principibus consilio. quod homo in periculo positus non debet omittere ea que sunt agenda secundum huiusmodi prudentiam ad sui liberationem. aliter tentaret deum. e. Et obruraret eam fontium. ad hoc quod exercitus veniens ad oblidendum civitatem pateret aque penuriam. et sic recedere cogeretur. f. Et rivum qui fluebat. de hierusalem. g. In medio terre. h. est terra vrbem: ita quod cursum illius rivum sic disposuerunt. quod parum retinebat iuxta vrbem per modum lacus et quod ibi capi non poterat terrarum remaneret per aliam viam ita quod exercitus oblidens civitatem non haberet unde aliquam subuentionem. h. Edificauit quoque agens industrie. i. puidem. l. Omne murum etc. ita quod nihil omittet de contingentibus ad sui defensionem. m. Et fecit vniuersi generis armaturam. s. ad inuadendum aduersarios. et ad sustinendum inuasiones eorum. n. Et conuocauit. hinc describitur et confidentia de diuinis. quod quia homo in periculo positus nihil omittit de his que possunt fieri per prudentiam humanam. secure potest confidere de deo in residuo. et hoc est quod dicitur. l. Et conuocauit. in platea porte civitatis. ut omnes possent eum audire. m. Ac locutus est ad eos. efficaciter monens eos ad bonum. n. Nolite timere. cum ca subdit. o. Dulcis plus. no. sunt. s. virtus diuina et angelorum ipsorum quorum fortitudo parualet omni virtuti humane. ut. s. de. quod angelus dno percussit omnem virum robustum et bellatorem exercitus regis assyriorum. p. Que postquam gesta sunt. hinc describitur pestilentia in aduersariis. Circa quam primo positus sennacherib blasphemus. secundo dei vindicta. ibi. etauerunt autem. Circa primam dicitur. p. Que postquam gesta sunt. i. post mortem ezechie ad resurgendum. q. Dixit sennacherib rex assyriorum

et hoc omni decernente sententia congregauit plurimam multitudinem. et obruraret cunctos fores et rivum qui fluebat in medio terre dicentes. Ne veniant reges assyriorum et inueniant aquarum abundantiam. Edificauit quoque agens industrie: omnem murum qui fuerat dissipatus et extruxit turres desuper et forissecus alterum murum. Instaurauit quoque mello in ciuitate dauid. et fecit vniuersi generis armaturam et clypeos. Constituit quoque principes bellatorum in exercitu et conuocauit vniuersos in platea porte civitatis: ac locutus est ad eos dicens. Viriliter agite et confortamini nolite timere: nec paveat regem assyriorum et vniuersam multitudinem que est cum eo. Multo enim plures nobiscum sunt quam cum bello. Cum illo enim est brachium carneum. nobiscum dominus deus noster qui auxiliator est noster: pugnat quoque est populus huiusmodi vobis ezechie regis iudee. Que postquam gesta sunt misit sennacherib rex assy-

seruos suos in hierlm. scz tabfacē ⁊ quosdā alios cū erer
 ctu. vt terreret ezechia ⁊ pplm eius verbis ⁊ factis. vt hē
 pleni. iij. Reg. xxiij. ⁊ In quo habētis fiduciā. q. d.
 in nulla qz nō in virtu
 te humana. ⁊ hoc nō
 tatur cum dicitur.
 s Sedens obsessi in
 hierlm. q. d. si habere
 tis virtutē resistendi
 exiretis ad preliū. silt
 nec in diuina. ⁊ hoc no
 tatur cum dicitur.
 t Num ezechias de
 cepit vos. q. d. sic.
 v Affirmans qz dīs
 de vester liberet vos.
 et ad hoc improbādū
 inducit duplicem ratiō
 nem. p̄ma est qz eze
 chias destruxerat om̄
 nia altaria. in quibus
 ppl̄s offerebat d̄no. ex
 cepto altari qd erat i
 tēplo. et ex hoc arguit
 qz magis meruerat d̄i
 offensam qz misericordiam
 Et hoc rō tāgīt cū dicitur.
 r Nunqd non iste ē
 ezechias qui destruxit
 rē. sed bec ratio cōcludit
 falsum. qz illa alta
 ria nō fuerūt licita p̄
 tēpli edificatiōe. sicut
 frequēter dicitur est. s.
 Scda ratio est. qz dī
 altaz gentiū cū tamen
 essent multi non pote
 rāt eas liberare de ma
 nibz regū assyrioz. ⁊
 go nec de iurael cū sit
 vnicus poterit libera
 re populū suū de ma
 nu mea. hęc ratio dif
 fuse tangit. cum dicit.
 v An ignoratis que
 ipse fecerim ⁊ p̄ces mei
 rē. apaz littera. s; bec
 rō nō valet. qz illi erāt
 dī falsi ⁊ nullius po
 tētie. de aure istē ver
 cit de vnicus ⁊ omps.
 s Ep̄las quoqz scri
 psit rē. Istud non fuit
 tūc factū s; p̄ recessū
 tabfacis cū rex assyrio
 rē audisset p̄ nūcium
 qz rex ethiopi inuade
 bat terrā suā. ⁊ sic fuit
 cōpulsus recedere de
 terra israhel ad bellā
 dū tra ipm ⁊ tūc mi
 sit lras cominatorias
 ezechie. qz debellato
 rege ethiopi rediret
 ad expugnādū hierlm

tionū seruos suos hierusa
 lem: ipse enī cū vniuerso ex
 exercitu obsidebat lachis. ad
 ezechia regē iuda: ⁊ ad om
 nem populū q̄ erat in ybe
 dicens. Hęc dicit sennach
 erib rex assyrioz. In quo
 habentes fiduciam: sede
 tis obsessi in hierusalem.
 Num Ezechias decepit
 vos vt eradat mortū i fame
 et siti affirmans qz domi
 nus de vester liberet vos
 de manu regis assyriozum
 Nunquid non iste est eze
 chias qui destruxit excelsa
 illius ⁊ altaria. ⁊ p̄cepit i
 de ⁊ hierlm dicens. coram
 altari vno adorabitis. ⁊ in
 ipo comburentis incensum
 An ignoratis que ego fece
 rim et patres mei cunctis
 terrarum populis. Nunqd
 preualuerunt dī gentium
 omniūqz terrarum libera
 re regionem suā de manu
 mea. Quis est de vniuers
 sis dīs gentium quas va
 stauerunt patres mei. qui
 potuerit eruere populū
 suū de manu mea. vt pos
 sit etiā deus vester eruere
 vos de hac manu. Nō vos
 ergo d̄cipiat ezechias: nec
 vana persuasiōe deludat.
 neqz credatis ei. Si enim
 nullus potuit deus cūtra
 rum gentiū atqz regionum
 liberare populū suū de
 manu mea ⁊ de manu pa
 trū meoz. Cōsequēter nec
 deus vester poterit eruere
 vos de hac manu. Sed et
 alia multa locuti sunt ser
 ui eius cōtra d̄nm deū ⁊ cō
 tra ezechia seruū ei. Ep̄i
 stolas qz scripsit plenas
 blasphemie in d̄nm deum
 israhel. ⁊ locutus est aduer

sed hoc interponit inter verba rabla cis quasi chronice lo
 quendo. Cōsequēter reuertit scriptura ad verba tabfac
 cū dicit. a In sup̄ clamore magno lingua iudaica rē.
 et ista verba pleni cō
 tinent. iij. Reg. xxiij.
 f. ⁊ g. Et hoc entē loco
 dicit cōter qz ipse tab
 faces erat apostota a
 fide cōuersus ad genti
 litatē. ⁊ dicunt aliū qz
 fuit fili esaiē.
 b Quauerit autem.
 Posita blasphemia sē
 nacherb verbis ⁊ scri
 ptis. hic p̄nt describit
 dei v̄dicia ad p̄ces
 ezechie ⁊ esaiē. que ple
 nitus habent iij. Reg.
 xij. ⁊ silt exercit sc̄na
 cherib percussio. ⁊ ista
 fuerūt ibi diffuse expo
 sita excepto quod seq̄
 tur.
 c Reuertit qz est igno
 minia in terrā suā cūz
 paucis fugēdo. aliqui
 aut exponūt qz qñ an
 gelus percussit exercitū
 sennacherib rēte ca
 put ⁊ barbā ipsius sen
 nacherb. s; qz habet
 Esaiē. viij. In illa die
 radet d̄ns in rege assy
 riōz caput ⁊ barbā.
 quod erat valde igno
 miniosum i terra illa
 et adhuc est. Sciendū
 enām qz illa percussio
 sennacherib ⁊ sui exer
 citus fuit per dyos an
 nos postqz recesserat d̄
 terra isrl mittēs ep̄las
 cominatorias ezechie.
 vt dictū fuit pleni. iij.
 Reg. xij. Littera patet
 in littera.
 d In dieb illis. hic
 p̄nt describit ipsius eze
 chie mirabilis sanatiō
 cuius modus pleni b̄.
 iij. Reg. xij. ⁊ ex dictis
 ibidē patet littera ex
 ceptis paucis q̄ sequūt.
 e Sed nō iuxta b̄.
 q̄ acce. rēti. scz ofio.
 f Quia eleua. est cor
 eius. istā sanationem
 pro magna parte iūis
 meritis attribuens sū
 perbiuit. etiā ex hoc
 rex babilonis misit li
 bi litteras ⁊ munera.
 et ex illa elatione ostē
 dit ei oēs diuinas sus
 as ⁊ thezauros ⁊ sic etia
 ad sui iactantiam.
 sum eum. Sicut dī genti
 um ceterarum non potue
 runt liberare populū suū
 um de manu mea. ⁊ sic de
 us ezechie eruere non po
 terit populū suū de manu
 ista. In sup̄ ⁊ clamore ma
 gno lingua iudaica contra
 populū qui sedebat in mu
 ris hierusalem p̄sonabat
 vt terreret eos ⁊ caperet ci
 uitatem. Locutusqz est cō
 tra deū israhel sicut aduer
 sum deos populozū terre
 opera manuum hominū.
 Quauerunt igitur ezechi
 as rex ⁊ esaias filius amos
 prophetes aduersum hęc
 blasphemā: ac vociferati
 sunt vsqz in celū. Et misit
 d̄ns angelum suum qui p̄
 cussit omnem vitum rob u
 stum ⁊ bellatorem. ⁊ p̄nci
 pem exercitus regis assyrio
 rum: reuersusqz est cum
 ignominia in terram suā.
 Cūqz ingressus esset do
 mum dei sui: filij qui egres
 si fuerant de vtero eius in
 terfecerunt eum gladio.
 Saluauitqz d̄ns ezechiaz
 et habitatores hierusalem
 de manu sennacherib regis
 assyriozum ⁊ de manu om
 nium: ⁊ prestir ei quietes
 p̄ circuitū. Multi etiā de
 ferebāt hostias ⁊ sacrificia
 d̄no in hierusalēz munera
 ezechie regi iuda: qui exal
 tatus est post bec corā cum
 ctis gētibz. In dieb illis
 egrotauit ezechias v: qz ad
 mortē ⁊ orauit d̄nm. Exau
 diuitqz eū ⁊ dedit ei signū
 sed non iuxta beneficia q̄
 accepit: retribuit. qz eleua
 tū est cor eius. Et facta ē
 contra eum ira: ⁊ contra iu
 dam et hierusalē. hūmū

Et facta est contra eum ira. s. dñi p̄ p̄dca. h. dñi manū. ē post ea. ad argutionē eiaie p̄p̄terit h̄i. uij. Reg. xx. f. 7. Et laie. xxxvii. et. xxxviii.

Et idcirco nō vēit in eos ira rē. sed dila ta fuit vsq; ad tps se/ dechie.

h. Fuit autē ezechias viues diuitis artific. alib; et naturalib; et alijs ad magnificentiā regni p̄tinentib; et pa/ ter littera vsq; ibi.

l. Ipse est ezechias. rē. gyon. Bron nomē fontis. ex q; fluebat ri/ us extra ciuitatē. cu/ us curium ipediunt ezechias p̄pter regē ab/ syriū. vt dicitur est. s. circa principū h̄. ca. in Attamē i legatio ne rē. de portento. u. s. signo sibi dato i retro/ cessioe solis. vt habet iij. Regum. xx.

n. Dereliquit eū do/ non p̄seruando eū ab/ elatione. vt dicitur ē supra. Sequitur.

o. Et sepelie. enim su/ pra. le. fili. dñi. i loco/ solimoziz celebrato. p/ p̄ter bona q̄ fecerat. Is in aliq; deliquisset.

in ca. xxxij. vbi dicit/ tur in postilla. Et hoc/ aut loco dicitur.

Aditio.

X hoc q̄ rabfa/ ces loquebat/ lingua iuda/ ea. nō habet q̄ fuisse/ apostata a fide iudeo/ rum. multa enī loquū/ tur lingua saracenicā/ qui non sunt saraceni/ rē. asse enī rabfaces li/ guā syriacam sciebat. vnde et dicebat a nū/ cīs ezechie vt eisdem/ loqueret syriace. vnde/ nullū fundamentum/ habet in ista ad hoc q̄/ rabfaces fuissent apo/ stata a fide hebreoziz/ et multo min⁹ q̄ fuis/ set fili⁹ eiaie. rē. talia/ fm sententiā Aug. eadē/ auctoritate cōtempnū/ tur qua approbantur. Ep̄lm. xxxiii.

liatusq; est postea: eo q̄ ex/ altariū fuisset cor ei⁹: tā ip̄e/ q̄ habitatores hierlm: et/ idcirca nō venit super eos/ ira dñi in diebus ezechie. Fuit autē ezechias diues et/ inclyt⁹ valde. et thezauros/ sibi plurimos cōgregauit/ argenti zauri et lapidis p̄/ ciosi: aromatiū et armorum/ vniuersi generis: et vasorū/ magni p̄cij: apothecas q̄q; frumēti vini et olei: et prese/ pia oīm iumētōz: caulatq; pecorib; et vrbes sex edifi/ cauit. Habebat q̄ p̄pe gre/ ges ouiu et armentoz innu/ merabiles: eo q̄ dedisset ei/ dñs substantiā mltā nimis. Ipse est ezechias q̄ obra/ uauit supiorē fontē aq̄az/ gyon: et auertit eas s̄bet ad/ occidentē vrbis dauid. In/ oib; opib; suis fecit p̄spere/ q̄ voluit. Attamē in lega/ tione principū babilōis q̄/ missi fuerāt ad eū vt inter/ rogarēt de portēto qd̄ acci/ derat sup terra dereliquit/ eū dñs vt tentaret: et nota/ fuerēt oīa que erāt in cord/ ei⁹. Reliqua autē sermonū/ ezechie et miscōiarū ei⁹ scri/ pta sunt in vltiōe eiaie filij/ amos. p̄bet i libro regum/ iudar isrl. Dominusq; eze/ chias cū patrib; suis et se/ pelierūt eū supra sepu/ crā/ filioz dauid. Et celebrauit/ eius exequias vniuersus/ iuda et omēs habitatores/ hierusalē. regnauitq; ma/ nasses filius eius pro eo.

¶ Clo. XXXIII.

Decim annoz erat/ Manasses cum re/ gnare cepisset. et quinquagi/ raquinq; annis regnauit i/ hierusalem. Fecit autē ma/ lum corā dño iuxta abomi/ nationes gentiū quas sub/ uertit dominus corā filijs/ israhel: et cōuersus instauit

excelsa q̄ demolitus/ fuerat ezechias p̄ ei⁹. con/ struxitq; aras baelim. et fe/ cit lucos. et adorauit omnē/ militiā celi: et coluit eā. Edi/ ficauit q̄q; altaria in domo/ dñi de quadixerat dñs: in/ hierlm erit nomē meū in/ eternū. Edificauit at̄ ea cū/ cto exercitū celi in duob;/ attijs dom⁹ dñi. transireq; fecit filios suos p̄ ignē i val/ le benhennon. Obserua/ bat omnia sectabat augu/ ria. maleficis artib; inser/ uiebat. Habebat secū ma/ gos et incātoroz: mltasq; mala opatus ē corā dño vt/ irritaret eū. Sculptile q̄q; et cōstatile signū posuit in/ domo dñi: de qua locut⁹ ē/ dñs ad dauid et ad salomo/ nē filiū ei⁹ dices. In domo/ hac et in hierl; quā elegi d/ cūctis tribub; isrl: ponam/ nomē meū in sempiternū. et mouere nō faciā pedē is/ rael de terra quam tradidi/ p̄tib; eoz ita dūtaxat si cu/ stodierit facere q̄ p̄cepi eis/ cūctiq; legē et ceremonias/ atq; iudicia q̄ mādati per/ manū moyli. Igit̄ manas/ ses seduxit iudā et habitato/ res hierlm: vt facerent ma/ lū sup oēs gentes q̄s sub/ uerterat dñs a facie filioz/ isrl. Locutusq; ē dñs ad/ eū et ad populū illi⁹: et attē/ dere noluerūt. Idcirco su/ perinduxit eis p̄ncipes ex/ ercit⁹ regis assyrioz. cepe/ rūtq; manassen et vincū ca/ thenis atq; cōpedib; dur/ erūt i babilonē. Qui post/ q̄ coangustatus ē: orauit/ dñm deū suū et egit penitē/ tiā valde corā deo patrum/ suoz. Deprecatusq; ē eū et/ obsecrauit intēte: et exaudi/ uit orationē ei⁹: reduxitq; eū/ hierlm i regnū suū. Et/ cognouit manasses q̄ dñs

¶ Hodeci anno/ rē. Hic dñs de/ scribit tps ip̄i/ us manasse. et scdo sub/ ipo tps amon filij sui/ q; pauca de eo dicitur/ ibi. Dormiuit at̄. rē. ca/ p̄mū p̄io describit/ tur ip̄i⁹ manasse mul/ tipler p̄uaticatio. scdo/ ei⁹ emedato. ibi. q̄ dicit/ co supinduxit. rē. d̄ re/ capitulato. ibi. Reliq; aut. Dñia at̄ p̄ie p̄tis/ p̄z ex dicitur. uij. Reg. xxi. exceptis q̄ sequūt. b. Obie. s̄m. q̄q; aliq; erāt rana aliq; a demo/ nib; imissa. et dñiare/ de futuris p̄ talia illi/ citū ē. vti dicitur fuit ple/ m⁹ de ista materia ge/ nesis. xli. c. Secta. augu. i. diuinationes p/ garitū et volatū amū. d. Dalef. arti. inser. q̄redo rēsa demonijs/ p̄ magicas artes. e. Haa. m. diuinatef/ p̄ astra. vltra q̄ se extē/ dit vt cōstellationis. f. Et incātoroz. seu/ sus hominū illudētis

¶ Hoc. ē dñs ad eū/ rē. misericordif reuo/ cado. h. Et arē. no. ex q; p̄z eoz obstinato. i. Idcir. Hic dñs de/ scribit tps ius manasse/ emedato flagellatio/ ne sibi intellectu p̄se/ bente cū d̄. h. Du/ p̄nduxit eis p̄nc. ex. re. assy. fm iosephū alios/ exposito: res s̄ manasse/ venit rex babilōis vs/ subd̄. Duxerūt eū in/ babilonē. Dicendū q̄/ monarchia assyrioz iā/ p̄ pte defecerat. q; tā/ medi et babilonij recef/ serāt ab ea. fm q; dicit/ h̄tero. et aliq; historio/ graphi. et iō qd̄ d̄ h̄ic. Dup̄nduxit eis p̄nc. exercit⁹ regis assyrioz/ referedū ē hoc ad tps/ p̄tentum. i. eos q̄ sole/ bāt esse p̄ncipes quan/ do rex babilōis erat ei/ iudat⁹ q; tunc rex ba/ bylōis cū maiorib; re/ gni sui erat de exercitū/ regis assyrioz. l. Deprecatusq; ē eū/ et obsecrauit. dicit̄ at̄

obsecratio deprecatio p
rem facta. sicut in fine
orationis ecclesie dicit
communiter. Per dñm
nostrū ih̄m xp̄m ac.
vt p sanctitate ipsius
obtinēam⁹ qd obtrūes
re nostris meritis nō
valemus. ⁊ sic orabat
manasses: vt p diuini
nominis sanctitatem
impetraret remissioēz
n̄. Et cognouit man.
q dñs ipse est deus. p
experientia sue flagel
lationis ⁊ liberationis.
sicut scriptū est Job. v
Ipsē vulnerat ⁊ medea
tur: pcutit ⁊ man⁹ a⁹
sanabunt.

o Post hec edifica
murū. s. post reuersio
nē suā de captiuitate.
p Ad occidēte gyon
est fons exstans i par
te occidentali ciuitatis
dauid.

q Aras quoqz quas
fecerat in mōte dom⁹
dñi. in monte moria
in quo erat templū.

⁊ Porro instaurauit
altare dñi. qd erat des
tructū ⁊ pphanatum.
s Preceptiqz inde
vt seruaret deo israel.
et sic pater emēdano
manasse in spūalibus
et tpalibus quātū ad p
sonā pp̄iā ⁊ subditos.
t Reliqua autē. h̄c
ponit recapitulatio. ⁊
pater littera vsqz ibi.

⁊ In sermōibz regū
isrl. patet qz iste liber
apud nos nō habetur
ista qz. ut. h̄. Regū. nō
ita exprimuntur vt hic
dicit. ⁊ eodē mō dicen
dum de hoc qd seq̄r.
Scripta sunt in sermo
nibz ozai. Sequitur.

⁊ Dormiuit autem.
h̄c p̄r agit de facit
ip̄us amon filij ma
nasse. Et pater senten
tia ex dictis. iij. Reg.
xli. g. excepto qd seq̄
tur.

⁊ Et nō est reuerit⁹
faciē dñi. in hoc enim
defecit a bonitate pa
tris sui. quia non peni
tuit sicut ipse.

ipse esset deus. Post hec
edificauit murū extra ciui
tate dauid ad occidēte gy
on in conualle ab introitu
portē piscinū per circuitum
vsqz ad ophelz exaltauit il
lum vehemēter. Constituit
qz p̄ncipes exercitus in ci
uitate iuda munis
tis. ⁊ abstulit deos alienos
et simulacrū de domo dñi
⁊ aras quoqz quas fecerat
in mōte dom⁹ dñi ⁊ in hie
rusalem: ⁊ proiecit om̄ia ex
tra urbem. Porro instaurauit
altare dñi ⁊ immola
uit sup illud victimas ⁊ pi
cifica ⁊ laudem precepitqz
iude vt seruaret dño deo is
rael. Aramen adhuc pp̄s
immolabat in excelsis do
mū deo suo. Reliqua au
tem gestoz manasse ⁊ obse
cratio eius ad deū suū vt
ba quoqz videntū qui loq̄
bant ad eū in nomine dñi
dei israel: cōtinētur: in ser
monibz regū israel. Oratio
quoqz eius ⁊ exauditio et
cūcta p̄tā atqz cōrept⁹. loca
ē in qbz edificauit excelsa
et fecit lucos ⁊ statuas an
qz ageret penitentiā. scrip
ta sunt in sermōnibus ozai.

Dormiuit autē manasses
cū patribz suis ⁊ sepeliet⁹
eū in domo sua regnauit
qz pro eo filius eius amon
⁊ triginta duoz annoz et. ⁊
amon cū regnare cepisset.
et duobz annis regnauit i
hierlm. Fecitqz malū i cō
spectu dñi sicut fecerat ma
nasses p̄ eius ⁊ cūctis ydo
lis qz manasses fuerat fabri
catus. immolauit atqz ser
uiuic: ⁊ nō est reuerit⁹ faci
em dñi sicut reuerit⁹ ē ma
nasses p̄ ei⁹ ⁊ multo maio
ra deliquit. Cūqz cōiurasset
adūsus eū sui sui: interfe
cerūt eū in domo sua. Por
ro reliqz pp̄li multitudo ce

lis his qz amon p̄cusserant
cōstituit regē iohā filiū ei⁹
pro eo.

.XXXIII.

o Eto annoz erat
iohā cū regre ce
pisset ⁊ triginta ⁊ vno āno
regnauit in hierlz. Fecitqz
qd erat rectū in conspectu
dñi. ⁊ ambulauit i vjs dō
patris sui. non declinauit:
neqz ad dexterā neqz ad si
nistri. Oratio autē anno
regni sui cū adhuc esset pu
er. cepit q̄rere deū p̄ris sui
dō ⁊ duodecimo āno p̄ q̄ re
gnare cepit mūdauit iudā
et hierlm ab excelsis et lu
cis simulacrisqz ⁊ sculptili
bus. Destrueruntqz corā
eo aras baalim ⁊ simlacta
qz supposita fuerāt demoli
ti sunt. Lucos etiā ⁊ sculpti
lia succidit: atqz cōmūit.
et sup cumulos eozū qz eis
immolare cōiueuerant fra
gmenta dissipit. Om̄ia p̄s
rea sacerdotū cōbussit ⁊ al
taribz ydolorū: mūdauitqz
iudā ⁊ hierlm. Sed ⁊ i v
bibz manasse ⁊ ephraim et
symeon vsqz neptaim cum
cta s̄buertit. Cūqz altaria
dissipasset: ⁊ lucos et scul
ptilia cōtriuisset in frustra.
cūcta qz delubra demolit⁹
esset de vniuersa terra isrl
reuerfus est in hierusalem

⁊ triginta octo annis
regni sui mūdauit tā terra
⁊ tēplo dñi misit saphā filiū
eseltie ⁊ maasīā p̄ncipē ci
uitatis: ⁊ iohā filiū ioachā
a cōmentarijs vt instaura
rēt domū dñi dei sui. Qui
venerunt ad helchā sacer
dotē magnū acceptaqz ab
eo pecunia qz illata fuerat
in domū dñi ⁊ quā congre
gauerāt leuite ⁊ ianitores
de manasse ⁊ ephraim ⁊ vni
uersis reliqz isrl ab oī qz

Capitulum XXXIII.

Et to annorum
erat iohi. h̄c
p̄r agit de tē
plo iohi. circa quod
p̄mo describitur di
uini cult⁹ restauratio.
scdo p̄phale celebratio.
ca. se. ⁊ tertio ip̄us iohi
sue mors ⁊ tumulatio.
ibi. Postqz instaurauit
tar. circa p̄mū descti
bitur p̄mo ydolatrie
destructio. scdo tēplū
dñi reparatio. ibi. Igitur.
xviij. anno. Sentē
tia autē p̄ime partis
pater ex dictis. iij. Reg.
xli. g. ubi ista des
tructio ydolatrie factā
p̄ iohā dñi filius descti
bitur excepto qd sequi
tur.

b Cūcta qz delubra.
dicitur autē delubra
a delco deles ⁊ ymbra
bre. quasi delens vni
bram peccator. et hoc
fit fm veritate in re
olo ecclesie p̄ sacramē
toz administrationem
fm etiamationē vero
falsam ⁊ erroneā genū
um hoc fiebat in tem
plis ydolor. de quibus
et hic sermo.

d De manasse ⁊ eph
raim ac. aliqui enī su
gunt euaserant de ca
p̄tate decē tribū.
et illi inuenerunt se re
gno inde subnētes se
ipsi iohē ⁊ simul capti
uati fuerāt cū captiui
tate hierlm tēpore ses
decie.

c Igitur decimo octo.
h̄c p̄r describit tem
pli dñi reparatio. ⁊ vi
uiditur i duas partes.
in parte p̄ncipale et
incidentalem. scdo ibi
⁊ h̄c offerent pecuni
am. Sententia p̄ime
partis patet ex dictis
iij. Reg. xij. prope p̄s
cipum: nisi qz aliqua
nomina pp̄ia ibi facē
tur qz h̄c exprimunt ⁊
econuersio ⁊ aliqua et
am variant. quia sicut
frequēter dictum est
nomina pp̄ia hebraic
ca frequēter variant
sicut ⁊ latina. ⁊ per ista
tū nō mutāt sententia.

Cuncti efferrent. Hec est pars incidenda
 quia cum accepisset pecunia que erat in do-
 mo domini inuentus fuerat ibi liber absconditus
 que misit helchias sacerdos regi. qui cum le-
 geretur coram eo timuit rex dominum iudicum
 et sedo super hoc requisit fuit dominum consulens.
 ibi. Et precepit helchias. et tertio renouauit fedus inter deum et se et
 populum. ibi. Et ille conuocatis uniuersis. Sen-
 tentia istarum par-
 tum patet ex dictis. **Reg. xxi. vsq. ad fi-**
nem capituli.

iuda et beniamin et habitatores
 iherusalem tradiderunt in
 manus eorum que perierat operarius
 in domo domini ut instauraret
 templum: et infirma que edificata
 fuerat. Et illi dederunt ei arti-
 ficibus et cementariis ut emerent
 lapides et lapidicinis et lignis
 ad commensuras edificij: et ad
 congruam domorum. Quis
 destruxerat reges iuda. Qui
 fideliter cuncta faciebant. Erant
 autem propositi operarii iadab
 et abdias de filiis merari
 zacharias et mosollai de fi-
 liis caath que urgebat opus:
 omnes leuite scientes organum
 canere. Super eos vero que ad
 diuersos usus onera porta-
 bant: erant scriber magister de le-
 uitis ianitores. Cuncti effer-
 runt pecuniam que illata fuerat
 in templum domini repperit helchi-
 as sacerdos liber legis domini que
 datus fuerat per manum moysi:
 et ait ad saphan scribam. Li-
 brum legis inueni in domo domini
 et tradidit ei. Et ille tulit
 volumine ad regem et nunciavit
 ei dicens. Viam que deditur in ma-
 nu suorum tuorum ecce completa.
 Argenti quoque repperit in domo
 domini conflauerunt. datusque est
 factis artificibus et diuersa opera
 fabricandis. preterea tradidit
 in helchias sacerdos hunc
 librum. Quod cum rege presente re-
 citasset audissetque ille verba
 legis: scidit vestimenta sua: et
 precepit helchias a iehoiachin filio
 saphan que scriber a saie ser-
 uo regis dicens. Ite et orate
 dominus pro me et reliquibus israel
 iuda super uniuersis primis lib-
 ris istis que repperit. Magni enim
 furor domini stillauit super nos:
 eo quod non custodierint preces
 nisi verba domini: ut facerent omnia
 que scripta sunt in isto volumine.
 Abiit ergo helchias et hi que scri-
 ta a rege missi fuerant ad oldam
 prophetem uxorem sellu filij

the: uath filij aras custo-
 dis vestium: que habitabat in ihe-
 rusalem in secunda: et locuti sunt ei
 verba que supra narrauimus. Et
 illa respondit eis. Hec dicit dominus
 deus israel. Dicite viro que misit
 super vos ad me. Hec dicit dominus
 Ecce ego inducam mala super
 locum istum super habitatores ei-
 us: cunctaque maledicta que scri-
 pta sunt in libro isto que legere
 coram rege iuda que dereliquit
 me et sacrificauerunt dominus
 alienis: ut me ad iracundiam
 puocarent in cunctis operibus ma-
 nuum suarum. Idcirco stillabit
 furor meus super locum istum et non
 extinguetur. Ad regem autem iuda
 que misit vos pro domino deprecans
 sic loquimini. Hec dicit
 dominus deus israel. Quoniam audisti
 verba voluminis atque emolli-
 tum est cor tuum et humiliatum est
 in conspectu domini super his que
 dicta sunt in locum hunc et ha-
 bitatores iherusalem. reueritus
 est faciem meam: scidisti vesti-
 menter tuas et genuisti coram
 me: ego quoque exaudiui te
 dicit dominus. Iam enim colligam te
 ad preces tuas et infereris in
 sepulcrum tuum in pace. nec vi-
 debunt oculi tui omne malum quod
 ego inducitur super locum
 istum et super habitatores ei-
 us. Retulerunt itaque regi cun-
 cta que dixerat. Et ille conuo-
 catis uniuersis maioribus
 natu iuda et iherusalem. ascen-
 dit in domum domini in synagoga omnes
 viri iuda et habitatores ihe-
 rusalem. sacerdotes et leuite
 et cuncti populus a minimo usque
 ad maximum. Quibus audite
 tibus in domo domini legit rex omnia
 verba voluminis: et stans in tribu-
 nali suo. percussit sedem coram
 domino et abularum percussit custo-
 dit precepta et testimonia: et in-
 stificatus est ei in toto corde suo
 et tota anima sua faceretque que scri-
 pta sunt in volumine illo quod lege-
 rat. Adiurauit quoque super hoc

¶ Non fuit tē. a diebo samnelis pphete tē. iij. Reg. xij
 q. Sed nec quisq. de regibz istel tē. nō est p hoc iuder.
 intelligendū q. istud phase fuerit excellētis oibz pteris
 tis quātū ad multitu-
 dine populū. qz tpe da-
 uid & salomonis qū re-
 gnā fuit vniū. & nulla
 tribz est captiuata. fre-
 quēt maior multitudine
 conuenit in hierim ad
 solēnitatē pascale. sed
 ista excellētia intelli-
 gatur quātū ad regis
 ioseph liberalitatē q. cū
 esset lōge impotētiōz
 dauid & salomōe. tam
 maior legif. numera
 dedisse in ista solēnita-
 te. s. ad sufficiētiā pro-
 oim refectōz. ideo sub-
 ditur.

¶ Dicit iofias sacer.
 tē. qz dedit ad hoc tri-
 ginta milia pecorū et
 tria milia bouū. vt ha-
 beat in littera.
 ¶ Qui regē fuerat.
 hoc addit quia illi de
 regno israel iam erant
 in captiuitate ducti.
 exceptis aliquibz qui
 fugiēdo euaserāt. & re-
 cedente exercitu reuer-
 si fuerant.

¶ Postq. instaurato-
 rat. hic est descriptio
 ipius ioseph mors & tu-
 mulatio. & patet sentē-
 tia ex dictis. iij. Reg.
 xij. s. exceptis q. sequi-
 tur.

¶ Qui transtulerunt
 eum de curru in alter
 curru. sicut enī princi-
 pes in bellis habent
 plures equos sic tunc
 reges pugnātes in cur-
 ribz habebant plures
 currus p. psonis suis.
 ¶ Et vniuersus iuda
 et hierim luxerūt eū.
 ppter bonitatē vite sue
 et regiminis. vt patet
 ex predictis.

¶ Hieremias mari.
 in libro qui intulatur
 Lamentationes hie-
 mie.

phase & offerrent holocau-
 sta sup altare dñi iuxta pre-
 ceptum regis ioseph. Fecerūt
 q. filij israel q. reperi fuerant
 ibi phase in tpe illo. & solen-
 nitatem azimoz septē die-
 bus. Non fuit phase simi-
 le huic in israel a diebz sa-
 muelis prophete. sed nec
 quisq. de cunctis regibus
 israel fecit phase. sicut iosi-
 as sacerdotibz et leuitis et
 omni iude & israel. qui rep-
 tus fuerat & habitantibus
 in hierusalem. Octauode-
 cimo anno regni ioseph hoc
 phase celebratū est. Post-
 q. instaurauerat iofias tē.
 plū ascendit nechao rex egypti
 ad pugnandum in car-
 chamis iuxta ephratē &
 pcessit in occursum ei. iosi-
 as. Ad ille missis ad eū nū-
 cijs ait. Quid mihi et tibi
 rex iuda. Nō aduersum te
 hodie venio sed ā aliā pu-
 gno domū. ad quā me de-
 festinato ire pcepit. Desi-
 ne aduersum deum facere
 qui mecum est ne interfi-
 ciat te. Noluit iofias reuer-
 ti sed preparauit contra
 eum bellū. nec acq. uenit ser-
 monibz nechao ex ore dei.
 verū perterit vt dimicaret
 in cāpo mageddo. Ibiq.
 vulnerat. a sagittarijs. di-
 xit puer. suis. Educite me
 de plio. qz opido vulnerat
 sum. Qui transtulerunt eū
 de curru in alterū curru. q.
 seq. bat eū more regio. & as-
 portauerūt eum in hierusa-
 lem. Mortuusq. est et ses-
 pulchus in mausoleo patrū
 suorum. et vniuersus iuda
 et hierusalem luxerunt
 eum. hieremias marime.

In ca. xxx. vbi dicitur in postilla. Agnos & bedos. qz
 tam agnus q. bedus poterant immolari.

Aditio.

In solēnitatē pascale agnus debebat immolari

non autē bedus. licet
 agnus immolandus ac-
 ciptendus esset de gre-
 ge in quo essent agni &
 bedi vt latius fuit ex-
 tensum in additioe su-
 per Exodi. xij.

Capitulum XXXVI.

¶ Uti ergo pos-
 tullus. hic vlt-
 timo agi de tē-
 pore filioz ioseph. et di-
 uiditur in tres partes
 sicut tres eius filios. se-
 cunda ibi. Constituit
 q. tertia ibi. Regē ve-
 ro constituit. Sentētia
 prime partis patet ex
 dictis. iij. Reg. xij. s.
 b. Constituitq. regē.
 hanc consequenter agi-
 tur de tpe ioachim in
 ista ioseph. tē. de tem-
 pore filij eius. ibi. Re-
 gnauit autem ioachi-
 m. Sentētia autē pte par-
 tis patet ex dictis. iij.
 Reg. xij. in fine. et in
 p. in p. io. xij. ca. ex-
 pto quod sequitur.
 ¶ Et vinctū cathēns
 duxit in babilonē. sicut
 enī vinctus cathēns
 ad hoc quod ibi dicitur.
 s. muratū fuit con-
 silij. eoz rebellauerat
 contra regē babilonis &
 fuit occisus. & pectus
 cadauer ei. extra murū
 babilonē. pat. dictū fuit
 iij. Reg. xij.

cuius omnes cātōres atq.
 cantatrices vsq. in presen-
 tem diem lamentationes
 super iosiam replicant & q.
 si lex obrinuit in israel. Ec-
 ce scriptū fertur in lamen-
 tationibus. Reliqua autē
 sermonū ioseph et misericor-
 diarum eius: que lege pre-
 cepta sunt domini. opa q.
 illius prima et nouissima
 scripta sunt in libro regum
 iuda et israhel.

¶ Uti .XXXVI.

¶ Ergo populus ter-
 re ioachim filij
 ioseph: & constituit regē p. pte
 suo in hierim. Uiginti ann-
 noz erat ioachim cum re-
 gnare cepisset & tribz men-
 sibus regnauit in hierusa-
 lem. Amouit autē eum rex
 egypti cū venissent in hieru-
 salē & cōdānauit terrā cen-
 tū talentis argenti & talen-
 to auri. Constituitq. p. eo
 regē eliachim fratrem eius
 super iudā & hierusalem &
 vertit nomē eius ioachim
 Iosum vero ioachim tulit
 secū & adduxit in egyptum
 Uiginti q. annoz erat
 ioachim cū regnare cepisset
 et vndeci annis regnauit in
 hierim. Fecitq. malū corā
 dño deo suo. Contra hunc
 ascendit nabuchodonosor
 rex chaldeozū & vinctū ca-
 thēns duxit in babilonē
 ad quā & vasa dñi transtulit
 et posuit ea in templo suo.
 Reliqua autē verborū ioa-
 chim & abominationū eius
 quas opatus est: & que in-
 uenta sunt in eo cōtinent in
 libro regū iuda & isrl. Re-
 gnauit autē ioachim filij ei
 pro eo. Octo annoz erat

¶ Reliqua autē ver-
 ioachi et abomi. et. i.
 stigmata et figuras q.
 fecerat in corpore suo
 in honorem ydolo. s.
 e. Et q. in. s. i. eo. i.
 in cadauere ei. p. iecto
 vt dictum est.
 f. Regnauit autē ioa-
 chim. hic est arguit d.
 tpe ioachim nepoz iose-
 ph. Et patet sentētia
 ex dictis. iij. Reg. xij.
 s. a. & d. excepto qd se-
 quitur.

¶ Octo annoz erat
 ioachim. iij. Reg. xij.
 dicit. decē & octo anno-
 rū erat ioachim. d. di-
 cendum q. ioachim

Paralipo.

pater eius regnavit. xi. annis. et habet in tertio. et secundo anno regni sui instituit filium suum iochim regem qui tunc erat octo annorum. et sic dicitur. et quod regnavit. x. annis cum patre: id est fuit. xvij. annorum quoniam cepit regnare mortuo patre. et sic loquitur scriptura. iij. Regum. h. Cuius anni circulus voluit ref. non est intelligendum quod anni circulus esset reuolutus a principio regni sui. quod post patrem regnavit tamen tribus mensibus et decem diebus. et habet in tertio. sed de hic reuolutio anni tempus aptum procedit ad bellum. in quo exercitus babilonicus venit contra eum. et hoc fuit post tres menses et decem dies sue coronationis.

i. Regem vero. Hic agit de tempore sedechie qui fuit tertius filius ioseph. et primo ponit tempus sui descriptio. et secundo huius libri ad librum est de continuatio. ibi. Anno autem primo. Circa primum primo ponit sedechie et populi sui multiplex transgressio. secundo sequens punitionem. ibi. Adduxitque se eos. Circa primum dicitur.

Regem vero constituit sedechiam patrum eius. in hebreo habet. Frater eius. eo modo loquendum quo abraham vocavit loth nepotem suum fratrem. Hec. xij. quod certum est quod iste sedechias fuit autem iochim. quod fuit frater patris sui. et patris et predictis. h. Nec erubuit faciem hieremie prophete loquentis ad se ex ore domini et sic contempserunt prophetam. et dixerunt eum mententem et maxime quod non solum verbo eius non acquieuit sed etiam ipsum in carcere reclusit ut habet hierem. xxxij.

Qui adiurauerat eum per deum. et sic fuit transgressor iuramenti. m. Sed et universi principes sacerdotum. et quia ad malitiam regis secuta est malicia in omnibus aliis.

Et illi subsannabant nuncios dei. in quo declaratur eorum obstinatio. p. Et esset nulla curatio. respectu peccatorum que intelligenda erat ex determinatione diuine sententiae. tamen respectu culpe semper potest esse curatio quod diuino homini habet vltimum liberum arbitrium invita presentia. q. Adduxitque se eos. Hic est de describit sequens punitionem. cum dicitur.

Et interfecit iuvenes eorum gladio in domo sanctuarii ubi credebant se habere aliquod refugium pro sanctitate loci. r. Non est miseratus adolescentis etc. ex quo patet sententia punitionis. quod in bellis solet parci talibus personis. Et tertia patet ex dicitur. iij. Regum. x. ubi plene tractantur vix ibi.

ioachim cum regnare cepisset et tribus mensibus ac decem diebus regnavit in hierusalem. fecitque malum in conspectu domini.

Cuius anni circulus voluit ref. misit nabuchodonosor rex nuncios qui et adduxerunt eum in babilonem. asportatis simul preciosissimis vasibus domus domini. Regem vero constituit sedechiam patrum eius super iudam et hierusalem. Triginta et unius anni erat sedechias cum regnare cepisset. et undecim annis regnavit in hierusalem. Fecitque malum in oculis domini dei sui. nec erubuit faciem hieremie prophete loquentis ad se ex ore domini.

Rege quoque nabuchodonosor recessit qui adiurauerat eum per deum. et induravit ceruicem suam et cor ut non reuertere ad dominum deum israel. Sed et universi principes sacerdotum et populus universas abominaciones gentium et polluerunt domum domini quam sanctificauerat sibi in hierusalem. Mittebat autem dominus deus patrum suorum ad illos per manum nuntiorum suorum de nocte consurgens et quortridie commonebat eos quod parceret populo et habitaculo suo. At illi subsannabant nuncios dei: et paruipendebant sermones eius: illudebantque prophetis donec ascenderet furor domini in populum eius: et esset nulla curatio. Ad duxit enim super eos regem chaldeorum: et interfecit iuvenes eorum gladio in domo sanctuarii. Non est miseratus adolescentis et virgines et senes nec decrepiti quidem sed omnes tradidit in manibus eius: universasque vasa domus domini tam maiora quam minora et thesauros templi et regis: et principum transtulit in babilonem. Incenderunt hostes domum dei destruxeruntque murum hierusalem. Universas turres construxerunt. et quicquid preciosum fuerat demoliri sunt. Si quis euaserat gladium: ductus in babilonem servavit regi et filijs eius donec imperaret rex persarum: et compleret sermo domini ex ore hieremie: et celebraret terra sabbata sua.

Cunctis enim diebus desolationis egit sabbatum. usque dum complerentur septuaginta anni. Anno autem primo regis persarum ad explendum sermonem domini quem locutus fuerat per os hieremie: suscitavit dominus spiritum cyri regis persarum: qui iussit predicari in universo regno suo etiam per scripturam dicens. Hec dicit cyrus rex persarum:

primo regnaret. et post eum monarchia veniret ad cyrum. quod et factum est mortuo dario. quod post destructionem babilonis vixit duobus annis. et tunc cyrus remisit captivitatem. 3. Ad explendum sermonem domini etc. quod tunc fuerat septuaginta anni transmigrationis completi. quod dixerat hierem. xxx. ca. et xxx. a. Suscitavit dominus spiritum. i. voluntate cyri regis persarum. p. ipsum enim monarchia translata est ad persas. b. Qui iussit predicari. id est sollemniter divulgari.

Si quis euaserat gladium ductus in babilonem. excepto godolia et populo paupe sub cura eius dimisso. et habet autem. Reg. xlv. et aliquibus bellatoribus qui euaserunt fugiendo. t. Donec imperaret rex persarum scilicet cyrus. qui dedit licentiam iudeis redeundi in terram suam. habetur infra. v. Et compleret sermo domini ex ore hieremie. de septuaginta annis babilonice captiuitatis. e. Et celebraret terra sabbata sua. i. quiesceret a cultura. quod toto illo tempore pro maiori parte remansit inculta.

Anno autem primo. Hic ultimo ponit continuationem huius libri ad librum est de quod incipit a reductione captiuitatis babilonice sicut iste liber terminat in deductione populi in babilonem. et patet ex predictis eius. Dicit igitur.

Anno autem primo cyri. i. a tempore sue monarchie. quod iam pluribus annis regnavit in perside. et postea iussit cum dario aunculo suo rege medorum contra babilonem sub tali conditione quod captiua babilonia dario.

quod et factum est mortuo dario. quod post destructionem babilonis vixit duobus annis. et tunc cyrus remisit captiuitatem. 3. Ad explendum sermonem domini etc. quod tunc fuerat septuaginta anni transmigrationis completi. quod dixerat hierem. xxx. ca. et xxx. a. Suscitavit dominus spiritum. i. voluntate cyri regis persarum. p. ipsum enim monarchia translata est ad persas. b. Qui iussit predicari. id est sollemniter divulgari.

c Omnia regna terre. multa regna. quia regna orientalia fuerunt et subiecta; non autem occidentalia. Et est modus loquendi hyperbolicus ad sui magnificentiam.
d Et ipse precepit mihi ut edificarem ei domum. et si gnatum enim fuit sibi de prophetia Esai. lvi. et in ea completa ubi dixit Esai. as q. cirus subieceret sibi gentes et regna et captiuitatem iudeorum remitteret; et templum reedificari preceperat quod et factum est. et plenum habet Esai. i.

Postilla venabilis fratris Nicolai de lyra super libros para lipomenon finit.

Oratio regis Danasses incipit.

Omne deus.
d Ista oratio regis manasses non est in hebraico. nec est de tertio. et ideo non intendo eam exquisite exponere: sed tantum breuiter pertransire. In hac enim oratione primo recurrit ad diuinam magnificentiam. secundo recognoscit propriam miseriam. ibi. Quonia peccavi. tertio petit misericordiam. ibi. Et nunc flecto. Circa primum confitetur primo dei omnipotentiam siue maiestatem propter quam debet coli; dicens. Domine deus omnipotens.

b Qui signasti mare verbo precepti tui dicens. Bene sis. et Gregentur aque que sub celo sunt in locum unum.

Omnia regna terre dedit mihi dominus deus celi: et ipse precepit mihi ut edificarem ei domum in hierusalem que est in iudea. Quis ex vobis est in omni populo eius. Sit dominus deus suus cum eo et ascendat.

Explicit liber Dabreia min siue Paralipomenon secundus.

Incipit oratio Manasses regis iuda cum captus esset in babilone.

Omne deus omnipotens patrum nostrorum abraam ysaac et iacob et semini eorum iusto qui fecisti celum et terram cum omni ornatu eorum qui signasti mare verbo precepti tui: qui conclusisti abyssum et signasti terribili et laudabili nomini tuo: que offensus pauent et tremunt a vultu virtutis tue. et insistentabilis ira super peccatores comminationis tue. immensa vero et inuestigabilis misericordia promissionis tue: quam tu es dominus altissimus super omnem terram longanimis et multum misericors et penitens super malitiam hominum.

Qui conclusisti abyssum. repetitio est eiusdem quod mare et abyssus idem important. Secundo fatetur eius iustitiam seu equitatem qua debet timeri; dicens. Terribili et laudabili. Tertio eius misericordiam seu pietatem qua promittit penitentibus misereri. ibi. Et inuestigabilis misericordia promissionis tue. et sequitur.

Tu autem domine secundum bonitatem tuam promissisti penitentiam remissionis peccatorum. et tu deus iustorum non posuisti penitentiam iustis: abraam ysaac et iacob: his qui tibi non peccauerunt: quoniam peccavi super nomen harene maris. multiplicare sunt iniquitates mee: incuruatus sum multo vinculo ferri. et non est respiratio mihi: quia excitaui iracundiam tuam et malum coram te feci: statuens abominaciones: et multiplicans offensiones. Et nunc flecto genua cordis mei precans ad te bonitatem domine. Peccavi domine peccavi iniquitatem meam agnosco. Petito rogans te domine remitte mihi: remitte mihi. ne simul perdas me cum iniquitatibus meis: neque in eternum reserues mala mihi: quia indignum saluabis me secundum magnam misericordiam tuam. et laudabo te semper omnibus diebus vite mee: quoniam te laudat omnis virtus celorum. Et tibi est gloria in secula seculorum amen.

Explicit oratio Manasses regis iuda.

Qui peccavi. et b. recognoscit suam miseriam. primo in peccatorum multitudine. ibi. Super numerum harene maris. et coram grauitate seu magnitudine. ibi. Statuens abominaciones et multiplicans offensiones. Et patet.

e Et nunc flecto. hic consequenter petit misericordiam. primo reuerenter dicens.

e Et nunc flecto genua cordis mei quod genua corporis flectere non poterat: impeditus compedibus ferri. secundo instantem petit. ibi.

f Petito rogans te domine. et. petitione suam pluribus et multipliciter replicando. Tertio confidenter precans sumens de diuina misericordia. ibi.

g Quia indignum saluabis me secundum misericordiam tuam. et promittens emendari. ibi. Et laudabo te semper. et sic terminat orationem dicens.

h Qui te laudat omnis virtus celorum. id est omnes ordines angelorum. et tibi est gloria in secula seculorum Amen.

Explicit oratio regis Manasses.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Partial view of the adjacent page on the right, showing some text and a red initial.]

